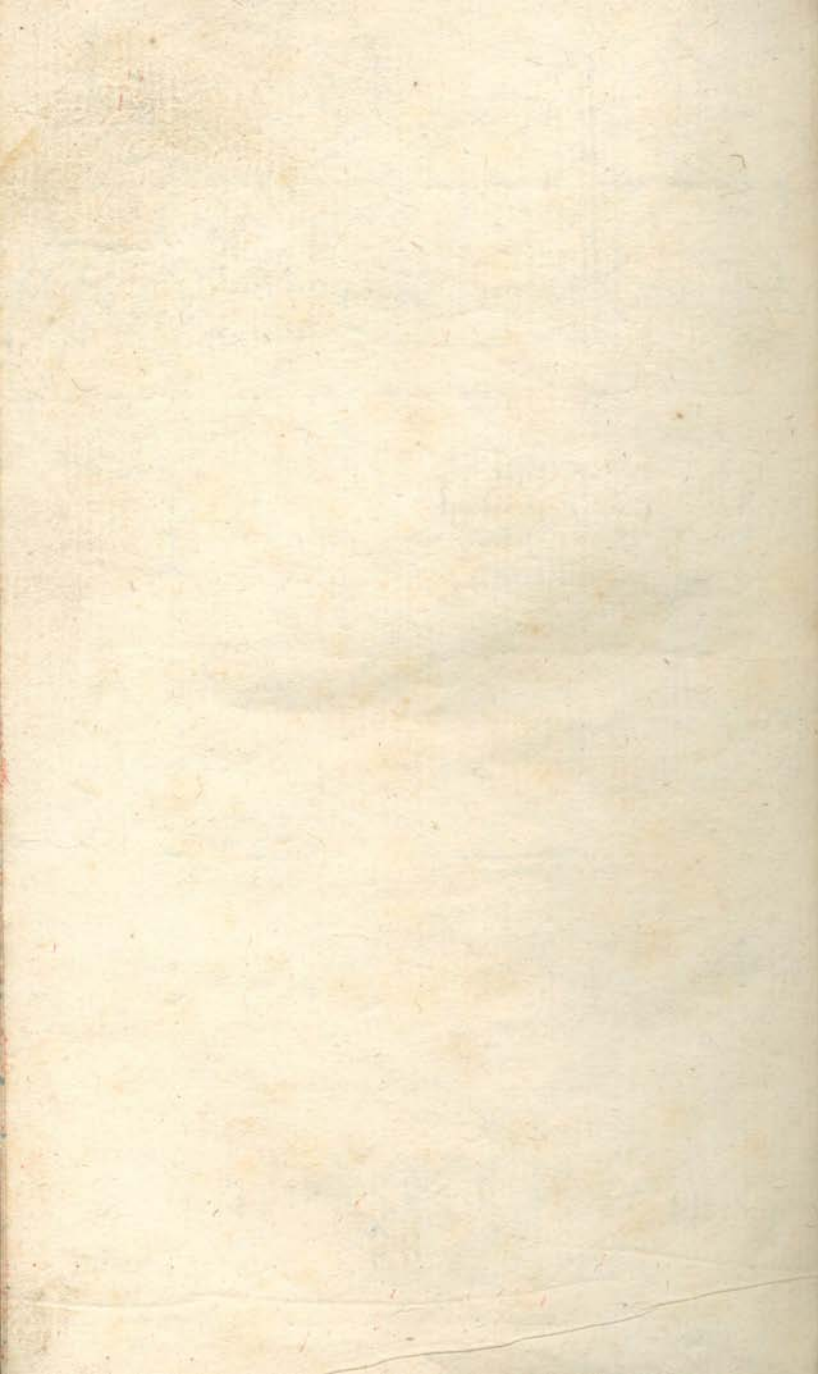

200 #

1621-02

282
5.

1023

1793

Գ Ի Բ Ի Բ
Ա Ղ Օ Թ Ի Ց

ՈՐ ԿՈՉԻ ԷՃԱԴԵՐՍ:

Արարեալ տն Ղազարու հոգե
ոյս Կաթուղիկանի սրբոյ Աթու
ռոյն Էջմիածնի:

ԵՃ Վերստին Տարազըն Ի Հայրապետու Երևանք
կար Մորն յերոյ՝ Աջ Գահոյն Էջմիածնի՝ Տն Ղ Ո Ւ
ԿԱՍՈՒ Սերազնանք Կթղկսի Աթ Հայոց:

Հրամանան՝ ՍԷՂ Աթուռոյն Էջմիածնի ծայ
րագոյն՝ Նոճիցակի և Հիւսիսային կողմանս եղ
եալ աղբիս Հայոց՝ Աւարելալաւիղ Անջնոր
դի Սահնահնեցոյ Երկայնաթղղուկ Արդու
թեց՝ Իշխանապետոյ Տն Յովսէփոյ Սրբազան
Արք Եպիսոսի, և Հիմնադրի՝ սոր Կախիջևնու
և Գրեղորու պօլու Քաղաքացն Հայոց:

Յամի Տն 1793: Իսկ Ի Թոճին Հայոց Խմիսք:
Փետրվարի 20:

Ի բոլորեալ Եւ թաղերս՝ Ի Հնդկիս՝ Ի Սահրա
Բնակչեալ Սրբազանցի Պատան Իշխան Սրբայ
Յօհաննանին Գեբասեան:

Ի տպարանի՝ Նորին Բարձր Սրբազանք
Ընդ հովանեալ Երկնահանգէս Սարգիս
Ղանիցն որ Ի Նորն

Ն Ա Խ Ի Զ Ե Ի Ա Ն

Handwritten signature and circular stamp with Armenian text.

Red circular stamp with Armenian text.

1621-4

243

100

1840

1840

1840

1840

1840

1840

1840

1840

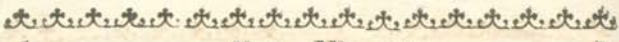
1840

Յաստըլեանոն է քն Ղազարոս Աթենեոսոս
Հայրապետի՝ և հեղենայն գրչոյս աստուգի
ն-ը օրերէն:

ԵՒԳԻՏՆԵՆԻՆ
զի քն ոչ յայլ ինչ դործ
այնպէս ստիպէ զմեզ որպէս յա
ղօթս . ուրտի և պատուելիք մեզ
անսահման ժամանակաւ առնել
զաղօթս . ըս այնմ , Արթուրն կա
ցէք՝ և յամ ժամ աղօթս արա
րէք և թէ՛ Պարտ է յամ ժամ
կալ յաղօթս և թէ՛ Յաղօթս
կացէք՝ զի մի մտանկցէք ՚ի փորձու
թիւնս և ըստ սլօղոսի թէ , Ան
դադար աղօթս արարէք , և ըստ
երեմիայի թէ , Վարդա՛ առիս և
տաց քեզ պատասխանիս և ըստ
սի

Ղոնիոս
21. 36.
Ղոնիոս
18. 1.
Սարգիս
14. 38.
Իթեոս
5. 17.
Ներսէս
33. 3.

Սբէոյ
18. 22

սիրաբայ, Ս'ի արդեւցիս միշտ ա
ղօթել: Ա՛ն ինչն անկարօտն ամի՛

Ղ. 1-1
22. 43

որ ո՛չ ումք կարօտի՛ այլ վն տա
լոյ մեզ օրինակ՝ առնէր աղօթս. ը

Ղ. 1-1
2. 37

այնմ թէ, Այր՝ ի տազհասլի. և
մտադիւրու թէ կայր յաղօթս. և

Ղ. 1-1
6. 12

թէ, Մտուէ՛ ի տճրին ուսուցա
նէր. և զգիշելն հանէր ՚ի գլուխ

Յայոյ
5. 15

յաղօթս ւայ, Ա՛րդ վն առաճել օգ
տակարու թէ աղօթից՝ յորդորէ

զմեզ արն՝ աղօթել միշտ: Բնդի
աղօթքն փրկին զմեզ ՚ի հիւճանդու

թէց. ը յակորայ. աղօթքն հաճա
տով՝ փրկեսցեն զհիւճանդն: Ա՛ն

առնեն երկայնակէցս. ը եսայեայ
Ա՛ռայ բարբառոյ աղօթից քոց.

Ն. 1-1
38. 5

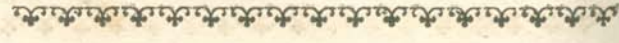
և տեսի զարտասուս քո. ահաճա
սիկ յաճելում ՚ի ժամանակս քո

Ղ. 1-1
1. 35

հնգետատան ամ: Ա՛յլ աղատեն
՚ի վշտաց. ոն զշուշան առ գանկէ

Ղ. 1-1
12. 5

լիւ: Ա՛ն ՚ի բանտէ. ոն զպէտրոս
վասն

վն ստէպ աղօթելոյ եկեղեցւոյն:
 Այլ թողուն զմեզս ը այնմ,
 Արասցեն աղօթս եւ եթէ մե
 զըս ինչ գործեալ իցէ թողցի
 նմա: Այլ առնեն յաղթօղս
 ՚ի մարտի զի յորժամ տարածէր
 մովսէս զձեռսն յաղօթս՝ յող
 թէին զամաղկ: Այլ զի առաւել
 արժէ մի սըյ աղօթելն, քան ան
 թիւ մեղանորոց պատերազմին
 ասեն վարդապետ: Այլ վախու
 ցանեն զդէս ըստ այնմ, Այս
 ազգ՝ ոչ ի իք ելանէ՝ եթէ ոչ
 աղօթիւք եւ պահօք: Այլ ըւ
 սանորեն զվտաս ը վարդապետաց
 եկեղեցւոյ թէ, Աղօթիւք ըւ
 ծանին տարակուսանք՝ քան որոն
 մամբ: Այլ հիշտացուցանեն
 զերկնային արքունիան ուղ զանու
 շահոտութի իմն: Աւելին ասէ
 տեսին՝ իւրաքանչիւր ոք բուր
 վառ

Յոնիք

5. 14.

Նեեց

57. 11.

Մատթ

17. 20.

Տե՛ե

5. 8.

վառ ոսկի՝ լի խնկօք • որք էին ա-
ղօթք սբց: Ա՛յն զի ո՛վ ոք զօրեացի
ճառել բանահանապէս մի առ մի
զզօրութիւն աղօթից՝ որ ՚ի վեր
է քան զհասումն մտաց մերոց:

Ա՛րդ՝ ժամ է մեզ զյոզնադիմի
ներգործուիա աղօթից թողուլ,
և ըստ չափու կարողուէ մերում
զհամառօտն խուզել: Բանդի
երկու են աղօթք՝ ըստ գրոց • քի
պտղաճէտ և անպտուղ: Ա՛յն վն
անպտղուէն ասէ անձ մարգարէ-

Եւայն
1. 15.

իւն: Յորժամ յաճախիցէք յա-
ղօթս՝ ո՛չ լուսաց ձեզ • զի ձեռք
ձեր լի են արեամբ: Ա՛յն սղման •

Սողոո
65. 17.

Օ մեղս թէ տեսանէի ասէ ՚ի
սրտի իմում, մի թէ լսէր ինձ ար:

Յօհան
9. 13.

Ա՛յն ըն յօհաննու • Գիտեմք զի
անձ մեղաւորաց ո՛չ լսէ: Ա՛յն յա-

Յանի
1. 6.

կօբոս, Խնդրեցէ հաճատով
ասէ և մի երկմտեցէ: Ա՛յն զկնի

ասէ

ասէ, զի որ երկմիտն է՝ նման է
հողմակոծելոց, և տատանելոց ալ
եաց ծովու. և մի երբէք աւրն
կալցի մարդն այն առնուլ ինչ
յոյ. Իսկ Պտղաճէտ աղօթք է
սրտին և ո՛չ շրթանց. և ո՛չ հայի
ւած՝ ի բանս աղաչողին՝ այլ ՚ի սիր
տրն. ուն ասէ առաջին թագ՛ւորու
թեց. Պատրաստեցէք զսիրտս
ձեր առ տօր. և ծառայեցէք նմա
միայնոյ. Ուրեմն պարտիմք մեք՝
՚ի բաց դնել զերկրա՛ւոր ախոր
ժակս. և ապա զգենուլ զւճային
խոկմունս. Ա՛յն այս օրինակի ՚ի
սողոմօն. Ախա շինեաց զտա
ճարն՝ և զարդարեաց. և ապա
աղօթեաց ՚ի նմա. Այսպէս պար
տի իւրաքանչիւր աղօթօղ, նախ
մաքրել զտաճար սրտի իւրոյ՝ յա
մենայն խղճէ չարեաց՝ և ապա
աղօթել խոնարհական դիմօք.

1Թ. 4
7. 3

7. 1-14
18. 13

Ն¹ Ե¹ Ե¹ Բ¹
14. 3.

Ն¹ Լ¹ Ե¹
14. 25.

Գ¹ Բ¹ Ե¹
3. 1.

9. 40.

Մ¹ Գ¹ Բ¹
21. 13.

որպէս մաքսանորին: Այն մաքսուր
փափաղմամբ՝ որպէս եսթ երայն:

Այն լաւրձակ բաղձանօք՝ որպէս
մովսէսին և Մարդարէից . և

Մաքսերոցն սբց . որք աղօթիւք
զմեռեալս յարուցանելին . և ըզի
ծնէ կազն զհապուցանելին . և այլ

նշանս և զօրութիս բազումս առ
նէին . սոյ յայտէ ՚ի վարս սրբոց

Խրաքանչիւրոցն . Այն զի աղօթս
այս պաղտնէտ՝ կրկին են . Հա-

սարակ . և Մառնձին: Իսկ հա-
սարակ՝ որ ՚ի սահմանեալ տեղիսն

կատարի . այսինքն յեկեղեցիս .
Այն զի շինուած եկեղեցեաց ՚ի

բազում մասանց՝ նշանակէ զմիա-
բանութիւն և զհամակամութիւն

աղօթողաց: Այն ստէ զայսմանէ .
Տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի:

Սապն զի և յեկեղեցւոջն զիւ-
րաւ լսելի լինին աղօթքն . որպէս

ասի

ասի մնացորդաց: Առջի իմ եզի-
յին ՚ի բաց և ականջք իմ ՚ի լսել
զաղօթս այնմ, որ աղօթես սցէ ՚ի
տեղւոջ յայսմիկ: Այն զկնի ասէ,
ահա ընտրեցի զտունս զայս և
սրբեցի զսա առ ՚ի լինիլ անունն
իմոյ աստ զամ աւուրս և այսինքն
ի լսել զազանս աղօթողաց:
Այն սաղմոսն թէ, Աստ օրհնե-
ցէք ամ ծառայք ան զտէր: Այն
թէ, Տան քում վայելէ սրբուի
տոր ընդ երկայն աւուրս: Այն թէ
Յեկեղեցիս օրհնեցէք զամ և
թէ ՚ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնե-
ցից: Այն վասն քի ասէ զուկաս:
Այն ուսուցանէր զնա հանապազ
ի տաճարին: Այլ անդ գտեալ
եղև ՚ի մօրէն և ըստ այնմ, Այն
գիտէք թէ ՚ի տան հօր իմոյ
պարտ է ինձ լինիլ, Աւր ասէ ոս-
կեբերանն: Յատուկ է որդւոյն

2 Մատ
7. 15

Սաղմոս
133. 1

Սաղմոս
92. 6

Սաղմոս
67. 26

Սաղմոս
22. 21

Ղուկա
19. 47

Ղուկա
2. 49

այ հարազատի, զի ընդ մտանել
 'ի քաղաքն՝ երթայր 'ի տուն հօր
 իւրոյ: Այսպէս և մեք հետեօղքս
 քի • ընդ մտանելն 'ի քաղաք ու
 րո ք • պարտիմք զնալ յեկղեցին
 և կատարել զաղօթս հասարկաց:
 Իսկ յայլ ուրեք որ ոչ իցէ եկե
 ղիցի • զի ուր և իցեմք՝ պարտիմք
 զհասարակաց աղօթս կատարել
 ա՛յապաղ: Արդ՝ առանձնականն
 աղօթք, կարէ լինիլ յեկեղեցիս
 և յամ ուրեք: Բայց ուր և իցէ
 զառանձնակն տեղիս պարտի ընտ
 բել • ըստ տեառն սլատու՛իրանի •
 Զորժամ յաղօթս կացցես՝ մուտ
 'ի ս՛նեակ քո • և փակես՝ զգրու
 նրս քո • մտանել 'ի սե՛նեակն՝ է
 զսլումն սրտին • և փակումն զը
 րան՝ է՝ փակումն զգայութեանց:
 Եւ ինչն քո յառանձին տեղուջ
 կատարէր զաղօթս իւր • զի և մեք

ուսնալք 'ի նմանէ՝ առանձին աղօ
 թից ստէպ լիցուք ը այնմ թէ,
 Վեղ պղն ընդ առաւօտն ել և
 գնաց յանապատ տեղի և անդ
 կայր յաղօթս։ Ա՛ն թէ։ Այլ 'ի
 լեառն առանձին կայր յաղօթս։
 Ա՛ն թէ, Վստարուք պղբ՝ մին
 չև երթացյ կացից յաղօթս։ Յա
 զազս որոյ՝ արարի զայս աղօթա
 ըանս մշտամատոյց որ կոչի Վ՛ճա
 ղերս։ Հաւաքաբանն լով յեկեղե
 ցականց՝ և յրնտաննաց աղօթից
 այսինքն 'ի սաղմոսացն դաւձի։ 'ի
 շարակիցն մերոց և 'ի խօսից մաղ
 թողակից սթնի։ Վրիզորի նալեկա
 ցւոյն և զամանս յայլուստ մն առ
 անձին կատարելոյ իւրաքանչիւրոյ
 ուրուք աղօթասիրի 'ի մեղարանի
 իւրում։ Ա՛ն արդ գիտելի է, զի
 գտանին 'ի սմա ուրեք ուրեք յեղա
 փոխութիւնք տառից բառից և բա
 նից

Մատթ
1. 39

Մատթ
14. 23

Մատթ
26. 33

նից, նա և զխմաց և թուճոց, որք
 ոչ են այնպս շարագրեցելք աստ
 ոտէ կին ՚ի բնագիրս իւրեանց, այլ
 ոմանք զրեցեալք, ոմանք բարձ
 եալք, և ոմանք փոխարկեցեալք
 վասն երկց հարկաւորաց պատճա
 ռաց: Ասխ զի լն պատշաճի առա
 ջիկաց իրողութես՝ հաւաքեցաք
 զբանսն ՚ի դրոց աստի և անտի և
 կարդագրեցաք: Աւտի ՚ի տեղիս
 տեղիս ոչ լինէին ըստ քերթո
 ղականի արհեստի՝ և յարմարա
 գունիւ՛ ոճով կարդագրութիք բա
 նիցն: Ամին իրի՛ զոմանս տառս՝
 կամ զբառս՝ և կամ զբանս՝ առա
 դրեցաք ընդ այնպիսիսն, զի ար
 հեստաւոր՝ և քաղցրաոճ լինիցին:
 Ար՛րորդ՝ սակս զտարանջատեց
 եալ զխտաւորութիս բանից ոմանց՝
 առ մի կեանս կցելոյ՝ միջարկեցաք
 զբանս՝ և զխօսս վասն պատկանա

Հորութեան տեղիցն և մանաճանդ
 ջանք՝ և դիտմունք մեր այնք էին՝
 համառ օտ առնել զայս դիրքս սակս
 ընթերցողաց ընդ ինքեանս կրե-
 լոյ՝ և նոցին մտաց դիւրմացս լե-
 նելոյ։ Արքայք՝ զէմք և թիւք
 փոխարկեցաք յառաջինն՝ ՚ի դե-
 մաց աղօթողին եզակաճապէս և
 երկրորդն՝ ՚ի դէմս ւոյ և զի որոյ
 պատճառէ աղօթողն՝ վասն միայ
 նոյ անձին իւրոյ աղօթեցէ առ
 ւժ յատկապէս։ Սակայն գտանի
 ևս զամանա ՚ի յաղօթամատոյցն և
 յաղաղս հասարակաց աղօթել ՚ի
 դէմս սքցն և երբեմն ՚ի դէմս
 ժողովրդոց խօսեցեալ։ Եւսկ սա
 ոչ այնպէս արմիայն ՚ի դէմս ւոյ
 խօսի և զսքսն առ նա բարեխօս
 ունելով՝ նովին դիմաճորութիւն։
 Այն պատճառք յեղավիտութեց
 ՚ի սմա գտեցելոց՝ այսք էին զորս
 բա

բացաղբեցաք ընթերցողացդ զգօ
 նալեաց և ո՛չ այլ ինչ . ու՛յ թէ
 զայս առնելով՝ քամահեցաք ըզ
 շարաղբու իս սքնն բանից՝ և գովե
 լի զմերօ արարաք . որև քա՛ն մի
 լնայ՝ **Ե՛ւ** սա այսպիսի անվնասք
 փոխաղբուիք . այլոց շարաղբուծաց
 ՚ի բանս **Մարգրէից** . **Առաքելոց**
Թարգմանչաց . **Մեկնչաց** . և
Վարդապետաց բազումք գոն .
 որք նրբամիտ և խորախնդիր ըն
 թերցողաց յայտնիք են . **Օ** որ
 օրինակ **Սօսէսի** . **Մբաղումայ** .
 և այլոց **Մարգարէից** բանքն .
 որք են ութնէրրորդ գուբղայք
 ՚ի սաղմոսի անդ . **Այլև** օրհնու
 թիւնք երկից մանկանց . և սաղմոսն
 ևս՝ այլիմնապէս շարաղբեցեալք
 գոն . և յսճաշունչն այլազգաբար .
Բայց՝ յերկուսն նոյն են դիտ
 մուկք . թէպէտ գոն յեղափո
 խու

խութիւնք 'ի բառս և 'ի տնատու
 թիւնս և այս քաջայայտ իսկ է
 ընթերցողացդ ։ Աստի՛ ժտեմ
 'ի բարեպաշտութեցդ՝ անմեղա
 դրելի և զմեզ պահել ։ Ա՛յ՛ զայս
 վերջապէս ևս գիտելի է՝ որ սլար
 տիմք մեք զկնի վասն մեր աղօ
 թելոյն՝ յօժարութեամբ խնդ
 րել զօժանդակութիւն այ վասն
 երախտաւորաց մերոց և վասն
 ամ աշխարհաց օգտի ըստ բա
 նի առաքելոյն ։ Ա՛յ՛ արդ՝ աղա
 ջեմ նախ քան զամ՝ առնել ա
 ղօթս ։ խնդրունածս ։ սրադատանս ։
 գոհութիւնս՝ վասն ամ մարդ
 կան ։ Մանաւանդ՝ վասն թագա
 չորաց և ամ իշխանաց ։ զի խա
 ղաղութք և հանդարտութք վա
 րեցցուք զկեանս մեր ։ ամ ամ
 պաշտութք և սրբութեամբ ։ Ա՛յ՛
 թէ՛ արդ՝ հատուցէք ամենե
 ցուն

1 Յ. 5
2. 1.

13. 7.

ցուն զպարտս. և այլն : **Ե՛ւ** ըստ

սիրաբայ , մի մտանար զքարե-

կամս քո 'ի մտաց քոց. և յիշես

ցես զնա 'ի գործս քո * այսինքն

յաղօթս : **Ա**րեմն՝ ընդունօղն

է բախտեաց , պարտի և գոհա-

նալ զերախտաւորաց : **Յ**աղագս

որոց հասարակաց և ամենից աշ-

խարհաց աղօթակերպ օրհնու-

թիւնս եղաք յաւարտ գրքոյս .

վասն երախտաւորաց և հասարա-

կաց պարտուցն հատուցման : **Ե՛ւ**

զուք սիրով հոգւոյն նոց ջերմաց

եալքդ . պատկազարդեցեալք թա-

գաւորս սջիք յարքայութենէ երկ-

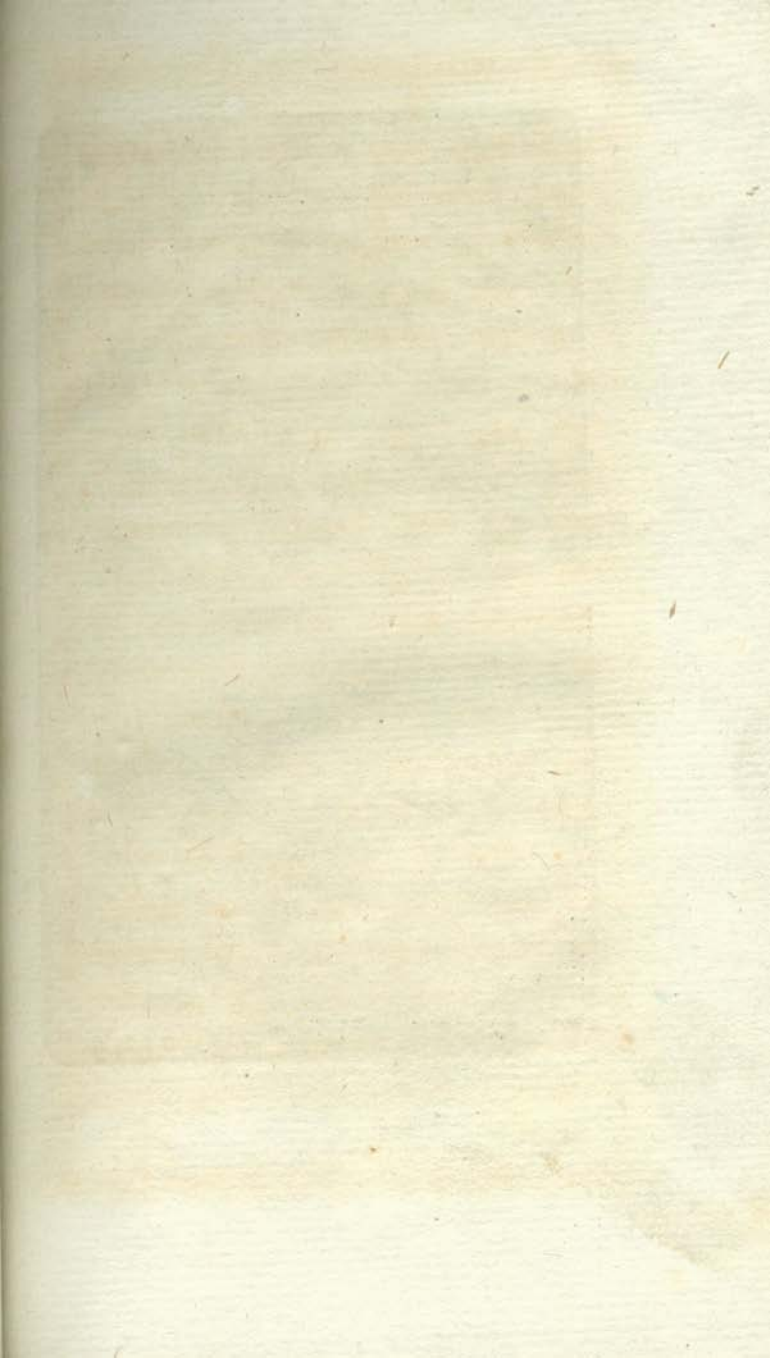
նից . խառնելով զօրհնութիւնս

ձեր յօրհնութիւնս Հրեշտակաց :

Յայնժամ և ինձ և զիցի մասն լը

սիրելութեան ձերում եղբարք

Ամէն :

Ս շարահարթարանն ի ստորանայէ :

Իրաժարիմ ի սանայէ . և յամ խարէ
ուէ նր . ի պատրեց նր . ի խորհրդաց նր .
ի դնացից նր . ի չար կամաց նր . ի չար
հրեշտակաց նր . ի չար պաշտօնէից նր .
ի չար կամարաց նր . և յամ չար զօ
րութիւն նր հրաժարելիկ հրաժարիմ :

Ս շարահարթարանն և խորհրդարանն և ստորանայէ :

Գլուխ : Ծ :

ԲՈՍՏՈՎ ԱՆԻՄ
և հաւատով ամենակատար

սրաիւ զհայրդ Վճ անեղ ան
ծին և անսկիզբն : Վճ և ճրեօղ
որդւոյ և բղիւօղ հողւոյն սրբոյ :

Հաւատամ զքանդ Վճ անեղ
ճնեայ և սկսեայ ի հօրէ նախ

Թ 2

քան

9109-57

1023

քան զյաճիտեանս : Ա՛ջ յետոյ
 և ոչ կրտսեր : Ա՛յլ որքան հայ
 քրն հայր, ընդ նմին և որդիդ որ-
 դի : Նա՛նտամ զսբ Նորիդ
 Ա՛ճ՝ անեղ անժամանակ, ո՛չ
 ծնեալ, այլ բղխեալ 'ի հօրէ,
 էակից հօր՝ և փառակից որդւոյ :
 Նա՛նտամ զերրորդութիւնդ սբ՝
 մի բնութիւն, մի Ա՛ճութիւն, ո՛չ
 երեք անձք՝ այլ մի Ա՛ճ, մի կամ,
 մի թաղանթութիւն, մի իշխա-
 նութիւն, արարիչ երևելեաց և
 աներևութից : Նա՛նտամ յե-
 կեղեցի սբ զթողութիւն մեզաց
 հաղորդութիւն սբբոց : Նա՛նա-
 տամ զմինդ 'ի յերից անձանց ըզ-
 բանդ Ա՛ճ՝ ծնեալ 'ի հօրէ նախ
 քան զյաճիտեանս, 'ի ժամանա-
 կի իջեալ յանձաճին կոյսն Սա-
 ըիամ : Ա՛ռեալ յարեմէ նորա և
 միանորեցեր ընդ անուէ քում.
 Ինն

Իննամսեաց Ժուժկայել յարդան
 դի անարատ կուսին և եղեր
 Մճդ կատարեալ մարդ կատա-
 րեալ և հոգւով և մտօք և մար-
 մնով մի անձն մի գէմ և միաւ՛ո-
 րեալ մի բնութիւն: Մճդ մարդե-
 ցի առանց վարդապետան և առանց
 այլայլութեան: Մտեմն յղու-
 թիւն և մտապահան ճնունդ:
 Այն ոչ է սկիզբն Մճութեան
 քոյ և ոչ վախճան մարդկութե-
 քոյ: Օի յո քո երէկ և այսօր
 նոյն և յաճիտեան: Հաւատամ
 զՏէրդ իմ յո քո շրջեալ ՚ի վիթ-
 երկրի յետ երեսուն ամաց եկիր
 ի մկրտութի: Հայր ՚ի վերստ
 վկայեալ զա է սրդի իմ սիրելի
 և հողին նք աղաւնակերպ իջեալ
 ՚ի վերայ քո և դու փորձեալ ՚ի
 ստտանայէ և յողթեցեր նմա
 քարոզեցեր մարդկան զիդիւրի:

Մշխատեցար մարմնով, վաստա-
կեալ քաղցեալ և ծարաւեալ:

Յեառց եկիր կամաւ 'ի չարչար-
քանս: Խաչեցար մեռար մարմնով,
և կենդանի անձու թեամբդ:

Սարմիւղ եղեալ 'ի զերկ զմանի
միմաւորեալ անձու թմբդ, և հոգի-
ւորդ իջեալ 'ի զժոխս անբաժա-
նելի Մճու թմբդ, քարտով ալ հո-
գւոցն աւերեալ զգժոխս և աղա-
տեցեր զհոգիսն: Յեա երկց
անուրց յարեար 'ի մեռելոց, և
երևեցար աչակերտաց քոց:

Նաւատամ զՏէրդ խմ յն քն-
նովին մարմնովն համբարձար յեր-
կինս և հատար ընդ աջմէ հօր:

Մյլև գալոց ես նովին մարմնով
և վատօք հօր 'ի զատել զկենդա-
նիս և զմեռեալս: Արև յարու-
թիւնս ամ մարդկան:

Նաւատամ և զհատուցումն զոր
Տոց

ճոց, արդարացի կիւանք յաւիտե
 հախան, և մեղաւորացի տանձանք
 յաւիտեհախան:

Անիւս գեղ Գրաւորս արքայ Խաչիւն ՔԷ:

Հայրդ սբ Աճ ճշմարիտ սրբ
 բեան գնիտս իմ:

Արդիդ սբ Աճ ճշմարիտ սրբ
 բեան գնիտս իմ:

Հորիդ սբ Աճ ճշմարիտ սրբ
 բեան գնիտս իմ:

Ամբոսհետե Աք Արարիտ
 թի սրբեան զգոյարարուս իմ և

Հորհետե ինձ ի հաճոյս քեզ
 Արթիւն:

Բարեկարգ և հարամատուց ի սաղմոսացն
Ի սուրբն: Հարամատուց շարայարեցեալ քն
Պարարտ յառնիմաստ Հայրաբար: (Յարագո
Ի-բարատն իարոց արնից անչանց աղօթողաց:

Ընկուխայ Ընկուխայ:

Գլուխ Բ.

ՅԵՆԻՑԻՄԱՑ
և նկնդիր տէր, և ՚ի միտ

առ զաղաղակ իմ:

Մայե անց ՚ի ճայե աղօթից իմոց,
Թաղանոր իմ և անձ իմ:

Ես զքեզ ազաչեմ տէր, ընդ
առանձօսս լուիցես ճայնի իմում,
ընդ առանձօսս պատրաստ եզկց
յանդիման ինիլ առ քեզ անձ:

Տէր առաջնորդեալ ինձ յարդա
րութի քում, վասն թշնամեաց
իմոց՝ ուղիղ արա առաջի իմ ըզ
ճանապարհս քո:

Վաստատեալ գլուխ իմ, ՚ի ճա
նապարհի քում, զի մի գայթակ
ղեային գեացք իմ: Ես

Եւ առ քեզ տէր կարդացի զի
լուսդ ինձ անձ խոնարհեցն արժմ
առ իս զունկն քո և լուր բանկց
իմոց :

Դարձ տէր և իրկեալ զանձն իմ
կեցն զիս ըստ սղորմուէ քում :

Եւ սղորմեաց ինձ տէր զի հի
ճանդ եմ ես բժշկեալ զանձն
իմ զի իստիեցան սակերք իմ :

Եւ յսղորմո թիս քո տէր յու
սացայ զի ցնձացէ սիրտ իմ ՚ի
փրկութեան քում և օրհնեցից
զտէր զբարեբարդ իմ :

Եւ դու մի սրտամտութիւ քով
յանդ իմաներ զիս և մի բարկու
թեամբ քով խրատեր զիս :

Եւ յի լուր տէր արդարութիւ
և նայեաց ՚ի ինկրուճածս իմ ուն
կրնդիր աղօթից իմոց զի ոչ շըր
թամբք նեղագնորօք :

Յիւրեաց քոց իրաւունք ինձ եւ
ցենս :

ցեն և աչք իմ՝ տեսցեն զուղ
զու թ իւն :

Եղս տուր տէր՝ աչաց իմոց զի
մի երբէք ննջեցից ՚ի մահ :

Օ ի գու և ս որ լուսաւոր առնես
զճրագ իմ՝ տր ան իմ՝ լոյս արա
ինձ ՚ի խաւարի :

Օ ճանապարհս քո տր ցոյց ինձ,
և զշաւիղս քո՝ ուսն ինձ :

Օրէնագէտ արա զիս տր ՚ի ճա
նապարհի քում և առաջնորդեա
լինձ ՚ի շաւիղս քո ուղիղս :

Մտ թ շնամեաց իմոց մի մատ
նէր զիս ՚ի ձեռս նեղաց իմոց :

Երդ առ քեզ տր համբարձի
զանձն իմ՝ ան իմ՝ ՚ի քեզ յու
սացայ մի ամաչեցից և մի՛ ծիծա
ղեացին զինև թ շնամիք իմ :

Եւս վրկեա զիս ՚ի թ շնամեաց
իմոց հզօրաց և յատկեաց իմոց
զի հզօրք եղեն քան զիս :

Եւ

Եւ պահեալ զիս սոյ բիբ ահան. ի
հովանեալ թեոց քոց ծածկես
ցես զիս. յերեսաց ամբարշտաց
պէ տառապիցուցին զիս :

Քանզի ես ՚ի քեզ տը յու սացայ
վրկեալ զիս . ե յամենից հալած
չաց իմոց՝ ապրեցն զիս :

Եւ ը բարձր ե զիցի ձեռն քո . ե
մի մոռանար՝ զտեսնիս :

Եւ յիշեալ զգթ ու թխ՝ ե զողոր
մութիս քո . սրբ են յաշխտեսից :

Օ մեղս մանկու թե իմոց՝ ե պան
գիտութե իմոց՝ մի յիշեր . այլ
յիշեալ զիս տը ըստ ողորմութե
քո . միտն քաղցրութե քո .
զի քաղցր ե ու զիզ ես :

Եւ դու տը՝ սը հաներ զիս յար
զանդէ . յոյս իմ՝ ՚ի ստեանց մօր
իմոց :

Ի քեզ ան՝ այ ես յորովայն
զու ես տմ իմ :

ՄԻ

Այլ ի բացեաց առնեք զիս յե-
նէն ար՝ զի նեղութիւն մերձեց
ենս և ոչ որ է որ օղնէ ինձ :

Աւրեմն մի հեռի առնեք զօգ-
նութիւնքս յինէն ար, այլ օղնել
ինձ նայեաց :

Եւ իրկեալ ի սրոյ զանձն իմ և
ի ձեռաց շանց՝ զմիամօրութի իմ :

Սասն այնորիկ պատմեցից զա-
նունքս՝ և զբարց իմոց և ի մէջ
եկեղեցւոյ՝ օրհնելցից զքեզ :

Փառք հօր և սրբւոյ և՛ :

~~~~~

Աղբիւր Աշտարակ և ճիւղատարաց ի ստորո-
սացն Գառնիւ Ալեքոսեայ Ալեքոսեայ :

Գլուխ Դ :

ՊՂՈՐՄՈՒ
Թի քո ար զհետ իմ եկեա
ցէ, զամ աւուրս կենաց իմոց
բնակիլ ինձ ի տան քն՝ ընդ եր-
կայն աւուրս :

Յուպ

Յուպ քո և դաճաղան՝ նք միսի
Թարեացեն զիս:

Պահեա՛ զանձն իմ, և փրկեա՛
զիս՝ և մի ամօթ և դէց, զի յուսա
ցայ ՚ի քեզ:

Ի՛նչ քո ճայնի իմու՛մ՝ զի կար
դացի առ քեզ: սղորմեաց ինձ՝
և լուր ինձ: զի քեզ բաղձացա՛ւ
սիրտ իմ, և ինդրեցին և բեք իմ:
զերեսս քո քո ինդրեցին:

Ա՛ն զարձուցաներ զերեսս քո
յինէն, և մի խտարիբ բարկուք՝
ի ծառայէս քումմէ:

Ա՛ն կորուսաներ լէ ամբարիշտս
զանձն իմ: և մի ընդ արս արիւ
նահեղս՝ զկեանս իմ:

Ա՛յլ օղնական իմ լեր քո, մի
անարգեր զիս՝ և մի Թողուր զիս՝
մե՛ծ փրկիչ իմ:

Ի՛նչ քո ճայնի ինդրո՛ւճաց ի
մոյ՝ յաղսէլ ինձ առ քեզ: ՚ի
Տամ

Համբառնալ ձեռաց խնայ՝ ՚ի տա
ճար նր քո:

Այն քիցին քեզ հաճոյք բանք
բերանայ խնայ. և խորհուրդ սրտի
խնայ առաջի քո յամ ժամ. տէր
օղնական իմ՝ և փրկիչ իմ:

Այն քիցից քեզ նր զօրութի
իմ, նր հաստատիչ իմ՝ ապաւին
իմ՝ և փրկիչ իմ:

Այս ՚ի քեզ նր յուսացայ՝ մի
ամուշեցից յաւ խոնան, յաբղարթու
թիւ քում՝ փրկեալ և ապրեցն զիս
Խնարհիցս առ իս դունկի քո.
Փաղտղեալ կեցուցանել զիս:

Եր իմ նաճ սրտապան. և տաւե
ապաւինի. ապրեցուցանել զիս,
զի հոգ իչ իմ՝ և ապաւին իմ
դու ես:

Այն անուն քո առաջնորդեա
լես ինձ, և անուսցես զիս՝ և հան
ցես իս յորդայթէ յայսմանէ՝
զոր թագուցին ինձ: Դու

Պառ ես պաշտպան իմ տէր. և
'ի ձեռս քո յանձն աննեմ զհո-
գի իմ:

Լ'քո ողորմեաց ինձ տր' զի նե-
ղեալ եմ ես, խռովեցաւ 'ի սրտ
մտութե անի իմ՝ անձն իմ՝ և
փոր իմ:

Աղիցի սղորմութի քո տէր 'ի
փերաց իմ՝ սոց յուսացայ 'ի քեզ:

Ա՛ն փշիկեան զիս 'ի ձեռաց թշնա
մեաց խնոց. և 'ի հալածչաց իմոց:

Արեւիցն զերեսս քո 'ի ծառայս
քո՝ ապրեցն զիս տր ըստ ողոր-
մութե քում. և մի յամօթ ե-
ղէց՝ ըն կարգացի առ քեզ:

Ի քէն է տր աղբիւր կենաց. և
լուսով երեսաց քոց տեսանեմ
զլոյս:

Օ ագեան զողորմութիս քո յիս,
զի ճանաչեմ զքեզ. և զարդա-
րութիւնս քո՝ զի սաղիղ եղէց
սրտիւք:

ՍԻ

Մի եկեացին ՚ի վերայ իմ ոտք
ամբարտաճանկից. և ձեռք մեզա-
հորաց մի դողացուցին զիս:

Մի թողուր զիս ար ար իմ. և
մի ՚ի բացեաց առևեր յիսէն: Հաց
եաց յօգնել ինձ տէր փրկու-
թեան իմոյ:

Քանզի ՚ի քեզ յուսացայ, և
դու լուիցես ինձ ար ար իմ:

Ենօրէնութիւն իմ բարձրացան
քան զգլուխ իմ. և ոտք բեռն ծա-
նոր՝ ծանրացան ՚ի վեր իմ:

Սեխեցան և փտեցան վերք իմ,
յերեսաց անդգամութե իմոյ:

Խոհարհեղեմիս ի հող անձն
իմ. և յերկիր կցեցա՛ւ մէջ իմ:

Ուրեմն դու տէր մի հեռի առ-
ներ զգլութիւն իմ քո յիսէն. զի ո-
ղորմութիւն քո և ճշմարտութիւն
քո յիմ ժամ ընկալցին զիս:

Եւ այլն ար ար զոյս քո և ըզճշմար-

առ թիս քո. զի առաջնորդես
ցեն ինձ. և հանցեն զիս ՚ի լեառն
տը՛ և ՚ի յարկս քո:

Եւ ես խոստովան եղէց քեզ
օրհնութիւն ան ան իմ:

Փառք հօր և որդւոյ և հո՛ւ:

~~~~~

Աղօթք Արարիչս եւ Նշխարաւորոցն ՚ի սպիտակացն
Վասն Վասն ինի: Ալ լեւոնայ Ալ լեւոնայ:

Գլուխ . Դ:

ՄԻՃ ԻՍՆԱՅ

եանց առիս. ընդէր թո
ղեր զիս. հեռի եղէ ՚ի փրկուէ
իմմէ՛. վն բանից յանցանաց իմոց:

Աղորմութի քո տը՛ առաջի աչաց
իմոց. և հաճոյ եղէց ճշմարտու
թիւ քում:

Օարթիւր ընդէր նեղես տը .
արի և մի Քրթեր զիս իսպառ:

Ալ լի՛ տը, օգնեալ ինձ. և փրկեալ
զիս վն անու՛ան քոյ: Աղօր

Աղբյուրն ինձ ան ըստ մեծի ու
ղբյուրն թե քում : ըստ բազում
գլխուն թե քում : քանն զանո
րէնուն թիւն իմ :

Մաւնել ըստ զիս յանօրէնուն
իմմէ : և ՚ի մեղաց իմաց սք արա
զիս :

Օ, անօրէնուն թիս իմ և ս ինձէն
գլխուն : և մեղք իմ անաշի իմ
են յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղայ անք : և զչար
անանջի քո անարի :

Այ արդար եղիցիս ՚ի բանս քո :
և յաղթեսցես ՚ի դատելն քո :

Մօրէնունք յղացաւ : և ՚ի մեղս
ճնաւ զիս մացր իմ :

Մու ան զճշմարտունի սիրեցեր :
զանյայտս և զճաճկեալս : իմաս
տուն թե քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեալ յիս մշտիաւ : և սք եղէց
լուս : և քան զձիւն սպիտկ եղէց :

Ասելի արա՛ ինձ տր զցնծութի
և զուրախութիւնս . զի ցնծասցեն
ոսկերք իմ տառասլեալք :

Վարձո՛ զիս տր ՚ի մեղաց իմոց .
և զամ՛ անօրէնութիս իմ քաւեա՛
յինէն :

Օսիրտ նք հաստատեա՛ յիս անձ ,
և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ՚ի վու-
րի իմում :

Մի՛ ընկենուր զիս տր յերեսաց
քոց . և զհոգի նք քո մի՛ հաներ
յինէն :

Այլ տուր ինձ զցնծութի վրկու-
թէ քոց . և հոգւով պետութէ
քո հաստատեա՛ զիս :

Ասո՛ անօրինիս զճանարհս քո .
և ամբարիշտս առ քեզ դարձաց :

Փրկեա՛ զիս յարենէ անձ՝ անձ
վրկութէ իմոց . զի ցնծասցէ լե-
զու իմ յարդարութէ քում :

Աճ՝ յանուն քում կեցո՛ զիս , և

՚ի գորուէ քում կրան արան ինձ:
 Ա՛ճ լուր աղօթ ից իմոց, ունկն
 դիր բանից բերանոց իմոց:
 Յամ նեղութենէ իմիկ վրկե-
 ցեր զիս, և ՚ի թշնամիս իմ ետես
 ահն իմ:

Աղորմեաց ինձ անձ ողորմեաց
 ինձ, զի ՚ի քեզ յուսացնան իմ:

Ի հովանի թևոց քոց յուսա-
 ցայց, մինչև անցէ անօրէնութի:
 Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց
 անձ, յայնցանէ որք յարուցեալք
 են ՚ի վերայ իմ:

Փրկեա՛ զիս յայնցանէ, որք գոր-
 ծեն զանօրէնութի, և յարանց
 արիւնասէ զաց ազրեցն զիս:

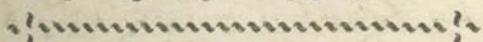
Արք որսալ զանձն իմ կամեցան,
 և հասին ՚ի վերայ իմ հզորացս:

Տուր ուրեմն ծառայիս քոց զնր
 շան, զի ապրկցիմ յերեսաց ա-
 զեղան:

Արախտ փրկեցեք զսիրելիսն քո,
նոյ պէս կեցն զիս աջով քով,
և լնէր ինձ:

Դու տնէր ինձ զօգնութիւնն 'ի
նեղութեան, զի ընդունայն է փրկ
կութիւնն մարդոյ:

Փառք հօր և սրգւոյ և՛:

Աղօթիւք Ամենակէս և ճշտամտոյց 'ի սաղմո
սացն Գրաւելի: Ալ լնէրեաց Ալ լնէրեաց:

Գլուխ Ե.

ՅՈՒՐ ԱՃԱՊՕ
Թից իմոց, և նայեաց տր
յաղօթս իմ:

Ի նաակեցայց ես 'ի յարկս քո յաճի
տեանս, և ծածկեցայց ընդ հովա
նեան թևոց քոց:

Իսկ արդ ո՛վ է համբերութիւն
իմ, թէ ոչ դու տէր, կամ կար
զօրութեան իմոյ՝ թէ ոչ 'ի քէնս:
Պանդուխտ եմ ես առաջի քո,
հրժ

Իմ գեհ և անցաւոր, սրպէս ամե
նայն հարբ իմ:

Սուր տր աղօթից իմոց, ունին
զիր խնդրուածաց իմոց՝ արտաա-
ռուաց իմոց միւռեր:

Մէծ ամ իմ, ես առ քեզ առա-
ւում առնեմ, ծարաւեցաւ առ
քեզ հողի իմ, քանիւ պատիկ ևս
և մարմին իմ:

Ունինդիր աղօթից իմոց, և մի
անտես առնել զխնդրուածս իմ:

Մէծ իմ, մի հեռի առնել զիս յե-
նէն, և ամ յօգնել ինձ նայեաց:

Սուր տր աղօթից իմոց, զի առ
քեզ ամ մարմին եկեսցէ:

Քանիք անօրինաց զօրացան ՚ի վե-
րայ իմ, և զամբարշտութիս իմ՝
զու քաւեսցես:

Մէծ սղորմեաց ինձ և օրհնեալ
զիս, երևեցս զերեսս քո յիս՝ և
ողորմեաց ինձ:

Ահացն զիս անձ, զի հասին ջուրք
յանձն իմ. ընկլայ ՚ի խորս անդի-
գոց. ուր սչ գոյ ինձ հանգիստ:
Եկի ես ՚ի խորս ծովու. և շըր-
ջանք ընկղմեցին զիս:

Ե՛՞ճ դու ծանեար զանդգամուի
իմ և յանցանք իմ ՚ի քէն սչ
ծածկեցան:

Ե՛՞ճ ՚ի բազում ողորմուէ քում
լուր ինձ. ՚ի ճշմարտութեան փրբ
կութեան քոյ:

Եւրեցն զիս ՚ի կանոյ՝ զի մի ընկ
լայց. ապրեցայց ես յատելաց
խնոց. և ՚ի խորոց ջուրց բազմաց:

Մի ընկղցին զիս ստոյտք ջուրց,
և մի ընկղմեացեն զիս անդունդք
խորոց. և ջրհոք մի կախուցէ
դբերան իւր ՚ի վերայ իմ:

Միւր ինձ անը, զի քաղցր է ողոր
մութիւն քո. ըստ բազում գը-
թութե քում հայեաց յիս, և մի

դարձուցաներ զերեսս քո 'ի ճա
ռայէ քու մէջ, զինն զեալ եմ
ես, վաղվաղակի լուր ինձ:

Նայեաց յանձն իմ, և փրկեան
զիս. և ին թշնամեաց իմոց ապ-
րեցն զիս:

Աղքատ և ցաւած եմ ես, փրկ
կու թի քո ան ընկալցի զիս:

Աճ յօգնել ինձ նայեաց, և ան
յրնկերել ինձ փութան:

Ես աղքատ և տնանկ եմ, ան
օգնեան ինձ, զի օգնական և փրկ-
կիչ իմ ես դու, ան մի յամենար:

Ան իմ ան ապաւէն, և ան զե
ամուր կեցուցանել զիս, զի հաս
տատու թիւն իմ և ապաւէն իմ
դու ես:

Աճ իմ, փրկեան զիս 'ի ճեռաց
մեղաւորի, 'ի ճեռաց անօրինի և
անիրաւի:

Դու ես համբերութի իմ տէր

մը յոյս իմ ՚ի մանկու թէ իմմէ:

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ, եւ առ ՚ի քէն է օգնութի իմ յամ ժամ:

Ուր զի նշանակ եղէ ես քաղմաց, եւ դու օգնական իմ եւ հզօրիչ իմ:

Եւ ցցի բերան իմ դոհութիւն, եւ օրհնեցից զխառս քո, զօրհանապաղ զմեծ վայելչութիս քո:

Եւ դու մի ընկենուր զիս տէր ՚ի ժամանակս ճերութե, ՚ի պակասիլ զօրութեան իմոյ մի թողուր զիս:

Մինչեւ յալեորիլ եւ ՚ի ճերանալ իմում, ամ իմ մի թողուր զիս:

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հո' :

Աղօթի և Աթողելոս և ճշտամատուցոյ 'ի սաղմոսացն Կանճիկի և Արևելոսաց և Արևելոսաց :

Գլուխ . զ .

ՄԱՏՐԱՍՏԵՆ

Սիրտ իմ անձ • սխառաստ եղիցի սիրտ իմ, յօրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք :
Մյայտս սաղմոս ասացից անունն քում յաճիտեանս յաճիտեից . և տայ քեզ զաղօթս իմ օր ըստօրէ :

Խոստովան եղէց սու քեզ անձ, խոստովան եղէց և կարդացից զանունս սուրբ քո :

Յիշեան զժողովուրդդ քո, զոր ըստացար 'ի սկզբանէ • և փրկեցեր զփիճակ ժառանգութե քո :

Հայեանց յուխտ քո • զի յցանս տունք ավշելոց յերկրի անիրանութեամբ :

Մճ, մտին հեթանոսք 'ի ժառանգու

գուրի քու և պղծեցին զտճր սբ քո :
Եղէ ևս նախատինք դրացեաց
խնոց . ծաղր և այսն կատականաց
այնոցիկ որք շուրջ էին զինև :

Մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինս .
վաղվաղեացէ առ իս ողորմութի
քո տր , զի աղքատացայ յոյժ :

Օգնեա՛ ինձ անձ փրկիչ իմ . վն
փառաց անունն քոյ :

Տը փրկեա՛ զիս՝ և քաճեա՛ ըզ
մեղս իմ վասն անունն քոյ :

Մի երբէք ասացեն ՚ի հեթա
նաս . թէ ս՛ր է անձ նորա :

Լ՛ծ զօրութեց , դարձն՛ զիս , ե
րևեցն՛ զերեսս քո յիս՝ և կեցից :

Լ՛ծ զօրութեց՝ զան՛ճ հայեանց
յերկիցի՛ և տես . այց արա այդ
ւոյս այսմիկ . և դարման տար սը
մա , զոր տնկեաց աջ քո :

Ինձ ատ իս անձ փրկիչ իմ . և
դարձն՛ զսրտմտութիս քո յինուն :

Մի

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ
 Խոր և մի ձգի ր զբարկութի քո
 յազգէ մինչև յազգ :

Յոյց ինձ Խոր զողորմութիւն քո
 և զիրկութիւնս քո ասուր ինձ :

Խանարհեցն տէր զունկն քո, և
 լուր ինձ, զի աղքատ և տնանկ
 եմ և ս :

Պահեան զանձն իմ, Խոր Խոր և
 փրկեան զճառայս քո, Խոր իմ, որ
 ՚ի քեզ յուսացայ :

Աղորմեան ինձ Խոր, զի առ քեզ
 աղաղակեցի զօրհանապարհ և քաղաք
 արա զանձն ճառայիս քո, զի առ
 քեզ Խոր համբարձի զանձն իմ :

Օ ի դու Խոր քողար և ուղիղ ես,
 բազում ողորմ առ անմահ, որք կար
 դան առ քեզ :

Անկողիր Խոր աղօթից իմոց և նայ
 եանց ՚ի ձայն ինդրս անձայ իմոց :

Յաւոր նեղութի իմոց կարգացի
 առ քեզ և լուար ինձ : Անձ

Մեծ ես դու տր ե առնես սքան
չե իս և դու միայն ես տն:

Սաստիվան ե դէց առ թե զ տր տն
իմ բողբոզ սրախ ինով և փառա
նոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Եւ դու տր տն իմ, գթած ես և
ողորմած, երկայնամիտ՝ բազում
ողորմ՝ և ճշմարիտ նայեանցառ իս
և ողորմեանց ինձ:

Տուր զղորութի ճառայիս քո և կե
ցն զորդի ազախնոց քո և արա առ
իս զնշան բարութե:

Տեսցեն ասելիք իմ և ամաչես
ցեն և զի դու տր օգնեցեր ինձ և
մխիթարեցեր զիս:

Ի թե զ տր յուսացայ, մի ամաչե
ցից յաւիտեան, յարդարութեան
քում փրկեան և ապրեցն զիս:

Օրհնեալ տր տն յաւիտեանս
յաւիտեանից՝ եզիցի եզիցի:

Փառք հոր և սրբոց և հի:

Լ Կ օ լ Ե

Աղօթեալ Արամայեցոյ և ճշտամաստոց 'ի սաղմոսացն դասնն : Ալեւորեայ Ալեւորեայ :

Գլուխ. Է.

Ս Տ Յ Ե Ն Ա.

ղօթք իմ առաջի քո տր խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրո՛ւածքս իմ :

Տէր լուր աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ առ քեզ եկեացէ . մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն :

Յա՛ւուր նեղութե՛ն իմոց խոնարհեցի՛ առ իս զունկն քո . յորում ա՛ւուր կարգամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ : Մ՛ծ իմ ես դու և խոստովանեղէց քեզ . ա՛ծ իմ ես դու՝ և բարձր արարից զքեզ : Իմաստուն արա զիս տր . և քըն նեցից զօրէնս քո . և պահեցից զնա բոլորով սրախ՛ իմով :

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմուի քո տր . և փրկուի քո ըբանի քում :

Քաղցր

Քաղցր ես դու ար. և քաղց-
րութիւնք քով ուսն ինձ զարդա-
րութիւնս քո:

Չեռք քո արարին՝ և ստեղծին
զիս. իմաստունն արա զիս՝ և ու-
սայց զգաստուհրանս քո:

Նեւեռն ընդ երկիւղ քո ըզ
մարմին իմ. զի ՚ի դատաստանայ
քոց երկեայց յոյժ:

Մերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող. ար
կեցն զիս ըստ բանի քում:

Նկալ զծառայս քո ՚ի բարի. զի
մի ամբարտաւանք զգուցեցն զիս:

Մրա ընդ ծառայիս քում տէր՝
ըստ ողորմութե քում. զարդա-
րութիւնս քո ուսն ինձ:

Օսուայ քո եմ ես, իմաստուն
արա զիս, և ծանեայց զվկայու-
թիւնս քո:

Նրեկեցն զերեսս քո ՚ի ծառայս
քո, և ուսն ինձ զարդարուիս քո:

Ահ

Ահա ցե անձն իմ, որ հնե սցե զքեզ
 և իրաւունք քո օգնեացեն ինձ :

Սողորեցայ ես ուն զոչխար կո-
 բուսել, խնդրեալ զճառայս քո, զի
 զպատու իրանս քո ես նչ մոռացայ :

Եւ քեզ տէր համբարձի զաչս
 իմ, որ բնակելիք ես ՚ի յերկինս :

Ուն աչք ծառայի ՚ի ձեռն ան
 իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ, ՚ի
 ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Եւ յուէս են աչք իմ առ քեզ
 անոր ան իմ, մինչև ողորմեցիս ՚ի
 վերայ իմ :

Ողորմեաց ինձ տէր ողորմեալ ինձ,
 զի բազում լցայ արհամարհանօք :

Ի խորոց կարդայի առ քեզ ան
 անոր լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ահանջք քո ՚ի լսել զձայն
 աղօթ ից իմոց :

Թէ զանօրէնութիւն իմ քննես
 անոր ան իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի

քո զի ՚ի բէնէ քաճութիւն

Խոստովան եղէց քեզ արքայ
բով սրաիւ իմով առաջի հրեշտակաց
սաղմաս ասացից քեզ :

Օ ի լուար զբանս բերանոց իմոց
երկիրպաղից ՚ի տաճար սուրբ
քո և խոստովան եղէց անուան
քում վե ողորմութե և ճշմարտութեան քոյ :

Մեծ արարեր յամի զանուն արք
քո յորում աճուր կարգամ առ
քեզ վաղվաղակի լուր ինձ և
բազում արասցես զղորմութիւնս
յանձն իմ :

Տը ողորմութի քո յաճխտեան
զգործս ձեռաց քոց մի անաւես
առներ :

Լայրեցո՛ զիս Տէր ՚ի մարդոց չա
րէ յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս :

Պահեա՛ զիս տէր ՚ի ձեռաց մե
ղաւորի և ՚ի մարդոց չարէ փրկ
կեա՛ զիս : **Մի**

Խոր և բանիւք քով փրկեալ զիս:

Ի սուր տէր աղօթից իմոց յաղա
շէլ ինձ առ քեզ: յերկիւզէ
թշնամուցն փրկեալ զանձն իմ:

Կանարհեցն առ իս զուսկն քո
և կեցն զիս:

Տէր կարգացի առ քեզ և լուր
ինձ, նոցեաց ՚ի ձայն աղօթից
իմոց ՚ի կարգալ իմում առ քեզ:

Ազիզ եղկիսն աղօթք իմ սոյ
խուսի սոսաջի քո Խոր համբար
ձումն ձեռաց իմոց՝ սլատարագ
երեկոցի:

Ի իր տէր՝ պահապան բերանոց
իմոց և դռուն ամուր՝ շրթանց
իմոց զի մի խտտորեցի սիրտ իմ
բանիւք չարութեան:

Պահեալ զիս յորոգայթէ, որ
թագունցաւ ինձ ՚ի գայթակղութե
գործողին զանօրէնութիւն:

Մղաղակեցի առ քեզ տէր և

ասացի, դու ես յոյս և բաժին
իմ յերկրին կենդանեաց:

Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ,
զոհանամ զանուանէ քումմէ:

Տէր լուր աղօթից իմոց, ո՛ւնկն
դիր ինդրօ՛ւածաց իմոց ճշմար-
տութեամբ քով:

Մի՛ գարձուցաներ զիբեօս քո
յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, որք
իջանեն ՚ի դո՛ք:

Այլ ըսելի արա ինձ յառա՛ժօ-
տու զոգորմութիս քո, զի ես ՚ի
քեզ տէր յուսացայ:

Յո՛յց ինձ ճանապարհ՝ յոր և
դնացից, զի առ քեզ տէր համ-
բարձի զանձն իմ:

Փրկե՛ա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց
տոր, զի զքեզ ապա՛ւէն ինձ արրի:

Ասո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի
դու ես ան իմ:

Նորի քո նք և բարի՛ առաջ-
նոր

նորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ :

Օրհնեալ ես դու տէր, ուսն
ինձ զարդարութիւնս քո :

Երթամբք իմովք պատմեցից
զիմ իրաւունս բերանոյ քո :

Նստս ծառայի քում՝ զիկեցից,
և պահեցից զբանս քո :

Օարթն զաչս իմ, և նայեցայց
ի սրանչեթս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի
թագուցաներ յինէն զպատօճի
բանս քո :

Օճանապարհս մեղաց ՚ի բնց
արա յինէն, և յօրէնս քո ողոր
մեաց ինձ :

Եւ յի բնց արան յինէն զնա
խատինս և զարհամարհանս, զի
զվկայունիս քո խնդրեցի :

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր
և յուսացուցեր զիս :

Եւ փրկեա՛ զանձն իմ ՚ի մահ
ունից

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ
 յերեսաց ահի զօրութեան քոյ.
 ամենակալ նոր՝ թող:

Եւբաւ է մեծ վայելչութի վա-
 ռաց սրբուէ քոյ • և սաստիկ է
 բարկութի սպառնալեաց քոյ՝ ի
 վերայ մեղաւորաց • անհափ և ան-
 քրննին եւ ողորմութիք աւելու-
 եաց քոյ • ամենակալ:

Դու տէր՝ բարձրեալ գլխած,
 երկայնամիտ, բազումօղորմ, և
 զղջանաս ի վրջարեաց մարդկան,
 ամենակալ:

Դու նա՞ն՝ ոչ եզեր ապաշխա-
 րութի վասն արդարացի, աբրա-
 համու, իսահակայ՝ և յսկորայ •
 որք ոչ մեղանքիդ • ամենակալ:

Եւ եզեր ապաշխարութի վն
 իմ մեղաւորիա • զի մեղայ աւելի
 քան գաւազ ծոփու • և լուրմացան
 անօրհնութիք իմ • ամենակալ:

Չ

Չեմ արժանի հայել՝ և տեսա
նել զբարձրութիւնս երկնից, 'ի
բաղձութենէ անօրէջութե
ամենակար:

Աորայեալ եմ ես 'ի բռնութի
կասրանաց երկաթից, և ոչ գոյ
ինձ հանգիստ, ամենակար:

Բարկացուցի զսրտմտութիւնս, և
զչար առաջի բո արարի, կանգնե
ցի զպատկեր մեղաց՝ և բազմացու
ցի զցատումս, ամենակար:

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցա
նեմ զծունկս սրտի իմոյ՝ և հայ
ցեմ 'ի բաղցրութենէ բուամէ,
ամենակար:

Մեղայ՝ տէր, մեղայ, և զանօրէ
նութիւնս իմ ես ինձէն զխտեմ,
ամենակար:

Եղաչեմ և ինդրեմ 'ի բէն
թող ինձ փր, թող ինձ, և մի
կորուսաներ զիս բատ անօրէջու
թեան

Թեան իմոյ, ամենակար

Ս'ի յաճիտեան բարկանար ինձ
տէր, և մի յիշեր զչարխան իմ և
մի պարտաւորեր զիս լէ իջեալսն
'իսերքոյ երկրի չարեօք, ամե:

Օ ի դու անձ ան ապաշխարո
ղաց ես, և յիս ցոյց զբարեբարու
Թիւնդ քո, զի անարժան եմ, ամե:
Կեցուցես զիս ըստ բազում ու
ղորմութե քում, և օրհնեցից ըզ
քեզ զամ անուրս կենաց իմոյ,
ամենակար:

Օ քեզ անձ օրհնեն ամ զունար
Թունք երկնից, և քո են փառք
յաճիտեանս ամէն:

Փառք հօր, և որդւոյ, և հօգ'':

Մ. զաչեմ և ինդրեմ 'ի քէն ան
Թող ինձ զմեզս իմ:

Բազում աղորմ տէր, ողորմեաց
ինձ:

Մ. Ը քաճեա՛ զիս զմեզաւորս:

Մ. րա

Արարիչ իմ և յոյս անձ, գլխ
 յիս ՚ի մեղուցեալ ծառայս և ու
 ղորմեան ինձ բաւմամբդիս:

Քրտորդի անտխախալ ընկալ
 գաղտնչանս իմ զի ՚ի քեզ է ապա
 ճինեալ անձն իմ:

Յողթ օղ զօրութիւնք ան և կեն
 դանարար և պատուհան խաչիւ
 քով անք պահպանեան զիս:

Առաքեան անք զհրեշտակ խաղա
 ղութե քոյ որ և կեալ պահեացէ
 զիս անխառն ՚ի աստէ և ՚ի դիշե ըն:

Նճ մարդասիրութիւնք քով յիշեան
 զիս անք, յիշեան զիս, յարժամ
 գասս արքայութիւնք քով, և ողոր
 մեանց ինձ:

Աղօթի:

ՏՐ անձ իրկութե իմոյ որ ու
 ղորմածդ և ս և գլխած և ք
 կայնամիտ բազումաղորմ և զ զճա
 նաս ՚ի վն չարեց մարդկն: Ար ոչ
 կա

Կամ զմեզ մեղաւորին • այլ ըզ
 դատեալ նորա ՚ի հար ճանապարհ
 չի և զիկալն: **Բ**աւ ահա առա
 տըմաւ թիք թով միկթարեւ ըզ
 ճառայս թի և տաւ ինչ ան զի ա
 պաշխարութի: հաշտեւ մարեա
 սիրութիք թով և աղան զիս անդամս
 կիկզկեցոյ թովք սէջ: **Ա**յ զի ա
 ռտըմակալ հայրով խոստախ
 աւթ և սպաշխարութիք մտից յի
 կիկզկեցի թունդ: **Ե**ւ ընզ ժողով
 զեանս թումք ըզք հանիկզորհ
 նաթի և զիստս **Ն**օր և **Ա**յդ
 այ և **Ն**ողուդ սէջ: **Ե**ւ յիմ, և
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե
 նից **Ե**ւսն:

Մայրեանս

Սաղմասիք և օնհեւթեանք
 և երգօք հոգեւորօք • անդադար
 փառաւորեմ հաղեւ զիկալն և զսիրելի
 Կ

և զոր հողիդ. այժմ և միշտ և
յաճխանս յաճխանից. ամէն:

Յերդս օրհնութիւն և ՚ի ճայն
ստղնոսաց՝ անդազար փառանո
րեմ զհայրդ և զորդիդ և զոր
հողիդ. այժմ և միշտ և յաճխ
անս յաճխանից. ամէն:

Հայր մեր՝ որ յի բնինս ևս՝:

Լոջն Լճաղբն և ճշամարտոյ ՚ի սէ գրոցն
Գրեմորն Ետեհայոցն:
Հաճախեցմաճի շարարեցեալ Տէրան Ղ. ր
դարոս յաճխանսայ Հայրատեալ:

Յողափս Երասանչ Երոց անչանց աղջնոցայ:

Գլուխ. Դ.

ԳԼ Լ Բ Գ Դ Ո Ւ

միայն նկիզն բարեաց՝
գլխութի անճա՝ որդի բարձրե
լայն նայ հօր: Համբ մարդեալ
ոչխար: Տը՝ ապառիկեալ ճա
նայն: Գլխի անապակ մե ճ սրտ

մի

Գլ. Գլ. Գլ.
15. 4:

մեցելոյս: Սպեղանեաց դեղ՝ վի-
 րանդեցելոյս: Լ՛ղատուի՛ մեղօք
 դրանցելոյս: Օրհնութի՛ բա-
 րեաց՝ մերժեցելոյս: Անիք շնոր
 հաց՝ խոտեցելոյս: Օծումն կոչ
 ման՝ կապտեցելոյս: Անզնումն
 վերստին՝ կործանեցելոյս: Պա-
 արապարան հզօր՝ գլորեցելոյս:
 Օժանգակ վեհ՝ դայթազդեցե-
 լոյս: Դուռն բարձրութե՛ տա-
 րակաւեցելոյս: Սանդուխք երանու-
 թե՛ եղկելոյս: Նահապարհ շա՛
 դաց՝ մուրեցելոյս: Թագաւոր
 ներօղ՝ պարտեցելոյս: Բաղք
 յաւսադրութի՛ լքեցելոյս: Չե-
 արնկալ կենաց՝ հերքեցելոյս:
 Մեծդ միացն և ամհառատ:
 Ար գլխութիւն բարեաց սահմա-
 նեալ, հեղուս անչափ յաճախու-
 թի՛ քան զոր խնդրեմք և խմա-
 նամք, ըստ սօղոսի գոհաբանուէն:

Լ՛հա

Գրոցն
10. 34.

Օճումն
28. 12.
Յօհան
14. 6.

Եւրե
3. 20.

ՄՆԱ՛ առ շարս թխն գերւոյս,
 բարութի քո: Մ՛ռ մահապարտիս
 դառնութիւն, քաղցրութի քո:
 Մ՛ռ կորուսելոյս յայնու թխն,
 ճառագայթ քո: Մ՛ռ յանդգնե-
 լոյս մուլութի, ողորմութիւն քո:
 Մ՛ռ խակութի փասակարիս, հե-
 ղութի քո: Մ՛ռ կործանելոյս
 այցելութի, աջ քո: Մ՛ռ ընկղմե-
 ցելոյս վերքերութիւն՝ ձեռն քո:
 Մ՛ռ բժշկութի անողջանալի խոց-
 ուճածոյս, մասն քո: Մ՛ռ սպախել-
 ոյս պսշապանութիւն, հաղի քո:
 Մ՛ռ օծումն ամենադժնէիս, զօ-
 րութիւն քո: Մ՛ռ մեղաւորիս քա-
 ճութիւն, հրաման քո: Մ՛ռ փա-
 խուցելոյս ապաւնչութիւն, սար-
 քո: Մ՛ռ վրիպելոյս առաջնորդու-
 թիւն, լոյս քո: Մ՛ռ ասարախուս-
 լոյս հարստ որութի, հանճար քո:
 Մ՛ռ անխնայելոյս կրկին ստոյգս մն

Մ՛ռ
 14. 30.
 Մ՛ռ
 7. 33.

Մ՛ռ
 7. 48.

օրհնութիւն քո: Ան վհատեցե
 լոյս քաջալերութի, իրս խոյս քո:
 Ան վշտագիւցե միտթարութի,
 բաժակ քո: Ան նեղեցե լոյս ընդ
 արձակութի կամ քո: Ան ասեցե
 լոյս կոչումն, սէր քո: Ան հս
 դուով մերաւորեցե լոյս, կաթուն
 արեան քո: Ան աներեցթ մը
 թերս ցաւոց, ակնարկութիւն քո:
 Ան յուսահատեցե լոյս անդրէն
 ընտրութիւն, իշխանութիւն քո:
 Ան պատուաստումն կարեցե լոյս,
 կցորդութիւն քո: Ան խաւարաւ
 մահու ծածկեցե լոյս, նշոյլ կենաց
 քոց: Ան խռովեցե լոյս իմ հան
 դարտութիւն, խաղաղութի քո:
 Ան մարեցե լոյս դարձաւոր
 թիւն, ձայն քո: Օ ի դու արեւս
 ամի գթութեամբ, և չիք ՚ի քեզ
 մասն ինչ խաւարի: Ան չի
 բարութիւն առանց քո: Ան քեզ
 վայելի փութ յաւանս ամէն: Արեւն:

304^ա
 10. 4.
 304^ա
 1. 5.

Նորին Աղօթի և Աշխատի քառուցի և Տղամատուցի :
Գլուխ. Ժա :

ԵՒ ԱՐԴՆ ԵՍ

երկրածինս մարդ՝ կենցա
ղականա՛ն անկայուն և գոյի՛ն զքա
ղեալ և յիմարութի՛ք պատրոզա
կանա՛ն զինեա՛ն թմրեալ : Ար ա
մենայնի՛ն ստեմ, և ոչ միով
ի՛նչք ճշմարտեմ :

Եր 39. 9.

Եր 1. 12.

Քանզի որովք զիմօք յաղգնե
ցաց յանդիման լինիլ քեզ դա
տաստանա՛ն դատաստանի : Ա՛վ
իրա՛նադատ և ահա՛նոր անձառ
անպատում հզոր և ճ բոլորից
Քանզի՛ դասեմ ՚ի սոյն՝ զապե
րախտութի մեղուցելոյ անձինս՝
առքումդ երախտիս և ցուցանե
լով զերա՛նունս քո միշտ զօրացել
և զանիրա՛նունս իմ յա՛նէտ պար
տա՛ն որեցեալ : Ար արարեք զես ՚ի
պատկեր քո պանծալի և ՚ի ձեռն
վե

վն հիւ տպաւորութե զտրկարս
 օժանդակելով : Օտարաբարեցիք
 բանիւ : Փայլեցուցեք իջմամբ :
 Մտօք ճսխացուցեք : Իմաստիք
 անեցուցեք : Հանձարով հաս-
 տատեցեք : Ի շնչականացն որո-
 շեցեք : Հողով իմանալեալ
 խառնեցեք : Ի շխանականին դպիւ
 պճնեցուցեք : Օհար հայտարար :
 Մեռցեք դայեկապէս : Տաճե-
 ցեք ստացողապէս : Տնկեցեք զմ
 բարիչսս ի բուժի գաւթի : Սք
 րովն կենաց ուսուցեցեք : Ընազա
 նին ցօղով մտքեցեք : Ահեաց
 վտակաւն սրմատացուցեք : Հա-
 ցիւդ երկնայնով ջամբեցեք :
 Ընային արեամբդ արբուցեք :
 Ընհպիցն եանհասանելեացն ըն-
 տանեցուցեք : Օտչս երկրեղէն
 ի բեղ համարձակեցեք : Լու-
 սովդ լիառաց՝ վերածածկեցեք :
 Օհո

Օհնո
2. 7.
Յօհան
20. 22.
Սեդաս
17. 5.
Պեդրոս
1. 3.
Սաղոս
91. 13.
Մատթ
28. 19.
Սաղոն
26. 26.

Օ հողանիւթ մատունս անմբուր
 ձեռացս՝ ՚ի քեզ մատուցեր: **Բ** զ
 մոխիրս անարդ և մահացու՝ իբր
 զնշոյլ լուսոյ յարդեցեր: **Օ** հայր
 քս հզօր անհաւոր օրհնեալ՝ մար-
 դասիրապէս անարժանիս ան-
 ձին կէքեցեր: **Ա** չ կէքեր զքե-
 րանս լցեալ նանրութիւն՝ ՚ի ժա-
 ուանդակիցն կարդալ զքեզ **Ա** չ
 կշտաւքեցեր զյանդ զնեալս՝ ՚ի
 քում կցորդութի: **Ա** չ ստուե-
 րացուցեր զտեօխ աչացս՝ ՚ի
 քում զ աննարկութի: **Ա** չ արդե-
 լանաւ կապանացն՝ ընդ մահապը-
 տացն տարագլեցեր: **Ա** չ խոր-
 տակեցեր զգաստակ բազկիս՝
 որ անմաքրանց առ քեզ համբառ
 նայր: **Ա** չ մանրեցեր զոստս խնց
 մատանց՝ ՚ի շօշալիւն զքանդ կե-
 նաց: **Ա** չ պատեցան զիս և մառա-
 խուղք՝ ՚ի ձօնելն զքեզ անհաւոր:

Օսկի
18. 27:

Սուրբ
6. 9:

Եսայի
6. 5:

Գրիգոր
18. 11:

Յովնան
20. 27:

Ի քի Գրոցն Գրեգորե Կոտե: 65

Ո՛չ փշրեցեր զպարս ասամանցս՝
'ի ծառքին զքեզ անասմանելի:

Ո՛չ գնացեր բարկուծք խոտոր
հոսկ խոտորեակի ընդ քեզ հե-
տևողս՝ իբրև ընդ վրիպեալ տու-
երն ինչացելի: Ո՛չ խայտառա-
կեցեր 'ի հարսնարանիդ զանար-
ժանս քուսիդ պարերդ ու թի:

Ո՛չ 'ի դժուծ հանդերձին աեսիլ զա-
հորինեալս յանդիմանեցեր: Ո՛չ
կապանօք ձեռացս և առիցս՝ յար-
տարին խաճարն հոյածեցեր:

Օ այս ան մատուհա բարեաց և
զնեքելոյդ և բիշայնմուծի բնկա
լեալ 'ի քեհն բարերար՝ օրհնեալ
և յամենայնի միշտ և բիշայնամիտ,
ընդ այսչանեաց բարեաց փոխադ-
րեցի:

Օ այս քեզ ինձէն հա-
տուցի չարկա ըմ մտխիսեան յան-
դիմանուծէն որ առ յակօք մո-
ռացեալ զիմաստուծ իւն սիրօղս

Ղ Խ
26 21
24 18

Ս Խ
22 12

Ս Խ
22 11

Է Խ
2 4

2 Օրե
32 6

Պատմություն
15. 13

Երևան թեան: Օրաց բարեաց
 և բարեաց կաճառս՝ ընդունայ
 հուժեհն զհացիք չարաչար ու
 նայնացուցի: Օրաց լուսաճորու
 թիւն շնորհաց անձառ ից՝ ՚ի բարձ
 րելոյդ խնամոց բարգեցեայ՝ մըրը
 կաճն խելադարու թեան ցնդեցի:
 Երգ՝ քս է ընձեռել կեանս՝
 հողւով մեռելոյս, և անխտակա
 լուժի մտտիդ առ այցելութիւն
 դատապարտելոյս: որդի այ բարձ
 րելոյ: Եւ քեզ փառք յամի յա
 ճիտեանս ամէն:

Նորին Ազգիք Աշտարիս և Տրամապոյց:
 Ժլուխ Ժբ.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԻՆԻՆԻՆԻ

զոր ծեւցես անձն իմ կո
 լուսեայ: կամ ո՛ր թաղ չիցիս,
 կամ զիմոյդ ապրեցիս, կամ ո՛ր
 պէս և լանիցես ՚ի մեղաց բանտէ:

Քան

Ստորին
18. 34

Քանցի բազում են պատիւքդ
 և անթիւ հատուցմունքն: Սաս
 տիկ կշտաւքանքն, և անվախ ճան
 նախատիւնքն: Լ՛նազօրմ են հրե շ
 տակքն, և անկաշառ դատաւորն:
 Ն՛զօր է ատեանն, և անաշառ
 բեմն: Քսամեն լի են ըսպառնա
 լիքն, և անազօրմ հատուցմունքն:
 Լ՛հարկու հրամանն, և մերկապա
 բանոց յանդիմանուլիքն: Ն՛րե դէն
 են դեաքն, և անանցանի լի են
 վտակքն: Ս՛անձրամած խաւարն,
 և արնքոց այլերուն՝ մառխաւղն:
 Լ՛պականուէ է դուքն, և մշան
 ջենաւոր է տագնապն: Լ՛մենա
 գրաւ տարնորոսն՝ և անգերծ սառ
 նամանիքն: Լ՛ըղարև քեզ են
 գանձեալ գառլիքս այսոյ իկզմն
 դակք, և տաժանի լի օթևանք,
 անբմբերելացդ պատուհասից:
 Ս՛ի անարժան անձն իմ՝ մեղա
 ճոր

Վանի 7. 1.

Եսայ 24. 17.

Մատթ 25. 41.

Մատթ. 13. 36.

Շոր՝ չարագործ՝ պտուխի՛ բազմա
բիծ, և սահմանանդատանի՛ բնա
ւին անմաքրութեան: Ա՛հա զար

Մատթ. 9. 17.
Օսեոս 6. 12.

դիւնա դործոց ձեռնց քոց ժառան
գեացես: Թ՛խընդի՛ ի յուղղու
թեց, և զառածեալդ՛ ի մաքրութեց:

Տարագրեալդ յարդարութեց, և
ի կարգից պարկե շտուեց: Եւ մայնդ
ի լիութեց՝ հողեպարգ և հարստութեց.

Եսայ. 1. 6.

Նախանձարկու բարերարին
և ամենակլ թի՛ւնորին: Ա՛յ՛ք քանզի
կառուցեր քեզ զանել արգելան՝

և զանխախտելի որոգայթ. խոստո
վանել քեզէն զանբժ շկականդ քո
վէր. և զանօրինակդ քո զհարուն՝

վկայել անձինդ քո պարտին մահու
զանբուժելիդ բեկուի: Ա՛յլ չարդ
ի բարեաց: Ա՛յլ դառնուիդ՝ ի

քաղցրութեց: Ա՛յլ խաւարդ՝ ի լու
սազարմից: Ա՛յլ կողոպտեցելդ՝ ի
պճնելոց: Ա՛յլ դարովեցեալդ՝ ի

գովելոց: Ա՛յլ

կտակ մողթանաց մատենի այսր
ողբերգութեանս :

Այլ անձն իմ թշուճաւական •
ամենապատկառ • և առ պատաթ •
խանին բանից անբարբառ :

Այսպիտան այ՛ և սիցն մասնակ
ցաւ թեանց : Օ ի թէ զլիճսն
ծովուց ՚ի յորակուի դեղոց յեղ
յեղեցից • և զբնշտս ասպարիսօք
բազմօք սահմանեալ ՚ի տարածու
մն լայնուէ քարտենի չոփեցից •
և զպրակս յոգունց անտառաց՝
շամբից եղեգանց ՚ի հատուճաճս
գոյութեց գրչաց կազմեցից • սի
զթիւն մի ՚ի բարգեցեւոցդ անօրէ
նութեանց զօրեցից ի գրով սահ
մանի վահել : Այսև թէ զմայրս
լիբանանու ՚ի մի բաժ կշռոց զօրե
ցից, կամ զլեառն արարապետն ՚ի
կէտ ամբարձման հեթարի մի ոչ ար
դարութեան միջնօրդ կայօց ցից :

Ի քի Գրիգորի Կոմե, 71
 ոչ հաւասարի այնք հարկւթ աթե
 համադուգակցե ալ: Օաա ամ
 բարձ աղէշ ստանարաստե զն տե
 բեալից՝ ունայն ի պարզոց՝ նմանա
 կից յաւէտ հարազատ՝ այնք թբ
 դենուց՝ զոր տէրն դօսացոյց:
 Քանզի՝ սաղարթիւք վարսկց՝
 այսինքն է արտաքին զիմօք բարե
 շուք կեբալից՝ եբբ պատհաւ իմեք
 պաճու ճեալ՝ բացահանացն դու
 բաղձալի: Իսկ եթէ մերձեցի
 անկողն՝ խուզել զկանգրե լին, գտցէ
 զքեզ ունայն ի բարեաց, և գար
 շիլի ի գեղեցկութեց: Օաղը
 տեսողաց՝ և նշանակութի նախա
 տաղոց: Ա՛հ հա զյոյգո գաղտ
 նեաց մտաց խորհրդոցս՝ եբբ բզ
 զբխաւորեալ հարկաւորութիւն
 զարութեան գործոց խոտախ
 նեալ քեզ սարսաճեկից ան իմ
 և ահա: Ա՛հ ան ի քի Գրիգորի
 և

Մատթ
 21. 19.
 Մարի
 11. 14.

և ՚ի քէն է քանութի. և աջով
քով նորոգութիւն. և մատամբ
քով զօրի զու թիւն. և ՚ի հրամա-
նաց քոյ արդարութիւն:

Ա՛ն յողորմութեանց քոց աղա-
տութիւն. և յերեւոց քոց լու-
սանորութի: Ա՛ն ՚ի գիմաց քոց

զուարճութի: Ա՛ն հոգևովք քով
բարութիւն: Ա՛ն օճամբ իւզոյ

քոյ սխախութի. և ցօղով շնորհի
քոյ զուարճութի: Ա՛ն զու տաս

մխիթարութիւն. և մտացուցս
նեսս զվհատութի. և բառնաս զ

խաճար վշտոց: Ա՛ն զհեծութիւն
տղբոց՝ ՚ի ծաղր փոխես:

Ա՛ն քի զ վայելէ օրհնութիւն
գովութեամբ հանդերձ յերկնից

յերկնիս, և յողգս հարց՝ և
՚ի ճիտնդս նոցս, յաճխականս

յա՛խակնից ամէն:

դրս փաճառեալ : Բաղան վիրա
 ճոր : Թաշուն ներտահար : Փա
 խրատական քարավէժ : Բմբունե
 ցեալ վնասապարտ : Լ՛ւաղակ մա
 հալճիւ : Օգնու՛նք անդօր, Սը
 տիկ անպատրաստ : Սպառազէն
 անժուժկար : Մշակ հեղձացեալ :
 Լ՛ղօթական անխրատայս : Բե
 մական ստորնաքարչ : Բահանայ
 անկողորուկ : Օրինակն աննուէր
 Բալիր կշտամբեալ : Իմաստակ
 խելագար : Նարմսան անճողնի :
 Արօղ անպատկառ : Գէմք ան
 ամօթ : Տիպ տմարդի : Գեղ ծա
 նակեալ : Խորտիկ խահրեալ :
 Նաշակ գարշեցեալ : Լ՛յգի վը
 շունօր : Արթս որդեհահար : Պար
 տեղ տատասկաբեր : Հասկ ուտ
 ճակեր : Սեղ խելակորույս : Ար
 նապարձ յուսահատ : Անայնո
 բան շաղակմատ : Մոլեղնութիւն

անսձ: Արկրազործ տատասկա
 ցան: Արջանկուխ եղկելի: Մե
 ծութիւն վատթարեալ: Ապել
 ջութիւն անշքեալ: Աարողութի
 տկարացեալ: Քարծրութիւն խո
 նարհեալ: Փառաւորութի ընդ
 օտնեալ: Պատուիրանազանցուխ
 յարակայ: Սխալանք ինքնահամ:
 Մատակարար կամակոր: Խորհրդ
 դակից նենգաւոր: Քարեկամ
 հատուածեալ: Հաղարապետ գո
 ղամիտ: Քաշխօղ ժլատ: Աերա
 տեսուչ կարկամ: Ողի ակտա
 կիր: Իղճք անսէր: Քարք ատե
 ցօղ: Լղիք անդթականք: Աա
 ճառական վատնիչ: Պաշտօնեայ
 արբեցօղ: Պատգամաւոր բանասար
 կու: Իռնտայն քնէած: Լղքատ
 հպարտ: Մեծատուն անողորմ:
 Պահապան մտանիչ: Քնակակից
 չարախօս: Սուրհանդակ անծա
 ման

ման : Թղթարեր պարտաւոր :
 Առաքել խռովարար : Աջնորդ
 անխմատ : Թագաւոր Թարմա
 տար : Ապար ոգէկործան : Իշխան
 տիրադաւ : Օրաւոր զրկող :
 Դատաւոր կաշառաւ : Աթո
 սյոսցիկ տննչոյլ մըթ ութեանց
 հոգւոց խաւարի : ոչորմութեամբ
 լուսոյ քոյ պարտահեցեա քսւ ան
 իմ • լուսաւորել • բժշկել • քա
 ճել • և կենսագործել • և քեզ
 փառք յամենայնի • ամէն :

Նորին Ազոխ Աթոսիցս և հասմատոց :
 Եւն առաւել ՚ի հեւանդոս-նէր և յազատ
 արուղ զո-նէ-ան պիտոցից :

Գլուխ Դր :

ՊՐԻՄՈՒՆԵՍ
 զինամակարդ փառնդւ ճո
 րաց • տաժանելից կրկն թախժ ո
 թնց հոգւոց՝ վշտացելոց :
 Ա՛

Մի յաճելուք՝ հեծաւես ցաւ:

Մի խոցեր՝ զփերաւորեալս:

Մի դատապարտեր՝ զդատժելս:

Մի տանջիք՝ զհարհարեալս:

Մի գաներ՝ զհարսւճածեալս:

Մի դուրեր՝ զանկեալս:

Մի կործաներ՝ զգայթագղեալս:

Մի մեժեր՝ զհեռացեալս:

Մի տարագրեր՝ զհալածեալս:

Մի ամաչեցուցաներ՝ զպատկա

ռեալս: Մի կշտամբեր՝ զհար

թուցեալս: Մի խորտակեր՝ ըզ

բեկեալս: Մի խոսվեցուցաներ՝

զամբոխեալս: Մի ախկոծեր՝

զլիքացեալս: Մի սասանեցուցա

ներ՝ զգզղղեալս: Մի շիտթեր՝

զմրրիկեալս: Մի կեղեքեր՝ զգի

շատեալս: Մի ջախճախեր՝ գսե

կեալս: Մի գօշեր՝ զմորմորելս:

Մի կուրացուցաներ՝ զխաճա

րեալս: Մի զարհուրեցուցաներ՝

զապ

զատուէարս: Ս'ի խորովեր զխար-
 շատեարս: Ս'ի մահացուցանելի
 զհիւանդացեարս: Ս'ի բեռանց
 ծանրութե մատներ' զտկարս:
 Ս'ի անուր յաւելուր' կարկամ
 եալ թիկանցս: Ս'ի տար կրկնա
 կի սղբումն' դառն հեծութեանս:
 Ս'ի ուժգնակի վարեցիս' առ
 հողս: Ս'ի սատակապէս' առ մո-
 խիրս: Ս'ի անաչառ սուղէս' առ
 ստեղծունւածս: Ս'ի ահարկուք'
 առ փոշիս: Ս'ի ընդհարկանիր
 խատութի մեծոք' ընդ փոքուս:
 Ի յսոք' ընդ ստորնականիս: Ի ը-
 նութեանք բարիոք' ընդ 'իբնէ
 չարիս: Աղկոյզոք օրհնութե' ընդ
 պտղոյս անիծից: Բաղցրութիոք
 խիսապէս' ընդ համայն դառնու-
 թեանս: Փառանորեանք անփո-
 փոխ' ընդ ամենեկն անարգիս:
 Աննացոք ն' խար' լի կանոյս զանոք
 ունա

Եւս
 65. 8.

Ս'ի
 3. 6.

ունաճոյ: Տէրդ տերանց՝ ընդ
 տղվա երկրացիոյ: Անուճաղ լի
 ութիւնգ՝ ընդ չքանոր սարկիա
 Անկապուտ ճոխութիդ՝ ընդ ան
 պատուար սառապէրցա: Անկա
 բոտ քարութիդ՝ լի ամենաթշ
 ունա աղքատիս: Բանցի ո՞վ որ
 հասեալ յառաւօտ, և ՚ի ծագման
 լուսոյն՝ իջիժաց մթանայ: Կամ
 ընթիւ քակաց կենաց՝ և մահանայ:
 Կամ ազատուէ՛ և պարտաւորիլ:
 Կամ շնորհաց և գորտապարտիլ:
 Կամ վերկուէ՛ և մտանիլ:
 Կամ նորոգման՝ և եղծանիլ:
 Կամ օրհնութե՛ և տարադրիլ:
 Կամ բժշկութե՛ և վիրաւորիլ:
 Կամ լիութեան՝ և նուճաղիլ:
 Կամ յաճախուէ՛ հացի՛ և քաղց
 նուլ: Կամ գետաց հոսանց՝ և
 պտտիլ: Կամ ճնողաց գթոց՝ և
 նենգել: Կամ խնամոց անճեան

աշոյգ

աջող՝ և զգու՛րլ : Ա՛ն արդ՝ ընդ
ախտացելոյն սաստկապէս մարմ
նոյն բորտառ թիք հնդւոյս վտան
դա՛ն և ես պաղատիմ : Տէր՝ ե

Մատթ 8. 2:

թէ կամիս, կարօզ ես զիս սրբել :
Բնդ աչացա՛նացն նե զելոյ մշտա
գիշերն խորխտականօք : մեծակա
կան ձայնի՛ն հառաչեմ :

Մատթ 1. 40:

Ա՛ն զքեզ որդի անուննեմ դա՛ն
թիւ այլ ծնունդ էիդ նոյ դա՛նա

Ղուկ 10. 51:

նեմ : Ա՛ն միայն ապրբի կոչեմ՝
որ վարդապետացնէ պատի՛ն : կար
ծողական զիսին գիտելոյ : այլ՝ նոր
երկնի և երկրի հա՛նատամ :

Մատթ 8. 8:

Ասա՛ բանի՛նդ, և բժշկեցայց :

Ղուկ 7. 7:

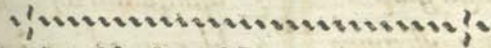
Բնդ հարխ բապե ակն հա՛նատոյ՝
և ես լծակցեմ : Ենորհեա՛ն ինձ

Մատթ 26. 7:

որպէս դատակնիք բանին .քո վը՛ձ
ռեաց՝ առ պտուկին ընդունելու
թիւն հնդից հարխ բոց դեմարաց
պարտուց շնորհաբաշխու թիւնք :

Ղ. 37

Եւ թաքու թեց՝ և արեքանու
 թեանց: Ար՛ի յաճախ ընձեռե
 լին՝ բազումս փառաւորիս: Եւ՛ ի
 շաան մատուցանել՝ նովին չափ սի
 բիս: Եւ՛ ի յառաւել ընդդրմիլ՝
 կրկին բարդաւ աճիս: Եւ՛ յայտ
 բան բարիս՝ իբրաւանք գովիս:
 Եւ՛ ամի տէր գորով՝ հաւասա
 բորդ ձանաչիս: Աւրե մն՝ արտացե
 և ինձ զնոյն զթու թիւն. ունողիս
 զգործս անհամար պարտուց: Եւ՛
 քեզ փառք ամի. Եւ՛ մի.

Եւ յոյն Զոսթա Զ Զայիւնս և Զ շրանապոտց:
 Եւ յառաւել ի զիւրանդոս թեան՝ և յայլագոս
 տառն ընթեան պիտուցի:

Գլուխ. Ժե.

Մ Ի Կ Ե Ս Ծ Ը
 հաւնդս մեղաց, և որդիս
 մահացու և բիզմոց: Եւ զարե ան
 սահման բիւրոց քանքարաց տու

Ստորագր. 50. 8.

Մ. 18. 24.

Է 6 Ժից

Ժից՝ պարտաւոր դամ՝ հատուցա-
 նել ՚ի միում աւուր, Ա՛յն ո՛չ
 եթէ առ փոքրիւթի մարդկային
 մտաց հացեմ՝ ներողութի. այլ՝
 յաննուազ լիութի փրկչիդ Յի
 Քրիստոսի մարդասիրութիւն
 Ար չի երբեմն՝ և ստեղծեր
 Չմաղթեցի՝ և դու արարեր
 Չև ետեկեալ ՚ի յոյս՝ և տեսեր
 Ա՛յն յայտնեցի իմ՝ և զթացար
 Ա՛յն կարգացեալ՝ և ինամարկե-
 ցեր, Ա՛յն համբարձեալ ձեռն՝ և
 նայեցար, Ա՛յն պողատեալ՝ և
 ողորմեցար, Ա՛յն կերպացեալ ձոյ
 նիս՝ և լուար, Ա՛յն հեծեծել՝ և
 ունկնդրեցեր, Մախահայեցդ ա-
 ջօք նկատեալ զպատժապարտիս
 չորագործութի, և յօրինեցեր
 Ա՛յն արդ՝ զքո արարեալս. և ըզ-
 քե փրկեալս. և զպարանկաց իւր
 նամոց յանձանձեալս. մի խապառ-
 կո

1725

1. 5

10. 33

10. 33

կորուսցէ մեղացն հրուած՝ գիւտք
բանաարկութն։ Մի՛ յաղթեացէ

յամառութեւս իմոյ մառախուղ՝
նեւրորութեան քոյ լուսոյ։ Մի՛

սրտիս կարծրութիւն՝ երկացնա
միտ բարեբարութեանդ։ Մի՛ մա

հացու մսեղիս՝ ամենակատարդ լի
ութեան։ Մի՛ տկարութեանս

նիւթոյ՝ անպարտելիք բարձրուե
լ՝ հա՛ կարկառեմ՝ զկարկամեօղ

բաղուէս հոգւոյս՝ յանուն քո հզօր
լ՝ քառացես ողջ իբրեւ զսուածինն։

Մինչ՝ ի գրախտին փախկութեան՝
զպատզն կենաց կիթէի։ Առնարհ

եաց առ ին՝ միայն ողորմած՝ զի
բարձրացուցես զիւայտս խոնարհ

բանաւոր անկեալ՝ և զհորացելս
ճաղկեցուցես ի բարի կրօնս փայ

կելութեանս՝ ըստ անձարանութե
նք մարգարէին։ Այլ զ՝ ի ծնէ կայրն

անուսաւոր՝ հունիս՝ տեսարան՝
որով

Օ՛հնդ
2. 8.

Եւրեւ
17. 24.

Եւրեւ
27. 6.

Յօհո
9. 1.

որով գասեղծ չիդ նկատել զկերպ
մազթեցից: Զոր՝ բարե գութ,
միայն գութ տաշանցն, անհարկեալ
խնամովք անձառ քո սիրոյ, 'ի
չնչահան խօսուն քո անօթս՝ յա
նէից գոյաւորութի լուսոյ հաս
տեցեա: Բնդ երկրասնան ամեայ
չարեօք չարչարեալ վշտագին կն
ջն տանջելոյ՝ գեատվք մեղանաց
արեան՝ հեղեղիմ: Ար անկեալ
կամ չարեօք 'ի մահի՞նս ակտից
անկողնոց մեղաց, դի կենդանի՝ և
խօսուն մեռեալ, կարեկցեալ ի
մումս թշուառութեան ողբակա
նօք ք. քո՞ւնաց ճայիկց, սվ բարե
րաբ որդի նոյ, օրհնաբանեալ ա
չացդ ցօզով՝ վերահանդն սցես 'ի
կենդանութիւն՝ իբր զծիրելին 'ի
յանչնչահան մեռելութի: Բակ դու՝
ազորմած բարերար՝ օրհնեալ, եր
կայնամիտ և թագաւոր անմահ:

Մատթ
9. 20.
Մատթ
25.
Գալ
8. 43.

Յովան
11. 21.
32.
35.
43.

Լուր

Ի ուր պաղաննացս արգահատու
թեան սրտիս վտանգի, որ կա
գամ առ թեզ ի նեղութեան:

Վարն Եզնէ Եմպերս և ճշումսարոց:
Գլուխ ԺԶ

ՄԱՅՆԵՑ ԵՄՆ
նահայեաց տեսութիւն

կենաց բարութեան յուսոյ՝ ի մե
ծարարառ աղաղակ ջաւագնեալ
անձինս հեծեծանաց: Ենչառ

մեծութիւն Ենունահաւոր Բար
բառ կենդանի: Ի ուր ցանկալի:

Ճաշակ ախորժեի Կոչումն սր
տեի: Բարութիւն խոստովանե

լի Եղումն խնկիլի: Իսկութի
ղանանի: Ի ուր փառապելի:

Գոյութիւն օրհնաբանելի: Տը
յն ընդ հօր քում գտնուել և եր

կրոյողեալ և ընդ հողուղ սը
բարձրացեալ և վերաճայնեալ:

ՈՐ

Յօհան
Ի. 14:Արարել
9. 11:

Ար միայն մարմնացօր վառն մեր
 ըստ մեզ . զի արասցես զմեզ վն
 քոյ ըստ քեզ . Եւ յոս ամենայնի՛
 յամի սղորմած . Սղօր՝ երկնացին .
 Եւ այժմ զու ծեալ և զխորատի
 եսլ հողանիւթ անօթս՝ անօրէն
 հրաշակե բառք , աղաչեմ գթած
 նորոգ հաստատես ջիբ . Օքային
 պատկերս մեզօք հեացեալս՝ ի
 քրայս հարցաց՝ կայծակամբ բա
 նիդ , պաղատիմ առ քեզ , վերբո
 տին ձուլեսցես : Օխախտեալ
 շինուածս քումդ հանգստեան խո
 բանի մարմնոյս՝ պահպանուա՛հ հող
 ւոյս , մտղթեմ բարերար , իբնա
 կա թիւն քեզ մաքրադործես ջիր :
 Մի հոտուցաներ չարեացն իմ
 գործոց՝ զնոյն վտխատրութիւն :
 Արբեալ եմ , ըստ մարգարէին
 բանի , և ոչ ՚ի գինւոյ : Թափեալ
 զմբուրս անօրէնութեան՝ թմրու
 թեան

Ի ԲԷ Գրոցն Գրեթորե Նորե 87

Թեան մահու բաժակիս՝ ազատա
բար հրամանաւնդ՝ ամենակեցոց ,
զի մի զքոյդ քամեցից ՚ի վե ըջին
աւուր յեանում հատուցմանն :

Եւրդար ես յիրաւունս քո, և
յաղթող ՚ի դատաստանի: Աթէ
մահու մատնես, ճշմարիտ են
գործք քո: Աթէ դատապար
տես՝ ստոյգ են հատուցմունք քո:

Թէ յանդունդս խորոց սուզես
ցես: Թէ զկենդանութիւն շարժ
մանս բարձցես: Թէ զբանիս զօ
րութիւն ունայեացուցես :

Թէ զաչացս պատգուհանս ստուճ
բացուցես: Թէ զկենացն ճա
շակ՝ ՚ի քեզ ամփոփես սցես: Թէ

զհասարակաց կեբիլոցս դարմանս
բարձցես: Թէ զաւուրցս հարբս
սութի համառօտեցես: Թէ լի
իջման քաղցրութեան ցօղոյ՝ և

հաւր անդասցես: Թէ ՚ի լիութե
բանի

Սորտ
25. 41

Սորտ
50. 7

Սորտ
68. 24

Օանոյ
3. 24

Երան
3. 25

Օանոյ
6. 3

Երան
8. 31

11. 8.
 19. 24.
 9. 6.
 22. 13.
 19. 16.
 2. 6.
 6. 24.
 18. 17.
 9. 42.
 22. 13.
 24. 3.
 5. 3.

բանի քոյ սովեցուցես: **Թ**է զա
 կանչաց գրուես խոցես: **Թ**է ըզ
 շնորհիւ ձեր կարեացես: **Թ**է ըզ
 գեախն յատակի սահցս սասանե
 ցուցես: **Թ**է յանձնարի երեոաց
 լուսոյդ քո՛ հանցես: **Թ**է ՚ի հա
 մօրէն աշխարհէ աստի հերքես
 ցես: **Թ**է փայլատակմամբք հրոյ
 պահուցես: **Թ**է անբժշկական
 ցաւօք գատեցես: **Թ**է զխօսց
 չարաց մտանեացես: **Թ**է գաղա
 նաց ժանեօք մանրեցես: **Թ**է
 հաղմով ցաման հօսեցես:
Եւ թէ սյլ ինչ նորոզ արարած
 ասնջանարանաց կազմեցես:
Չաք քան զտարտարան: **Ե**ւ
 սատիկ քան զգեհեհն: **Թ**ուես
 շարագոյն քան զորդունս: **Տ**աքա
 կուսելի քան զխաւարն: **Ե**րկիւ
 դողին քան իարխարատն: **Ա**ղօր
 մելի քան զմերկու թիւնն:

Ա ը

Տե՛ղի
16. 1.

Ա կայեմ անձամբ անձին յոյժ
պարտապան գոլ սպար: Ա՛յլ
ճողեա յիս դրցս քանութեան
տրքայ երկնաւոր: Օր թօթա
վեալ գլեղաց փոշիս, ըստ աւե
ակաց ճայիլն դարձեցայն ՚ի բա
բելոնէ, նստացց վերապին կանդ
նեալ ՚ի հարցս ե ՚ի հաստատու
թիւն յուսոյդ հիմնացեալ անաս
անկի, ըստ եսոցեան բանի զգե
ցեալ զգորութի բարկի կարողութեան
նախնում մեքրութիւն:

Ա անն մեծուհի փառաց ե քաղց
բութեան անն սարսրդե քոյց
Ա՛ծութեանդ: Օրհնեալ յա
ճիտեանս ամէն

Կարին Ազգէս Ա՛հարեբո ե հղամարաց:
Գլուխ. ժէ:

ԱՐԻ ԲԱՉԱՆ
պատիկ էն մեղաւորիս իմ
ԿԵԶ

կրչամբում թիւնք, և ինքնահար
սեւած տանջանաւորութիւնք:

Եւ քանզի կարող ես զամենայն
զպարսաւ թողուլ, և զխոյն թեւածս
մահու բռնելիլ: Տէր ողորմուէց:

Եւ ըստ ից: Բնութագաւոր:
Բարձրեալ հօր որդի: Կանդիբ

զթամ: Բարեբար: Օրհնեալ:

Եւստ: Հարուստ: Եւհուր:

Հղօր: Աղօրմած: Տեսուչ:

Չեռնկալ: Հաստիչ: Եւրե-

ցուցիչ: Բարմանիչ: Կեցու-

ցիչ: Եւկայեամիտ: Եւրեամիտ:

Եւրաւնի: Բռնիչ: Գալեալ:

Եւրեամոր: Եւրմտ: Եւր-

Կեանք: Յարութիւն: Եւր-

գութիւն: Բաւութիւն:

Եթէ հայեցիս մարգասիրուի,

ըստորում քոյր ե՛ն ամբարթիք,

հայեցեալ ՚ի թե՛զ՝ կոյեղիս և

ես: Եթէ լուրիս հաստեմ:

Եթէ

Ի Թ Գրոցն Գրեհորե Կորե: 91

Եթէ ոչնին մատուցանիցես՝ պա

ղատիմ: Եթէ անասցես՝ աղեր

սեմ: Եթէ ներեսցես՝ աղաչեմ:

Եթէ առիս դառնայցես՝ դռչեմ:

Ապա եթէ անտես առնիցես՝ կոր

ծանխմ: Իսկ եթէ առ ոսն հար

կանիցես՝ լամ: Եթէ զհողեպա

հնն ոչ ընծայեսցես՝ մես անխմ:

Եթէ ասարկու դէմս ցուցանի

ցես՝ պատակիմ: Եթէ պատուե

ցես՝ գողամ: Եթէ խեթիւ սե

սանես՝ գրակամ: Եթէ սաստիա

նաս՝ սարսափիմ: Եթէ հալածես

հեծեմ: Եթէ խառանաս՝ զար

հարիմ: Եթէ սպառնաս՝ ընկճիմ:

Եթէ քննես՝ քարկոծիմ: Եթէ

ուժդին ակնարկես՝ առ զանիմ:

Եթէ կոչեսցես՝ խիթամ: Եթէ

աչս յառեսցես՝ ամաչեմ: Եթէ

ձայն տայես՝ երկնչիմ: Արդ՝

զբարեացն պարդե՝ մատնեալ:

Օ

Օ Լրանալին՝ թողեալ : Օ շնորհ
 հին լքեալ : Օ ախարն ցրուեալ :
 Օ անանգն կենաց՝ մնացեալ :
 Օ համարձակութեանն լստահութիւն՝
 կորուսեալ : Օ ստեղծիչդ
 էից՝ բարկացուցեալ : Օ անձա
 բութիւն շնորհին՝ ընդամենեալ :
 Օ պատճառն պատկեր՝ այլայլել :
 Եւ արկեալ զերեսօք կերպիւն՝
 անվայելուչ սատուր ամթոյս, լս
 մարդարեւին առակի՝ մերկացեալ
 ՚ի գեղոյ՝ և սղեղս ցուցեալ զիս
 ամենեկին : Սազեալ յիս ուրեմն,
 զլալս քունութեան • արքայ երկ
 հաւսր • զի զմեղանացս ազեղուի
 ՚ի բաց մերկացեալ՝ և վերատին
 դքոյդ կերպարան յուսոյ զգեցել :
 Ե ՚ի հաստատութի յուսոյդ հիմ
 նեցել՝ անաստանն ի նորագիցաց
 ՚ի նորագութի անմահից կենացն
 անախտահանաց : Անմահութե

Եւ 16. 7.

Ն. 3. 6.

Մ.
33. 1.

Մ.
15. 21.

զանորին անօրինեցելոյ կաման առ
 ՚ի մահ, զնորին զուշումն երկրոր
 դեցելոյ և ես ընդ նմին: **Մեզայ**
 քոր մեզայ, և անօրէնութեանց ի
 մոց՝ ինձէն վիտցեմ: **Հիւռեալ**
 ընդ նմին զքանս յիսնի բորդի սաղ
 մասին՝ անթիւն զրեմ զպարտուցս
 սակ՝ անձինս մեղանաց՝ քան ըզ
 հող երկրի հողմահոս վաշտոյ ընդ
 օդս ամ տարածեցելոյ: **Մեզայ**
 յերկինս և առաջի քոյ, ընդ անա
 ռակ որդւոյն պատկառեցելոյ՝ հայ
 բեհի զթողդ վերստին դարձեալ
 թախանձ արկանեմ, և զողորմե
 լին ձայն աղերսանաց արտօսարա
 ծին սղբովք զոչման՝ ՚ի սխուր
 դէմս մատուցեալ առաջի քոյ տա
 րածանեմ: **Հայր** զթութեանց,
Մեծ բողորից: **Չեմ** արժանի կո
 ջիլ՝ և ոչ բնաւին առ պս անուն
 ՚իլ: **Ոչ** միայն որդի, այլ և անալի
 տան

տան ասարան վարձկան: Բնկալ
զոմեալս ասարազրական պարտա-
կան փասուց և զյան քաղցոյս
լիանաց նեղելոյս և նու՛սպելոյս
կենաց քո հացինդ բժշկեսցես:

Եր ընդ առաջ քո ողորմութեդ՝
ի սկզբնու՛որս ատա՛ր թեան:

Օգեցն դժամ և անխաղաղ
անօրինեալս մեղապարտի գնախա
կապուտ հանդերձին ծածկոյլթ:

Լ՛անդախորոյս ձեռացս արտեղ
եալ մեղօք՝ զի՛լք մատանւոյն հո
մարձակութեան՝ ամենառատ կա
մօք մատուցես:

Օգարշապարա
ցես թշու՛ռ ութիւն մերկութե
ռոխցս՝ պատսպարութք անէտա
բանական ամբալեքարկու օղիցս
կօշկաց՝ ի յօձին թիւնից միշտ
ամբացուցես:

Օս՛արակդ պա
րարակի՛ եզինդ երկնայնոյ՝ որ է
միածին որդի քո օրհնեալ խկա
պէս

ոչս մարդասիրութիւնք՝ կարօտեցս
 բարեաց նուիրելու : Ար մտաւ զ
 ետ զիշտ և անպակաս մնայ ՚ի
 իմ թեան յարակայ՝ զինեւ ալ ՚ի
 սպանդարանի + անթիւն սեղանոց
 անսպասութիւնք բոլոր յամենեւնի
 և թնայ յամենայնում : Եւ թիւք
 յերկինս և իսկութիւնք ՚ի սասորինս :
 Եւ նախ մարդկութիւն և անթեւ
 անթիւն : Փշտեալ բաշխի ՚ի մա
 տունս անհատաս զի զհամայնն հա
 ճաքեացի առ ՚ի նոյն մարմնի իւ
 ռումն զիկայ : Բեզ փառք ի նմին
 հայր ոգորմութեան + ամեն
 ~~~~~
 Նորին Աղօթի և Գործերու և Տղամատուցոյ :

Գլուխ . ԺԹ :

Գ . Թ . Ո . Ի

թեանց : Եւ զբիւր ողոր
 մութեցի : Պարզեք բարութեցի :

չ 6

Որ

Արդե բարձրելոյ: ՏԵ ՅՍ ՔՐՈՒ

Աղորակեալ: Խնայեալ: Մարդա

սիրեալ: Այցեալ ի վտանգս: Այն

արկեալ ի բեկուծիս: Խանարհ

եաց ի թշուճառուիս: Տես զտա

րակոյս անձեանհաս տաղնապիս:

Շոշափեալ բժշկապէս զամենա

թըշուճառ ախտաճորուիս: Աւելն

մատուցես քաղցրութիւնս զարմա

գիս հեծութեանս: Եւր ի խո

րոցն անդնդոց՝ մահուն գերեզմա

նի անմահելի հանձմանս: Մտցէ

յակառջս ամենապար խելեացդ՝

ձայն պաղատանաց վասնեւսդ ան

դամոցս: Աւրդ՝ մեռեալ պատկե

րիս՝ մի ոխս պահեսցես: Այն մա

հու տանձելոյս՝ մի հարուճածս յա

նելոցես: Բող բեկեալ խելեղէն

անօթոյս՝ մի ուժգնութիւն մար

տիցես: Այն աւ ի ոչկոճիլոյս՝ մի

բարկութի կրկնեացես: Արծառ

եւս ինտեւալոս՝ մի պատուհաս
 մատուցես: Եւս սպանել լոյ՝ մի
 քարինս արձակեսցես: Ի մոյս
 ջախջախել լոյ՝ մի սատակիս սրտաս
 ցես: Զողոյս անպատուել լոյ՝ մի
 իբր ամբարհաւածի ու ժգինս մը
 ո ընչեսցես: Օ մակիրս մեք ժեղն
 մի՛ ի գտտ ընտրու թեանս կոչես
 ցես: Օ փոշիս ցնդելն՝ մի իբր
 ցքս գիմամարտ գացես: Ի զ
 տիգնս տաղտկալի՝ մի իբրև զտախ
 վարկանծիցիս: Օ դարշու թիս ան
 դանելն՝ մի իբր զբնամարտի վա
 նեսցես: Օ խելթս ի բաց ընկե
 լն՝ մի նիւթ գեհեհինս սրհեսցես:
 Օ այսբանեաց բազմապատիկ բա
 նից կքշամբեարս՝ մի վերտախ
 յանդիմանեացես: Իսկ ինձ արս
 ճիւնելոս ի քեզ ՏԻՅԻ միացն
 թագաւոր ինչեակալ: Օ օրեղ
 արարիչ երկնի և երկրի՝ և ամե
 նայն

նայն զարդուն սր ՚ի նմա: Ար դա-
լտեանց քո աչիս ունիմ, և ողոր-
մութի վրկչիդ՝ սղասեալ յու-
սամ: Ի յոտս քո անկանիմ և
զգարչադարիդ հետս համբու-
րեմ: Օգարտութիս խոստովա-
նիմ, և զմեզանս հրատարակեմ:
Աշտամբանաց քարամբք կոծիմ,
և հառաչանօք սրտիս տապանեմ:
Ի խեթ խղճիս խոցեալիմ, և բո-
ցով շնչոյս ճենճեքիմ: Աղիցօ-
ղով արտասունացս այրիմ, և երի-
կամանցս՝ ազգժամբ կիզանիմ:
Յուսակտուր օգով ցամաքիմ,
և գառնաշունչ հողմով շիջանիմ:
Պախանձանաց բանիւճ երեքիմ,
և կողկողագին հեծութք գողամ:
Տաժանեի կրիք տունացաիմ, և
տագնապաւ հոգւոյս ատտանիմ:
Ի կոծ մրկաց ծփիմ, և ՚ի բախ-
մանէ աշխոց ատտանիմ: Ի լուր
համ

համբաւոցն սարսիմ, և յիշատակաւ
 ահաւ ասին կորնչիմ: Արարարանօր
 ասեմին հալիմ, և սպառնալօր
 մեծին մեռանիմ: Եւ որ բազմա
 գուլթ քաւիչ: Սարդասէր և
 երկայնամիտ: Քաղցրութի ան
 ճառ: Օր բարի: Եւ տիւ անե
 չալի: Եւ ներդուլութիւն անաս
 ման: Քանչի կարօղ ես յամի
 առ ելս շնչոյս իմոյ փրկութե մե
 ծի, և քեզ ընդ հօր հողւովդ
 սրբով փառք յաւիտեանս: ամէն

Նորին Աղօթիւն Աշխարհայեցոց
 Գլուխ. Է:

ՄՅՆՉԻՆ ԵՎ ԵՍԵՆՑԻ

տանա յամի. և որ քան
 բան զօրէ պարսաւեալս: Ար մինչ
 դեռ արթունա եմ նիրհեմ:
 Մնչդեռ զգաստա երեւիմ թրմ
 ըրիմ: Ի բարեպաշտիլս իմում

դայթազդիմ : Մինչդեռ աղօ-
 թեմս՝ վրիպիմ : Յընթանալս ի-
 մում՝ կասիմ : Յարդալինալս իմ
 մեղանչեմ : Ի խաղաղանալս ի-
 մում՝ ամբողիսիմ : Մինչդեռ ար-
 շաճեմս՝ առ ի յեսոյսն հակամի-
 տեմ : Ի չուեին իմում՝ ընդ կը-
 բունկն դառնամ : Բնդ լուսոյն
 մասին՝ և խաճար յարեմ : Բնդ
 քաղցրութեանն ճաշակ՝ զօշինդը
 խաղնեմ : Բնդ կուղս բարեացն՝
 չարիս հիւսեմ : Բնդ կանդնիկն՝
 կրկին գլուխիմ : Օտարկիմ՝ և ոչ
 պաղաբերիմ : Լսեմ՝ և ոչ առ-
 նեմ : Խաւտանամ՝ և ոչ կատա-
 րեմ : Աւխտեմ՝ և ոչ վճարեմ :
 Կարկառեմ՝ և անդրէն ամփո-
 փեմ : Յօւցանեմ՝ և ոչ բնծայ-
 եմ : Մերձեցուցանեմ՝ և ոչ
 մատուցանեմ : Ի ճարակել ի սոց
 ուճաճոյս՝ անդրէն վիրաւորիմ :

Ի

Ի հաշտեցուցանելն՝ վերբառին
 խոսիմ: Օղոր հանդիսանամ՝
 և իրաւամբք պարտաւորիմ:

Գրիմ՝ և խկոյն եղծանիմ:

Մաւեմ՝ և ՚ի գիծն թուլանամ:

Սկսանիմ՝ և ՚ի հանդիստն ոչ

ժամանեմ: Կարգիմ՝ և դարձել

սասանիմ: Լնանիմ՝ և կրկին հե

ղանիմ: Երբունակիմ աստ՝ և

անդ ՚ի ստորեւ հասիմ: Բարգիմ՝

և անդէն սոչորիմ: Հիմն արկա

նեմ՝ և ոչ գլխաւորեմ: Սակաւ

փաստակեմ, և բիւրս վատնեմ:

Իցոյն դանձեմ, և անթիւն ըս

պառեմ: Օպրս խրատեմ՝ և ես

ինքնին անփորձ եմ: Միշտ ուսա

նիմ՝ և երբէք ՚ի գիտութի ճրչ

մարտութեան ոչ հասանիմ:

Օշիջեալ չարիսն՝ նոյնչափ ար

ճարձեմ: Սուղ ինչ քաջակե

րիմ՝ և առաւելապէս լքանիմ:

Լար

Գրիմ
 4. 14.

2 Տիմ
 3. 7.

Լարիմ՝ և խակ և խակ առ նախն
 մեղկիմ: Օպա կարկայանեմ՝ և
 զայն պատանեմ և Խոյեմ զեղկն՝ և
 և տատասկ անկեմ: Բնդ տմբադ
 նախն՝ և պարէն բերիմ: Մտանեմ
 ՚ի բոյնն աղա՛նի՝ և անգուստ աղ
 աւ՛ ելանեմ: Գամ տակա՛նի մի
 սպիտակ՝ և սրանամ զառնամ բնա
 ճին սեացեալ: Եսեմ զիս քեզ
 դա՛նանի՛ և սպանողին նո՛ւրեմ:
 Բնդ յնդիման լինիլն՝ և թիկունս
 դարձուցանեմ: Մարբիմ՝ և այլ
 մը՛նստիմ: Ի ո՛ւնեմ՝ և նախն
 զսգրանամ: Աերպարանիմ զգա՛ն
 թին՝ և դորձք զա՛ն ազայն կատա
 րեմ: Երթամբք ճշմարտեմ՝ և
 սանեմ երիկամամբք: Ելուի մա
 տակրտրեմ՝ և ահեակ կողմամբս
 ա՛ներեմ: Բնդ երկրագոյ՛նս թե
 ցորենոյն՝ զորմն սերմանեմ: Ի
 բարձրագոյն խնաստիցն՝ վայր ԵՂ
 Ե ալ

Եւոյ
29. 13.

Մոպէ
13. 23.

եայ ես ինքն գտանիմ: Հրեշտա
 կանամ յերեսս՝ և ՚ի խորհուրդս
 դիւանամ: Հաստատիմ յօտս՝ և
 ՚ի միտս տատանիմ: Սուտ ձեւ
 նամ՝ և իրօք խոտորիմ: Ահ դժա
 ճորիմ արգար՝ և արդեամբք ամ
 բարշտիմ: Վասիմ ՚ի պարս հե
 զոց՝ և ընդ այսս կաքաճեմ: Վ
 մարդկանէ դուիմ՝ և ՚ի տեսողէ դ
 պարսաւիմ: Վ հողածնելցսս երա
 նիմ՝ և յորդւոցն լուոյ ւճաղիմ:
 Հաճոյանամ յետինսս սամկինս՝ և
 թագաւորիդ մեծի յաչաց ելա
 նեմ: Օտտեան դատաւորին
 թողեայ՝ խառնակրօնիցն աղեր
 սեմ: Հերքեալ ՚ի մի հից՝ սոսկա
 կանացն սպրդիմ: Վարմնովս ար
 տաքուստ աճնիմ՝ և անձամբս
 երբնիւն ճայինս ճանաչիմ: Հարս
 ճորիմ դաչն հաստատել՝ և ուրի տա
 կորոյս արտաքս մերժիմ: Վ յսոր
 մա

մաքուր հոգեկիր՝ և վաղիւն մտի
 խելագար: Օտրունի պատուէրն
 լքեալ՝ թելոյրութեան օձին
 հեռեիմ: Արիւնամ զօրապէս՝
 և վատթարաց սյ՛ս ընկրկիմ: Ազ
 ծանրութիւն աւուրն բառնամ՝
 և ՚ի ժամ վարձուն անմասն ելա
 նեմ: Ի բացուստ ճոյսն խօսիմ
 և ՚ի պատասխանատուութե պահու
 պոպանձեալ կարկիմ: Ի յեւ
 արեւն հարուստ երեիմ՝ և լ
 երեկն ունայն դեղերիմ: Յա
 թոսս ծերոց բազմեալ՝ և խելայե
 դեց կցորդիմ: Անջեմ խելթիւ՝
 և արհարօք զարհարեալ զարթ
 նում: Օտուպատանա կամացս՝
 չարաչար հերկեմ: Փոյթ խնա
 մով ՚ի չարիս: Աշտ անառիկ որ
 դիս: Անդարձ տարազրեալս:
 Անդ զճակն զառածեալս: Ան
 միխիթար տրամեալս: Ինքնագր
 զԷՐ

Խ Գ
20. 121

դերեայս : Մահաւ եւ ապականա-
 թեանս ծառայեալս : Անողորմիկ
 տանջեալս : Անիրիկիկ մասնե-
 ցիլս : Անպատուաստիկ հատուա-
 ծեալս : Անարժարժիկ շեջուցիլս :
 Անկազդութիկ խորտակեալս :

Եւ եթէ պարտէ զաստիկն՝ աս-
 տանօր ասել՝ անօրինեալս անձին
 նախատին՝ ահա դրեմ՝ դրեմ եւ
 սոց խնայեմ ի նիւթեալ խաիւս
 դեհենին : Այլ զսուօրհարա-
 ղեալ՝ անմահ թաղաւորս : Մար-
 դասէր Քն. Միաճին որդի սոց
 հար : Մաստեալ ի ձմեռն ամբո-
 խեալ ալեաց՝ հագուցս ծիփանաց :
 Արձանացն զճաւալս մոլեղին՝
 շարժման արտիս խաւիւթեան :
 Անդռանեալ ի սանձս կտպոց երա-
 սանաց ըմբռնման՝ զցնդել մասցս
 վայրագութիւն : Աղիցի խաղա-
 ղութիւն հրայմեաւ մեծիզ՝ ամե

նախարան ըբոյս սասանման: Մա
 տակեան խափանեան զբազմադիւ
 եանն անդամն ու բունականն՝ զաղա
 ճեաց և ամօթոյս երկրակեն
 ցադս հինկոց: Բնկալ զխոստովա
 նութիւն անճնադատ բանիս՝ ՚ի
 հաս անուշից: Ընորհեան մխի
 թար դառնութեան վշտաց՝ ու ժ
 գին հեծութե յուսահատելոյս:
 Եւ ընդ ընդ հօր հողւովդ սրբ
 բով՝ փառք պատիւ՝ և իշխանութի
 յաւիտեանս ամէն:

Նորեմբ Էրզնէ . Էր Գաւրոյս և հարստարոյս
 Գլուխ . Լա:

ՊՐԻՆԱՅԵՑ
 պատրաստիմ բարերար ան
 օրհնեալ ՚ի բարձունս: Ար կեն
 դանի ես՝ և զկենդանութիւն տաս
 ամի: Արև յիս վախճանին՝ զօրեւ
 անկ զճապիս նորոգել: Ար եթե
 փախ

Փեւեղ
 3. 21.

փախնում 'ի քէն' դու զկնի ըն-
 թանաւ : Այլ թէ տկարաբանամ՝ զօ-
 րացուցանես : Այլ թէ վրիպիմ՝ 'ի
 շաւիղ դիւրութեան ու զղես :
 Այլ թէ պատկոտիմ՝ քաջալեզես :
 Այլ թէ ախտանեամ յանձն ե 'ի
 մարմին՝ բժշկես : Այլ թէ գարշա-
 նամ մեղօք՝ մաքրես : Այլ թէ ստեմ
 քս ճշմարտութիւն արդարացու-
 ցանես : Այլ թէ յանդուհուհու ներ-
 քինս սուղել զլորիցիմ՝ յերկինս
 ցուցանես : Այլ թէ 'ի կամաց իմօց
 սչ դառնամ՝ դու դարձուցանես :
 Այլ թէ մեղանչեմ՝ ողբաս :
 Այլ թէ արդարանամ՝ ժպտիս :
 Այլ թէ օտարանամ՝ սղաս :
 Այլ թէ մերձեցնամ՝ տօնես :
 Այլ թէ տամ՝ ընդունիս : Այլ թէ
 յամբանամ՝ երկայնամտես :
 Այլ թէ ես ժխտեմ՝ դու առատա-
 պէս շնորհեալ ընձեռես : Այլ թէ

լքանիմ՝ տրամիս: Այլ թէ արիա-

նամ՝ խնդաւս Ա՛ն զոր չէ բանի՛ն

նի թե, էն լեզու՛ն ընդ թի՛ն ար-

կանել՝ վասն անբա՛նուէ սկոյդ:

Ա՛ն աւերտիացդ քոյ յայստուի

և խաչիգ փրկագործու ի ինն: Ար

յնմ վայրի կրատուցե՛ր՝ զխորանն

վկայութեան արեան քո ուխտի:

որք մեծաբար է՛ն միշտ աղաղակեն

քան զգատակնիք մահուն հարելի

զյաղթանակ բարեաց քու մզ

հանդիսի: Ա՛ն քեզ փառք՝ լէ՛ն օր

քում: Ի գո՛վիսա բարեբանուէ

հոգւոյդ սթի: յա՛ն խտեանս, ամէն:

Վարդապետաց

Նորին Աղլի: Ա՛ն արեւոստայ:

Ա՛ն սասանել՝ ինչ որ արարանգամարուցի: և

ճաշակողաց զհարսին՝ և զարիան քն:

Գլուխ: Իբ:

ԱՂԵՐՍԵՄ արտասու՛նալից

հառաչմամբ յսմ անձնէ զփա-

ռա

Երեւոյ
12. 247

և անորեայ արարչուից՝ անեզժ
 և անատեղժ՝ անժամանակ՝ հոգ
 ւոյց գթածի։ Ար բարեխօսող ես
 8. 26. վասն մեր յանձնունչ հեծութիս
 1 Վորն
 30. 16. առ ողորմածդ հայր։ Ար զսքան
 պահեոս, և զկեղուցեպան մարբես
 և տաճարս կազմեա՝ կենդանի և
 կեցուցիչ կմայ բարձրելոյդ հօր։
 Արդ՝ ազատեալ զիս յամենայն
 անմարտը գործոց՝ որք ոչ են հա
 ճոյք քունդ բնակութեան։ Ա՛ւ
 մի շիջցին առ յինէն լուսոյդ շնոր
 հաց փայլունք՝ ի տեսականացս
 աչաց իմաստից։ Ար զի գրեզ
 ուսայ միանալ ի յիս՝ ի ձեռն ա
 զօթից՝ և բնտիր վարուց խնկելոց։
 Ա՛ւ քանզի՝ մինգ յերբորդու
 թէգ պատարագի, և միւսգ ըն
 դունի հաճեալ ընդ յիս՝ հաշտա
 րար արեամբ անդրանկի իւրոյ։
 Իսկ դու ընկալցիս զիմ պաղա

տանս, և յարդարե սցես զիս յօթեանս պատուականս նամ պատրաստութիւն՝ Ի վայելումն ճաշակման երկնաւոր դատ ինդ: Առանց պատժոց դատաարարութեան ընդունել զպսս անմահացուցիչ մահանայս կենաց՝ նորոց փրկութեան: Այն հալեացի Ի հրոյս յայտմանէ՝ գայթաղ դուրս իւնս իմ: Այն մարդարէին կենդանութարոյն կայծակամբն Ի ձեռն ունելեացն մատուցման: Օր յայտմաննայնի քոյղ քարոզեացի դժուրի, ուղորդութեան նայ հօրն քաղցրութիւն: Ար զանառակ որդին մերձեցոց Ի հացրեան ժառանգութիւնն, և զպսսնիկան յառաջեցոց յերկնային արքայութիւնն արդարոյն երանութեան: Այն նոր այն և ես մի եմ՝ Ի նոցանէ, և զիս ընկալ ընդ նոսին՝ իբրու մարդասիրութեան

Յօդան 6. 49.

Եւայ 6. 6.

Ղ. 15. 20.

Ղ. 7. 47.

կա

Ի Պետ
Է. 19

կարօտեալ մեծի . Օ շնորհօք քո
 ապրեցիալս . զարեամբ քի ստաց
 եալու . Օ ի յայսմ նախ յամենայ
 նում ծանկցի քո մարդասիրուիդ
 ընդ հօր և որդւոյ փառաւորեալ
 համապատուեալս . ՚ի մի կամս և
 ՚ի մի իշխանութ իւնս գովութեան
 Օ ի քո է գթութ իւն և կարո
 ղութ իւն և մարդասիրութ իւն և
 զօրութ իւն և փառք յաշխոսեանս
 յաշխոսեցի . ամէն :

Վարդապետ
 Երեմ (Աղոթիչ Աբաղիբոս և ճշտամարտոյց) :
 Եւս ասանելի ներ պատարագող :

Գլուխ. Էդ :

ՊՐԵԳՆԱԿՆ ԱՐ
 դար : Ճառաղայթ օրհն
 եալ : Լուսոյ կերպարան . Փա
 փազ անձկութեան . Բարձրեալ
 սեքնին . Օ օրեղ անպատում .
 Բարւոյ բերկրութ իւն . Յուսոյ
 Է 7 տե

տեսա թիւն Վառլեայ երկնաւոր
 Թաղաւոր վառայ : Վառարա
 ըիչ : Կատուվանե ալ կեանք : Եւ
 արդ՝ զթերու թիւն վրիպանայ
 բողմատաւ ձայնի եղկի ըոյս՝ ամե
 նողորդ բանիւ լցեալ՝ մատուցես
 յաղերս հաճու թեան հօր քու
 բարձրե լց : Ար վասն իմ՝ ի փորձ
 եկիր անիծից : կերպարանել զիմ
 նման : Եւ թիւն՝ ամենեկն կենաց
 օրհնու թիւն : վերնոց եւ ներքնոց
 բարե խնամօղ՝ տեսու չ համայնից :
 Օ ի թե յանձն առեր մեռանել
 վասն իմ : Եւ թե եւ ար բողորեցուն
 մրչտի հաճեցիս առաւել՝ ե
 այժմ վասնդաւորս կրկց կարեկ
 ցել՝ ընդ իմ պարտաւորիս միշտ
 աղօթելով աղգակցաւ մարմնոյդ
 առեցելոյ ի մէն՝ առ համապա
 տիւնդ քո հայր : Եւ վառ արեանդ
 օրատուականի միշտ մատուցելոյ ի

Երեւոյ
 1. 18.

Հաճուի համաց առաքելո՞ք բարձ
 րին վասնոք մեղուցեալ դատա
 պարտւոյս : **Թ**ագցին պարտիքն :
Ըգալին սցի ամօթն : **Ս**ուա
 ցին պատկանէքն : **Ն**արե դործե ս
 ցին դատակնիքն : **Ս**ատակեացին
 սրդուէքն : **Ա**ւրացի լայն Հան
 դարտեսցէ կրճումն ատանանցն :
Սպանեացին սրքքն : **Հ**ատցին
 արատառքն : **Ս**եբժեացի սուգն :
Հալածեացի խաւտքն : **Ա**նե ս
 ցի հուրն սատակաթեան : **Հ**եր
 քե սցին տանջանարանքն շաղկորի
 նսիք : **Ն**կեացն գթութիւնք
 համոզիդ և պարգևողիդ կենաց
 ամենիդ : **Օ**սգեացի բյտդ : **Ը**րա
 գեացէ փրկութիդ : **Հ**ացէ օդ
 նութիւնդ : **Ե**սմանեացէ այցե
 լութիդ : **Վ**անխեսցէ ցօղդ ողոր
 մութեան : **Յ**առաջեացէ արբուս
 ցէ զանդաստանս պառքեալ անկ
 եալ

եալ ոսկերացս թշուառութի
 վիհն մահու: **Օ** աղկեացն պտղա
 բերեացն բաժակգ երկնաւոր ա
 բեան կենարարիդ՝ զերկիրս խնա
 մեալ աճուրն շուսոյ: **Ա**ր անծա
 խաղ՝ ս միշտ պատարագի յիշա
 տակ կենաց փրկութեան հազար
 ննջեցեսց: **Օ** ի ամիճ մահացեսոյ
 հոգիս մարմնուս մեղաց: Չորհօք
 քո գթամ: **Ի** քի գ զօրացեսոյ
 քե նորուղեցայց դատեալ ի մե
 ղաց: անուհ կերեղանութեանք ի
 յարութեն արդարաց հօր քում
 օրհնեցեսոյ: **Բ** նդ որում քի գ
 փառք՝ և հոգեցող սն՝ բարեբա
 նութի փայլեցան գահութիւն
 այժմ և միշտ և յաճիտեանս յա
 շիտեանից: **Ա**մեն:

մի թանաս խաւարաւ անդիտուէ
 ամենեւին տեսականութիւն քան
 թէ ՚ի լոյս անմատոյց հանդուցել
 բնակիս : Բնկալ զազաչօղս վտան
 դաւոր՝ գոհաբան ընդ պահարանու
 թեամբ թեոյ հզօրիդ : Փրկեա
 ՚ի ցնորից եկամուտ սղտորուէց :
 Աբարա զ զգացարանա հայելեաց
 սրտիս նկատմանց : Ամբացն փոյ
 տիւղ կենաց ՚ի տխրական անըջոց :
 Արեսմբ քով սրակեան զ շրջա
 կայութիւն կայիցս : Օհետս ե
 լումտիցն՝ կաթունածով կենարար
 կայիդ դժողրեան : Արդոցն պահ
 պանսըն՝ քառակերպիդ ճեա
 կերպութիւն եղիլի : Հանդէս
 տեսութեան աչոցս ամբարձման
 փրկականդ քս կրից խորհուրդ
 առ դիցի : Բնդ բարանու յար
 կիս՝ ճարարանաց քոց գործի հաս
 տիցի : Օճառոյդ օրհնութեան

Հա

Եբրայ
 9: 14

հաւոյա յուսոյ իմոյ կախեալն :
 Եւ զգեալ արժանի զստակիչն
 հոգւոյ : Սոցկ՝ անխափան պաշտ
 պանն յուսոյ : Եւ ընդ սասանիկ
 ծանրութեան ցաւոցս՝ և զբեռն
 պարտեացս թեթեւոցն : Ինչպէս
 զառնեալ քարակուսանաց՝ սղ
 ւոյս կարծանեան : Ի սեբ իմոց
 ուսմոց ասեալստաց ճայնիս հե
 ծութեան՝ միայն բազմադուծ :
 Ինչպէս իստութեամբ սրբուհոյ
 Եւ ճածնիդ՝ և ամենայն արդարոց :
 Եւ նահատակաց ընտրելոց : Եւ
 թեզ փառք յամենեկունց իմասն
 գոչմամբ մերստապեցեալ սրբովք
 զընտրութեանցն անմահականացն զա
 սուց ի դոսիստ հոգւոյ Եւ յմե
 թոյ և հոգւոյ սբլ բնաւից հաս
 տողի և յօրինողի յախաւանս
 յախաւնից ամէն :

Կորե

Նորին Աղօթի և Աշխատանքի և Տրամադրոցի
Եւն առաւել յեղեղոյն հանգստեան :

Գլուխ. Ին.

ՅԱՒԻՏԵՆԱ

հանք բարեբար և անկ
 նակալ : Ստ. զճիշ լուսոյ , և յօ
 բնիկն գիշերոյ : Կեանք ՚ի մահու
 և լոյս ՚ի խաւարի : Եղոս անկն օւնո
 զայ՝ և երկայն՝ յօտու թիւն տարա
 կուսելոց : Ար ամենարուեստ ի
 մաստուք քո՝ զարձաքանես յայդ
 զատուերս մահու : Ընկուն զ ծա
 գուսնի և անմուտ արե գակն :
 Բանդի ոչ զօրէ ծածկել զվա
 սրս Տէրութեան քոյ՝ խաւար
 գիշերոյ : Աբում կրկնի ծունր եր
 կրրապագութեան ամ և զելոց՝ երկ
 նաւորաց և երկրաւորաց՝ և ասն
 գարամեռականաց : Ար լսես զհե
 ծութիւն կապելոց և հայիս յս
 զօթս

Եւսայն
57. 15.

Ընկուն
5. 8.

Եւսայն
45. 24.

'ի քն հոգն Գրեգորն Կաթի 111
 ղօթս խոնարհաց' և բնդաւելիս
 ղի'ղբաւ'ածս հոցաւ: Աճ իմ' և
 թագաւոր իմ: Արեանք իմ' և ար
 պաւէն իմ: Յոյս իմ' և վստահ
 սթի իմ: Յի Բար Աճդ ամիս
 Սարբդ հանդուցեալ 'ի հոգիս
 սրբոց: Մխիթարութիւն վշտաց'
 և քաւարան մեզա: ցեւոց: Ար ղի
 աւես զմմ' յառաջ քան ղ ինիշ
 հոցաւ: Առաքիս ղպահարսնողա
 կան զօրութիւն աջոյ քոյ: և փշր
 կեան ղիս յեքիկաղէ ղիշերի և 'ի
 ղիւնէ չարէ: Արպէս ղի' ղիշա
 տակ սակարի և նք քա անուանդ'
 միշտ համբար թալ շթաւք հոգ
 ւոյ բղձութիւն շնոց: Արցից պահ
 պսնեալ' ընդ այնտակ սրկարդան
 ղթեղ 'ի բարձր սրահ' և 'ի ղրոշ
 մկխաթի քայլն շարժիդ: Օրս անձայ
 ին արեամբ քա' ղեքիկեալ նորս
 ղեցեր: և 'ի նոյն շարհ սրղեղ

Գաղա
 3. 26.
 Աղոս
 2. 10.

ԲՈՒ

րու թեան՝ զմեզ միջտեցի ք. և ՚ի
 փառս պատկեցի քո՝ նկարեալ
 յօրինեցի ք. Մ. յսու պարգևօք
 անձիանօք: Մ. մաշեցի սատանայ:
 Բակասեցի՛ն մեքե՛նայ քն:
 Բարձցի՛ն որոգսլձ քն:
 Գորտեցի՛ն մարտուցեալ քն:
 Գակասեցի՛ն գէնչն սպրատուք:
 Մ. րժեցի մէզն:
 Փարսաեցի խաւարն:
 Մեկնեցի մառախուղն:
 Բազուկ քո հախճապցի և աջ քո
 կնիքեցի: Մ. ս զի գլծամ և ս և
 ողորմամ. և անուն քո կոչեցել է
 ՚ի վերայ ծառայիս քո:
 Ա. քեզ ընդ հօք հողւովք սր
 բով՝ վսաք և իշխանութի՛ յա
 ճիաեանս յա՛խտե՛նից.
 ամէն:

Ազոբի և Արագածի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի
 Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի
 Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի
 Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի և Նորայրի

Գլուխ Եզ

ՄԱՐԻՐ ԵՍ
 ուժ հայր անակիլքի.

բազմամեղև սղորմեաց մարդա
 սէր. ան հարցն խնց:

Մք ան սրղիլ վաճիւն մեղան
 ըն թողա թի շարհեա մարդա
 սէր. ան հարցն խնց:

Մք ան հողիլ ճշմարիտ. ի հա
 սեալ բարիութի ամբացն զիս
 մարդասէր. ան հարցն խնց:

Վարձն զգոտումն քն յիսկն յա
 զաղակել հոգեկնիս. բազմա
 զուրթ

գութ տր խնայեալ և մի կորու-
տաներ:

Պանդեան զանկեալս ՚ի գլորմա-
նէ՛ գփրաւորեալս ՚ի թ շիամեղն-
որ բժ իշկէ և ս հիւանդաց բժ բշ-
կեան՝ զիմ՝ զ՚իւանդութիւն:

Ս կրաւորեալ յանցանոր անձն
իմ՝ առ քի զ տր համբարձի գաշս
իմ՝ թ սլ ինձ զմեզս իմ միայն
բարեգութ. և սղորմեան ինձ անձ
բառ մեծի սղորմութիւն քում:

Վարձանեաց զիս շարագ օրձ թ բշ
՚նամիս՝ և կամի իտպաս զիս սրապ.
Նայր բարեգութ բժ շկեան զ ՚ի-
րաւորեալս՝ և սղորմեան ինձ անձ
բառ մեծի սղորմութիւն քում:

Ս տանդիմ ՚ի բաղմութիւն մե-
ղայ խնայ՝ անձ խաղաղութեան
օգնեան ինձ:

Ս շէկսմ իմ հարմով անօրհնու-
թեան իմայ. թ ազաւօր իտպաղու-
թեան

Թեան օգնեալ ինձ :

Ի խորս մեղաց ծովու տաքաբե-
րեալ ծփիմ, նաճապեալ բարի
փրկեալ զիս :

Ա երձ եմ յընկղմիլ օգնեալ ինձ
նաճապեալ բարի • քանզի ծանրա
ցան ՚ի վն իմ՝ բեռնիք մեղաց :

Վճ յօգնեալ ինձ փութեալ • քան
զի խորք չարեաց ընկղմեան զիս յան
դունդս • այլ դու նաճապեալ՝ ըն-
կ ինձ ձեռնտու :

Փրկեալ ՚ի վատնոցէ զնաճարեկս
՚ի յալեաց ծովուս • քանզի կորն
չիմ ՚ի մեղաց՝ անօրէնութե իմոց :

Նամբառնամ առ քեզ արդաչս
իմ՝ նայեալ յիս գթութեքդ քով
և ողորմեալ :

Ի ու ես յոյս և ապաւնէն իմ, զիք
ծն զիս յորագայթէ մեղաց՝ և
ողորմեալ :

Վայրեցուցիչ իմ և վրէիչ իմ,

ապրեցն զիս յարդայթի մեղաց՝
և ողորմեա:

Սեղուցեալ անձամբ կարդամ
առ քեզ հայր երկնաւոր, օգնեա
լինձ ՚ի նեղութեամբ որ մեղօքս եմ
մեռեալ՝ օգնեա ինձ:

Աղաչեմ զքեզ հայր երկնաւոր,
մի դարձուցաներ զերեսս քո յի
նէն, զինեղեալ եմ ես վազվա,
դոկի՛ ըւր ինձ տէր:

Սրճեացին խնդրու՛ածք իմ ա
ռաջի քո տէր, բարերարութիւն
քո՛ խնայեա յիս և ողորմեա:

Հայր բազումողորմ՝ խոստովա
նիմ՝ առ քեզ ուն զանառակ որ
զին, թո՛ղ ինձ զմեղս իմ՝ և ո
ղորմեա:

Տր որ գթացար ՚ի կիկնն քանա
նացի, գթա՛ և յիս ՚ի մեղաւորս՝
և ողորմեա:

Աճ բազումողորմ, խնայեա յա
րա

բարածս քո հայր ամենակալ՝ և
ողորմեան :

Արեգակն արդարուէ . ծագեա
լի հոգիս իմ՝ զլոյս ճշմարտուէ՝
և ողորմեան :

Տուր ինձ տէր զխաղաղութիւն .
և փրկեա՛ ի՛նն զչաց իմոց՝ հոգիդ
ճշմարտութեան՝ և ողորմեան :

Ի՛նն զութիւն իմում՝ օգնեա՛ ինձ
տէր՝ սրպէս երբեմն յովնանու՝
և ողորմեան :

Յօգնութիւն ինձ ժամանեա՛ն կա
րօղ անձն՝ աւաքեա՛ն ի բարձունց
քո զխաղաղութիւն . և պահեա՛ն
զքո յուսացեալս՝ ակշուիայ :

Ակեցցէ անձն ի վր իմ ողորմութի
քո . և բան փրկութեան քո՝ պա
հեցցէ զանձն իմ՝ ի մեղաց :

Ողորմութի քո և ճշմարտութի
քո՝ և լոյս երեսաց քոց ասաջ
նորդեցցէ ինձ ի յարդարութի

Ի ու

Դու տր որ ճշմարտուէց ես սիրող և քննեա զճաճուկս զաղտնեաց սրախ իմոց, ողորմեա ինձ անձ:

Տուր ինձ ցնծութի փրկուէ. և հողւով տրուէզ քո՝ հաստատեալ զիս՝ և ողորմեա ինձ անձ:

Մեղայ քեզ տր քաճեալ զիս՝ և ողորմեա ինձ անձ:

Ախար եմ բանաւոր հօտի քո և առ քեզ տարւն ինչիմ հայի՞նք բարի ինչքեալ զիս զմարտեալս՝ և ողորմեա ինձ անձ:

Ճանապարհ քո ուղիղ են ես միայն մարտեցայ՝ դարձն զիս, և ողորմեա ինձ անձ:

Իստաստունք քո արգար են ես միայն եմ մեղուցեալ քաճեալ զիս՝ և ողորմեա ինձ անձ:

Մըլ անմահ տր փոսայիդ այրի հոգի իմ պաղատի, ուստ զիբաւնես քո իմում դատաւորիս, առ

Նեւ ինձ դատաստան արդար ընդ
տախի մարմնոյ իմոյ :

Յոյս իմ ես դու ար քաւիչ
յանցանաց իմոյ : մի անտես առ
նեւր գրգիտումն արտասուէաց իմոց
ողորմեա ինձ ամ :

Սեղք իմ քաղում են յոյժ
ծանր են քան պաւաղ ծոյգու :
քանզի քեզ միայնոյ մեղայ՝ ողոր
մեա ինձ ամ :

Բաց ար գգուռն ողորմութե որ
ողբազով կարդամ առ քեզ քան
զի քեզ միայնոյ մեղայ՝ ողորմեա
ինձ ամ :

Նեւ յիս գգթութիչ քո քաղում
ողորմ ե մարդասէր : քանզի քեզ
միայնոյ մեղայ՝ ողորմեա ինձ ամ :

Բազում են քո գթութիւնքդ
քաղմամբդ անձին իմոյ : ողորմեա
ինձ ամ քաւիչ իմ :

Օ ի քեզ անցիշարար ար մեղայ՝

չարին խորամանկ • ողորմեա ինձ
 ան քանիչ իմ :

Յամ ժամ աղաչանք իմ այս են
 'ի մեղաց իմոց՝ նք արա՛ զիս նոր :

Յանցանայ իմոց դորհուրի սիրտ
 իմ աղաչեմ զքեզ՝ թող ինձ նոր :

Արատասուաց իմոց մի լուր նոր •
 զի պանդուխտ եմ ես՝ յանցանոր
 երկրի :

Ողորմեա ինձ ան իմ ողորմեա
 ինձ զի անպատասխանի եմ յամի՛
 թող ինձ նոր :

Մարտեալ անձն իմ անօրէնաւք •
 մի կորուսաներ զիս նոր ըստ անօ
 բէնութե իմոց • որ ինչպիօղզ ես
 մոլորեալ ոչխարիս :

Օանդապէ՛լ մեղօք ընկղլի անձն
 իմ • ընկա՛լ զիս օնք երբեմն զպիտ
 ըստ • որ ծախիմս ալէկոծեալ յան
 ցանօք :

Մեղայ նոր բազումողորմ անձ • մե
 ղայ ողորմեա :

Մե

Մեղաց տը և անկանիմ առաջի
քո. մեղաց ողորմեա:

Մեղաց տը խոստովանիմ զցան-
ցանս իմ. մեղաց ողորմեա:

Մեղաց քեզ տը. մեղաց ողորմեա:

Մեղաց անօրինեցայ և մատնեցայ
ի ձեռս անօրին թշուամայն. արդ
անկեայ աղաչեմ թող ինձ տը:

Եւ պանապական զհոգևոր դան-
ձին յապականացու կեցյալս ծա-
խեցի. այլ առ քեզ միայն պաշա-
տիմ բարեբար փրկիչ խնայեա՛ ի
մեղուցեալ ծառայս:

Օցանկ հոգևոյ իմոց քականցի
և եղէ անբարունտկ ութ՝ այլ առ
քեզ միայն պաղատիմ բարեբար
փրկիչ խնայեա՛ ի մեղուցել ծոյս:

Աստաբանց եղէ ես ո՞չ պարձաւե
նի պաղակորոյս՝ ո՞նչ ձիթ ենի. այլ
անյիշաչար և անտխակալ փրկիչ.
խնայեա՛ ի մեղուցեալ ծառայս:

Աղոթ

Ողորմեաց ինձ քն ողորմութի քն
մեծաւ՝ զի կարօտ եմ ես շնորհի
քն և ողորմութեդ ։ սղորմեաց
և լուր ինձ քաղմամբդ ։

Լուր տր ձայնի սպասւոյս և ցա
ճագին պաղտնացս ։ որ ամօթ ու
կմ առջի քո՝ իմ չարչար վարու քն
ողորմեաց և լուր ինձ քաղմամբդ ։

Իսկ դու յոյս իմ ի մանկութե
իմմէ՝ մի թողուր զիս՝ տր ամ իմ ։

Յոյս իմ ի ժամանակի ծերուե
իմոյ ։ մի թողուր զիս՝ տր ամ իմ ։

Եւ զիցի ձեռն քո պահանգան
անձին իմոյ ։ և աջ քո բարի ա
ռաջնորդեացէ ինձ ի յարդարութի
բժիշկ իմաստուն և ճարտրագիտ
բժիշկեաց զհոգւոյ իմոյ զհիւան
դութիւն ։ արարծղ և յոյս վերկու
թեան իմոյ ։

Եղևեսցես առ իս զգութ մարդա
սիրութեդ ։ և յաղբերէդ կենաց

լուսն

լուսացես զմեզս անձին իմոյ .
բժիշկ իմաստուն և ճարտարապետ
բժշկեալ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդ
զուժիւն արարող և յոյս փրկ-
կուժեան իմոյ :

Անցցէ անձն իմ օրհնեսցէ բոլ
քեզ . զամենայն աւուրս կենաց
իմոյ, և առ քեզ ապագիւնիմ հո
վիւ բանաճոր հօտի . դարձու զմն
լորեալս Ի հօտ քո քն . բժիշկ ի-
մաստուն և ճարտարապետ . բժրշ-
կեալ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդ զուժիւ
արարող և յոյս փրկուժե իմոյ :

Լուր ինձ անձ փրկիչ իմ և կե-
ցն զիս՝ օր յամի կարողդ ես :

Լուր աղաչանաց իմոյ . տր մար-
դասէր՝ զթան յիս :

Մի անտեսս առնել զիս տր ան-
փրկիչ իմ . այլ շուգհեալ ինձ թռ-
զուժիւն բաղձագուժ մարդա-
սէր՝ և կեցն :

ՏԻ

Տ՛ը սր դժացար յաճաղակն իա-
 չակից լիել քեզ և մաքրեցիւր
 զաղտեղութիւն յանցանաց նորս
 յաղբերէ կողի քոց, զթա և յիս
 'ի մեղաւորս սր ծարաւիս եմ առ
 քեզ և փափագիմ 'ի գաւիթո
 քո՝ ոտք զի յեղջերունաց՝ 'ի յազ
 բիւրս ջուրց:

Մարտիաւ ընդիս թշնամին՝ հա
 նապազ զիս կամի կորուստնել
 այլ դու տէր իմ՝ այց արա մար-
 րեալ ոչխարիս՝ և կեցն:

Մեղայ և աղաչեմ զքեզ թո-
 զբութիւն շնորհեա՛ մեղաց իմաց
 քաւիչ իմ լեր քո զթութթի
 սր միայնդ ես փրկիչ՝ և կեցն:

Մեղայ քեզ տէր և մեղայ քեզ
 տէր և մեղայ և քանդաւազ ծո-
 վու քաղում եմ յանցանք իմ
 պատճառնք աշխարհիս խաբւցիւ
 զիս և եղէ անպտուղ 'ի կենաց

յաւայդ. ալ դու անխակալ և
անկիշաչար վրկիչ, խնայեա՛ ՚ի
մեղուցեալ ծառայս՝ և կեցո՛ւ:

Տէր իմ բազում են անօրէնութեան
անձին իմոց. ոչ յիշեցի զասեղ
զդասապատանս քո. արդ՝ անկեալ
զքեզ աղաչեմ՝ շնորհեա՛ ինձ ա-
պաշխարութիւն՝ տր և ողորմեա՛ւ:

Անխակալ և անկիշաչար տր. ոք
գթարա՛ ՚ի մեղաւորս՝ շնորհեցեր
ապաշխարութիւն. արդ՝ գթեա՛ և
յիս տր՝ ՚ի մեղուցեալ և յանօրին-
եալ քո ծառայս. և փոխարինեա՛
զգործօղս չարեաց՝ ՚ի զրդու մն-
ապաշխարութե՛ն և կեցո՛ւ:

Այսպէս բարեգու թառ թիզ
ապաւինիմ. տաք ինձ ձեռնս սոյ
կրբեմն պէտքոսի՝ ՚ի վրայեացն.
որ ծիփմս պէտքեալ յանցանօք
մեղաց՝ և կեցո՛ւ:

Ար աղբխարդ ես ծարաւեաց՝ և
Հան

հանգիստ և շխատե լոյ . ճանապարհ
մոլորե լոյ՝ և հովիւ հօշեւոր բա-
նաւոր հօտի . վաւիագողիս սո-
քի զ քս լեր նաւահանդիստ . և
արբո՛ ինձ ծարաւե լոյսս դրաժկ քս
քաղցրուե . յանապառ աղբերէդ .
Ար լուսատու ես տիեզերաց քս
ամ՝ լուսաւորեա՛ զիմ՝ դեանարայ
ին խորհուրդս՝ և կեցո՛ւ :

Ընաւ՝ զա լուսոյ . արեգակն ար-
դար՝ տախ լոյս ծագեա՛ւ :

Բնակումն ՚ի հօրէ . բղխեա՛ ՚ի հող-
ւոյ . դրան քի զ ՚ի հաճոյս :

Գանձդ սղորմուե . դանձիդ ծած-
կի լոյ՝ դառ զ դիս արա :

Օգուռն սղորմուե . դաւանողիս
բոց՝ դաւեցս վեքոյս :

Եզրեակ միւս թիւն . եղև լոց խնա-
մօզ՝ և ինձ սղորմեա :

Օարթիր տր յօշնել . դարթ և
զթմբեադ՝ դու արթնոց նմանիդ :

Լ՛ից հայր անակիրքի • հակից որդի
Է փշա մը հո ի :

Բից ցիս գլխած • ընկալ ողոր
մած • ընկալ մարդասեր :

Թագան որ փառաց • թողու թեց
տունդ թող ինձ գյանցանս :

Բարտաղ բարեաց • ժողովեմ ե
ցիս • ժողովս անդամեկաց :

Բքէն մը հայեմ • ի մարդասի
բեզ • ինձ գլխի թի :

Լիք կեանք միսելցոս • լիս խա
ւարելոյս • լուծանող ցանոյս :

Խորհրդաց գիտող • խաւարիս շք
նարհեմ • ցիս ինձ լուսաւ որ :

Օրուելոց հօր ծառ • ծածկելոյս
սաւ շերտ • ծուկն ցոյս փսսաց :

Անարար փրկից • կեցն գլխ
սեռալ • կանգնեմ ցգլխեալ :

Հաստեմ հաւատով • հաստա
տեմ յուսով հիշեցն սիրով :

Չայնիւնս աղաչեմ • ձեռքս փա
ղա

դատիս՝ ձեր բարեաց շնորհեա՛ւ:
 Եւ մեք առանք լուսոյ և զեկամար
 ճարտար՝ զըօղեալս անդացո՛ւ:
 Տառադացիք փառաց և զճանա-
 պարհ ինձ ցնցո՛ւ՝ ձեպեւ Լ՛ի յի ընկնաւ:
 Միտմիտդ հօր, մնջժ զեւ յառա-
 դաստ՝ մարտ ք հարսանեացոյ և:
 Յարժամ դաս փառօք և յահա-
 զին աւուրն՝ յիշեալ զեւ քն:
 Կորոզօղ հեռիքէց և նորօգեա՛ւ
 ե զիս՝ նորոգ զարդարեա՛ւ:
 Եւ որհաառ բարեաց և շնորհեա՛ւ
 զբանալի՝ շնորհեա՛ւ զթողութի:
 Աւրախացո՛ւ տէր, սղւոյս փրկու-
 թեամբ՝ ոյր վասն եմ՝ ի սուղ:
 Չարեաց պարտաւորս չօղաց, ի
 չարիս՝ չար զե՛կն խարամմա՛ւ:
 Պարզեկչ բարեաց և պարզեկեա՛ւ
 իմաց՝ պարտեաց զթողութին:
 Բուր շնորհեա՛ւ աչացս, ջերմհե-
 ղուլ զարտօսի՝ ջնջել զյանցանո՛ւ:
 ԹԻՆ

Ահաինդ քաղցու, սամ հոյ
 ւոս արբս՝ աւհ ցոյց ինձ լուսոյ:
 Սէր անուն յն, սիրով քով
 ճրկեա՛ն զսիրտ իմ քարե զէն
 Մանս դժբախտեան, վն ողորմու
 թեան՝ վերստին կիցն:
 Տեղաբարդ տեսիլ ամբ, սուր
 ինձ յագեհալ՝ տէր յն քն:
 Բարունդ երկնաւ՝ օր, բառն ան զա
 շակերաս, բամբից երկնայնոց:
 Յօղ արեան քո տէր, ցօղն ան
 ի հոգիս՝ ցնծասցէ անձն իմ:
 Ի խճեալս մեղոք, լիւծեալ ա
 զալեմ՝ լիւսել ինձ բարիս
 Փրկիչ քարտից, փախն փա
 փրկել՝ փարձաթիւնց մեղաց:
 Քաւիչ յանցանաց, քաւն ան
 զօրհնարան, թեղ երգել ըղ
 փառս:

Աղբիւր Աշտարակ և Տարածություն 'ի մասան
 Գաճ Գալստիանն Վրէ
 Վրուի: Եւ

Տ Գ Լ Ո Ի Ր

Միւրանդամ քո դալստ
 եանդ լունց և երկեայ: զի ու
 սայ 'ի սբց տատո՛ւիրանացն և թէ
 դաս դու 'ի դատել զերկիր:

Տր յիշեցի զչար զգործս իմ և
 զարհուրեցայ: զի ծանեայ ճշմար
 տութիւն զահաւոր և զանաչառ ըզ
 քո դատաստան:

Տր յիշեցի և զգութ արարչա
 կան սիրոյ քոյ առ քո արարածս:
 և 'ի քո գթութիւն ապաւինեալ
 ազատեմ: ողորմեաց ինձ յաւուր
 յայնմիկ քո արդար դատանոր:

Վրսել զճոցն փողոյն՝ ահագին
 այսուքն: յորժամ հարկանէ հը
 բիշտակապետն՝ և կոչէ 'ի դատաս
 տան՝ ողորմեալ ինձ ան:

Լմենաբանական ողորմութեան
 շնորհ պարզեւեա ինձ յահագին
 աւուրն զթողութիւն և կեցն մի
 պն մարդասէր:

Յորժամ հեծանոցաւ դատողութեան քոյ տր. սրբես զկալ աշխարհի. յըջտեմարանն արքայութեանդ՝ ժողովեա զիս ընդ արդարոցն:

Յորժամ զտաղանդ պանծո՛ւիրա նին՝ պահանջեսցես ՚ի ծանայիցն. ընդ կրկնաշահ քանքարացն՝ արժանացո՛ւ զիս քո՛ ուրախութեան քոյ յերկինն:

Յորժամ կոչես զհրա՛ւիքեպսն՝ ՚ի սկզբանէ աշխարհի ժառանգել զպատրաստեալն. շնորհեա ինձ ընդ հասին զարքայութի քո քո:

Շնորհեա՛ տէր և ինձ մեղա՛նորիս. ՚ի միւսանդամ քո զարստեա նրն. տեսանել զքեզ հայրական վաս

Վաստակ՝ ի նորագույն զարկերս
 Եւ յոգ անձամբ ի ողորմեան ինձ:

Եւ որչեան ինձ տրար թնութիւն
 Ընդ իմաստուն հուանացն՝ և ըզ
 հոգւոյ իմոյ լապտերս՝ արցծա
 ռացն:

Երկնիս ի քէն տէր՝ զարհուր
 Եւ պատասխանւոյն զամէնն
 Կոտորի եթէ ոչ դիտեմ զքեզ:

Պայծառացին լապտերք հոգւոյ
 իմոյ . և բաղմեցուցե՛ս դիօ ընդ
 հրա՛խրեպսն՝ ի կոչումն արքայ
 ութեան երկնից:

Ի յուրբաթու ժամ երրորդին՝
 Բեկնուցար տրդ ի խաչին՝ լու
 ծեր զյանցանս նախաստեղծին
 և կապեցիք զթշնամին . զիս ամ
 րացո՛ ը հովանեւն կենդանարար
 քոնշանին . և ի ծագելն արեւե
 լից՝ լուսանորեւ լուսով նորին:

Օ կենդանագիր անարատ ճնորի

Աղօթի և Ամօղիքս և Տղայանսարդոյն սէյ Խաչի,
Գլուխ. Էր.

ՄԱՆՕՆԵՆՅԻ

նէն տը նշանաւ խաչի քո
զընդ դիմումսդ և զանե քեցիթ գա
լանս և մի տար յայպահանութի՝
զքո ժտունդութիւն:

Ապաճէն իմ և փրկիչ՝ հզօր
թագաւոր՝ զնշան յողթ ութ և ան
խաչի քոյ՝ առաքե սառիւս և պահ
եա՛ զքո յուտացեալս՝ ալէլուիայ:

Աշահաւ ամենայնողթ խաչի՛նդ
քով քո՝ պահպանեա՛ զլիս մար
դասէր յաներեցիթ՝ թշնամւոյն
զի դու միայն ես՝ թագաւոր փու
ռաց օրհնեալ յա՛ իմեան:

Ար զանարատ բազուկս քո՝ ի խա
չին տարածիցեր քո անձ և նշան
յողթ ութե և առուր ինձ: Կողմա՛ւ
զկեանս իմ՝ պահեա՛:

Ար զաշխարհակեցոյց բազկանորա
թ 9 Տու.

Տու թիւն խաչի քո քննած. գա-
 լազան զօրութեանն ետաւր ինձ.
 նովա՛ն զկեանս իմ՝ պահեա՛ն:

Ար զմեռեալն 'ի ճաշակմանէ վայ
 տին յանցնց՝ կե՛նց փայտի՛նն կե՛նս
 զօրժեցեր. նովա՛ն զկեանս իմ՝
 պահեա՛ն:

Տեսիլ անձառելի խորհրդոյն զոր
 յառաջագոյն ցուցա՛ն լուսածին
 սքնանն. քանզի սերօրէն բոցի
 զէն հրանիւթ պարունակէր 'ի
 մէջ պահճալի եւ վայելուչ դրախ
 տին. աղաչեմ՝ զքեզ ահր՝ պահ
 սրանեա՛ն զիս ընդ հովանեան խա-
 չի քոյ սուրբ:

Արկնաչափ ցուցա՛ն սանդուխ ի
 մանալի ճանապարհ առնելով սր-
 վւոց մարգկան՝ ընդ գուռն կե-
 նաց մտին. քանզի խորհրդեամբ
 ցուցա՛ն սքանչելոյն յակօբայ.
 երկնա՛նոր զօրացն էջք եւ էլք

արարան, աղայնք մ գրեզ ախր՝
 պահպանեալ զիս ընդ հովանեալ
 խաչի քոյ նր:

Ար զանդուհոս մեղաց ծովուն
 սովալ բաժանեցեր, և զբռնա
 ճորն ծածկեցեր խորօքն յաճխե
 նական հրով: հաներ զժողովուրդս
 քո՝ ի բնակարան իս և բնակց անկեզ
 զօրացն, աղայնք մ գրեզ նոր՝ պահ
 պանեալ զիս ը հովանեալ խաչի
 քոյ սուրբ:

Մերդարձեալ հրաշս խաչանիշ
 համբարձմամբ ձեռացն մովստի
 ընդդէմ ամաղէկաց: ՚ի մարտի
 պարտեր զբե իսր՝ և ձուլադրոշմն
 ձուլիք ենթադրեալ կորզեր:
 աղայնք մ գրեզ նոր՝ պահպանեալ
 զիս ը հովանեալ խաչի քոյ նր:

Չողարարձ նպատակ օրինակեալ
 քառաթև սուրբ խաչին, ձեռացու
 ցանէր մովսէս խորայէլեան բանա
 կին

կին զօճն պղնձի ապրեցուցանել
 զ վիրաճ որե պսն ի խածանոց սոզ
 նաց թխնից. աղաչեմ զքեզ ար
 օրոհ պանեան զիս ընդ հալանեան
 խաչի քոյ սուրբ:

Փայտ կենաց զօս հողւոյն մե
 րադաչեաց զերահրաշ իմաստու
 նին. քանզի արարիչն արարածոց
 բարձրացաւ. ի սմա. և կողահաս
 շիթք անսպանկան արեանն զիս
 զածնին ջնջեաց զմեզս. աղաչեմ
 զքեզ ար օրոհ պանեան զիս ընդ
 հալանեան խաչի քոյ սուրբ:

Ար սիրոյ պատուիրանին՝ զոր
 ծով լցող եղեր բանին. աղօթե
 լովն առ հայր յերկինս՝ թողու
 զմեզս որ ի խաչին. ինձ որ հող
 ւոյն հաճատացեալ երկրպագեմ
 քեզ միաճին. թող զլուծումն
 հրամանին՝ մի յիշեսցին՝ մեզքն
 առաջին:

Օ.

Օրու թի նք խաչի քոյ քն՝ որ
կանդնեցեր ՚ի փրկութի աշխար-
հի. նա պահեցէ զիս յամենայն
փորձութենէ:

Քանչի ՚ի նմա բարձրացար ան-
կ ՚ի նմա հեղեր զպատուական նք
զարկւնդ. նա պահեցէ զիս յամե-
նայն փորձութենէ:

Եւ զքո միւսանդամ՝ զգարու-
տրդ նշանու խաչի քոյ՝ ցուցեր աշ-
խարհի. նա պահեցէ զիս յամե-
նայն փորձութենէ:

Եւ նովան պահպանեան զիս քն
անձ որով երկրպագեմ՝ քեզ Է
հօր և հողւոյն:

Եւ վասն խաչի քոյ պատուակա-
ն՝ ա եր ընկալ զաղաչանս իմ՝ և
կեցն զիս:

Պահպանեան զիս քն ան իմ՝ ընդ
հովանեան սուրբ և պատուական
խաչիւնդ քով ՚ի խաղաղութեան.

փր

փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ
 թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ զո
 հութեամբ փառաւորիչ զքեզ
 ընդ ձօր և ընդ օրբոյ ձողոյդ:
 Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտեանից ամէն:

Նայր մեր որ յերկինս եւս սք՛:

Աղօթք Արամիւրս եւ ճշմամտոց Արամիւրս:

Գլուխ իթ:

ՄԵՐՈՂՈՐՄԵ

ցար ՚ի մեղս ճնեալ մարդ
 կան՝ Նայր երկնաւոր՝ ըստ մար
 գարէին՝ և ետուր. բնութեանս
 պարզ և զկոյնն սք զճնօղ՝ ողոյ
 ւոյն միաճնի. մտղթանօք նորա
 տէր ինձ ողորմեա՛:

Ար ցօղեցեր ՚ի մեզ յամպոյ օրի
 նաց Արդիդ զկոյնն մարխամ. յոր
 մէ ճնար. մարմնով և բարձեր նու
 վա՛ն զմեղս՝ նախաստեղծին ազա
 մայ

մայ. մաղթանօք մօր քոյ՝ տէր
 ինձ ողորմեա՛ :

Ար մաքրեցիք Տողիզ նբ զսիրտ
 և զարդանգ մօր՝ քոյ փառակցին.
 և յամուլ ճնողաց նորին և սուր
 զմայր բանին՝ զօրհնին և այլ.
 մաղթանօք նբ նոր ինձ ողորմեա՛ :

Մեծառելիզ անդնահան ի
 հրեղինաց՝ հաճեցար ՚ի հողեղե
 նաց՝ յայտնել թարգման անու
 թեանէ քո զվիշտ կոյն մարիամ
 աղօթիւք մօր քոյ՝ ողորմեա՛ ինձ :
 Մեծամանակ ծոցոյ ճնունդ հօր
 էական. որբեցիք յորովայնէ ժա
 մանակաւ՝ մայր ՚ի մօրէ անձառ
 մարդէ զու թեամբ. ազաչանօք մօր
 քոյ՝ ողորմեա՛ ինձ անձ :

Յառաջ քան զարուսել անմայր
 ճնունդ հօր ՚ի յիբլինա՛ բնորե
 ցիք իմաստու թբ զմայր անարատ
 անհայր ճննդեան քո ՚ի յիբլիլի.

աղաչանօք մօր քոյ՝ ողորմեա ինձ
 ւնձ:

Ար յանէկց յանմարմնական զօ-
 րաց էակ՝ հայր անսկիզբն, զգօրա
 պեա խմբից նոցա՝ աւել տաբեր
 առաքելցեր առ բանի քո՝ խորան
 սրբաթեանն, աղաչանօք մօր քոյ՝
 ողորմեա ինձ ւնձ:

Ար ՚ի կառս քերօթեկից բազմեալ՝
 լոյս քոն զարև յառաջ, ՚ի հարա-
 նիւ թեաց հաճեցք՝ տաճարի բազ
 միլ փառաց, մարբադարգելեալ
 յորտիանի, աղաչանօք մօր քոյ՝
 ողորմեա ինձ ւնձ:

Ար ՚ի սասուեր ճշմարտութեան
 խօսեալ յօրէնս տեսնօղբ, և
 ՚ի դուխ դրելոց նոցին՝ հալանա
 ցեալ սրբոյ կուսին՝ ՚ի բնակուե-
 քում էակցին, աղաչանօք մօր
 քոյ՝ ողորմեա ինձ ւնձ:

Ար յանմարմին բնութիւն ւնձու-
 թեան

Թեանք քոյ տըր • միտցար մարմնով
յարդանգի կուսին՝ անյեղատէս
գորով • որ և փոխեցեր զուրախու
Թխուդ երկնի և երկրի՝ յանտըր
տում՝ ՚ի կեանադ • աղաչանօք մօր
քոյ՝ սղարմեա ինձ ամ :

Ար անապսիան մարմնով՝ ճնար
՚ի սք կուսէն՝ և ՚ի խանձարուրս
սրատեցար արկօղդ զլոյս՝ և ՚ի մը
սուր հանդեար • արդ զկուսուեց
ղմայրն հանդուցեր ՚ի լուսեղէն
խորանս • աղաչանօք մօր քոյ՝ ս
ղարմեա ինձ ամ :

Ար ՚ի քրօգէսիան տթու նստիս՝
ընդ հօր և սք հոգւոյն • հաճե
ցար բառնիլ մարմնով ՚ի գերկըս
կուսին՝ և կաթնասուուն եղեր • որ
և քրօգէիւք վերհամբարձար
յաթու փսուաց՝ զհոգեղէն քր
թովբէն՝ աղաչանօք մօր քոյ՝ սղար
մեա ինձ ամ :

Ար խոնարհեցար յերկնից անձն կ'նեղիդ 'ի հօրէ որդի այ՛ և առ երմարփին 'ի սէջ կուսէն . հայցմամբ ճագողին լուսոյդ՝ և ինձ ողորմեա :

Ար մահուամբ քով կիցօցեր զիս՝ և յարուցեալ համբարձար առ հայր 'ի յերկինս . և երկնաէոր զօրօք իջեր 'ի փոխումն՝ մօր քոյ և կուսի . հայցմամբ ճագողին լուսոյդ՝ և ինձ ողորմեա :

Չսնիւ՛ առ քեզ տը պաղատիմ . և առաջի քոյ անկանիմ . աղաչահօք անձամբին . շիջո՛ յինէն պոց հնօցին՝ սուրբ արաստու՛օք զիկ զրա ջնջել՝ և վերապին զիս նարուղիք :

Մորդ խնդրի մ' 'ի քէն թաղաւնօք փառաց քն աղաչանօք սրբա հւոյ անարատ մօր քոյ և կուսի . աղրեցո՛ զիս յաւիտենից 'ի մահուանէ :

Նարեխօսութիւնք նք անձամբի և միշտ

միշտ կուսի աղաչեմ, ւոր վերկեա
ղիս 'ի յորոգայթէն անեւիցեթ
թ շնամեցի :

Վաչանօք ւծածնին անապախի
քում ճնուին, զիմանայլի աչս սրբ
տի խնոյ՝ բացցես ողորմութիւնս
կի 'ի լոյս քո քն :

Սրբուհւոյ ւծածնին բարեխօ
տութիւնս ընկալ տէր զմաղթանս,
յորժամ յարեւից լուսածայիս
անձառ հրաչիւք, կարգապետ առ
նեւթ զյաղթանակ ւր նշանն,
աղաչեմ զքեզ ւոր, սրահպանեա
ղիս ընդ հովանեաւ խաչի քոյ ւր :

Սրբուհւոյ ւծածնին բարե
խօտութեանն, տէր ընկալ զա
ղաչանս իմ և կեցո՛ :

Ընկալ տէր զաղաչանս իմ բա
րեխօտութեամբ ւր Վճածնին
անարատ ճնուին միածնի որդւոյ
քոյ, և աղաչանօք ամենից սրբոց

քոց. և որոց այսօր է յիշատակի.
լուր ինձ տէր և սղորմեա՛ նե բեա
բանեա՛ և թող զմեզս իմ՛ :

Արժանաւորեա գոհաւ թեամբ
փառաւորել՝ զքեզ ընդ որդւոց
և ընդ սրբոց հոգւոցդ. Այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե
նից. Ամէն.

Հայր մեր սր յի բնիկնս ես՛ :

Վրժե՛ս Բնութիւն և ճշմանսդոց սրբոց
Նքե շարտեադէսաց :
Գլուխ. Ը՛ :

ՔՆԻ ՍՆԲՈՐԷ

Արն սրբասաց համաձայն
եալ՝ քեզ երգեմ. և բերթուրեմ
տէրութիւն՝ ինոպեան քաղցրութե
յարարածս քո. և զմանկսնս և
կեղեցւոց քոյ պահեա՛ ի խաղա
ղութեան :

Առ ՚ի հրեղէն զօրաց երկնից փա

աւրանիւս անձ • որով զերկնային
անապոսիանս անձային պշտորհս հե-
ղեր՝ յարդիւս աղամայ • աղաչանօք
նոցա՝ ողորմեա՛ ինձ անձ :

Արեւելիով հոգեզինացս աննիւթա
կանքն՝ ի ձև մարմնոց • որք և ծա-
նուցին մարդարէկցն՝ զնորհուրդ
քո զայստեանդ՝ բայմապատիկ
տեսլեամբ օրինակելով • աղաչա-
նօք նոցա՝ ողորմեա՛ ինձ անձ :

Անձառեփ անօրէնութեդ քոյ՝
անետարերջ աւաբեցան զաբբի
էլ և միջայէլ • անմարմնական դա-
սուքն իւրեանց յերկրի՝ սպասա-
ւորելով • աղաչանօք նոցա՝ ողոր-
մեա՛ ինձ անձ :

Այլ և եւս պաղատեցից առ քեզ
քո • շնորհեա՛ ինձ յամժամ լինիլ
քեզ յանդիսանս՝ մարութ աղօթ-
իւք ըստ անմարմնոց՝ որ յերկնուս :

ՕՐՄ ԱՌԵԱ

Ի ծովակէն արարիք սրտոր
դրս մարդկան. սրտալ զամեն յայ
քայտական սեղանն. բարեխօսուք
նյ քմ' խնայեա յիս և ողորմեա:

Արոց հրամայեցեր հաս անուշ
լինիլ ընդ աիեղերս. ոմանց հաս
'ի մահունէ 'ի մահ. և ոմանց 'ի
կենաց 'ի կեանս. բարեխօսուք
նյ քմ' խնայեա յիս և ողորմեա:

Արոց խոստացար նստիլ յալծու
դատողական. դատել զազգի լա
րայելի. յայնմ աւուր ահեղին.
բարեխօսուք նոցա քմ' խնայեա
յիս և ողորմեա:

Տէր որ զգլծուքիդ քո զառատ
հեղեր յերկնից' 'ի մէջ սբց առա
քելոց քոց. աղաչանօք նյ' սղոր
մեա ինձ ամ:

Աբ

Ար նորօք լուսաւորեցեր մկրտութիւն
անազանիս՝ զեկեղեցի քո նպ
ազաչանօք նոյ՝ սղարմեան ինձ ամ:

ԼՂԵԼ՝ ԼՂՏԱՊԷՐԻՍ և Տարածարոյց Եօզաննոս
Արարողէօքին:

Վշուխ . ՎԷ:

ՔՐԿՆԱՆՈՐ ՓԵ

այ անատոճեր լոյս խեանա
լն՝ որ ՚ի յերկեցի իջեր՝ ՚ի սէր
հարսին քոյ եկեղեցւոյ. զոր խօ
սեցաւ քեզ՝ բարեկամն և փեսա
ւերն քո յօհաննէս. որ և մաղթա
նօք նորին՝ սղարմեան ինձ ամ:

Քառակերպիցն անհաս՝ և տե
տեա ՚ի սերտօքէից՝ խոնարհեցար
՚ի յորդանան. հայցելով ՚ի ծառայ
էն մաքրութի ջրոյ՝ ՚ի լուսնալ
զմեղս ազամայ. որ և մաղթանօք
նորին՝ սղարմեան ինձ ամ:

Ար յամլորդւոյն վկայեցար գառն
նոյ

Ինչ քարձօղ մեզաց. զոր զերտաց յին
 արդարոց, ծանուցիք մեձ Ի
 ծնունդս կանանց. և ճրագ օրի
 նայ. որ և Ի դժոխս զերկական
 գայուտան քո՝ քարագիաց. որ և
 մաղթ մօք նորին՝ սղարմեա ինձամ:
 Արագ ճշմարտութե նք յօհանե
 նէս մկրտիչ՝ որ ծագեցաւ Ի յիւրկ
 ըի. աղօթ իւք նորա տէր լուր ինձ
 և սղարմեա:

Սարգսրէ՝ և առաքեալ նձորդ
 ւոյդ՝ և ճայն բարբառոց աղդ ա
 լարօղ տիկերաց. աղօթ իւք նք
 տէր լուր ինձ՝ և սղարմեա:

Արայէս զարուսեակն ծագեալ Ի
 յիւրկի. և զէ կարսպեա արե
 զականդ արդարութեան. աղաչա
 նօք նորա տէր լուր ինձ և
 սղարմեա:

ԼՂԵՐԻ ԼՂՖՈՂԻՐՈՒ և ԵՂՄՈՒՄՈՒՅՅ ՍՐԲՈՅ
ՄՍԿՈՒՄԵԿԵՅ :

ԳՂՈՒԽ. ԼԳ.

Մ Ր Օ Ա Ս ՈՒ Ա

Ճային զօրութիւղ քո ծա
նուցեր՝ հագիղ ճշմարեա. բաշխե
լով իշխանաւորար զպարզեա քո՝
անասնողաց մարդարէկցն՝ ի սկըզ
բանէ. բարեխօսուք նոյ խնայեա
յիս տէք՝ և ողորմեա :

Ար մաքրեցեր բնակադանս անու
թեղ քոյ նք զմարդարէանս և աղ
բերարար հեղեր յանձինս նոցա.
զանապէն և զերկնային՝ շնորհաց
քոյ բղիճունս. բարեխօսուք նոյ՝
խնայեա յիս տէք՝ և ողորմեա :

Ար յայտնեցեր զճաճկեալ խոր
հորդ՝ քոյոց սիրողաց՝ և անձա
ռելեացն ապագայից՝ սբատմօղս
արարեր՝ անօրէնուէ քում էակ
ցին բանիղ նոյ. բարեխօսուք նոյ՝

խնայեալ յիս տէր՝ և ողորմեալ:

Ար առ քեցի. ր հախընթաց քում
զսկսեանս անգ՝ նք զմարդարէսն.

աւել մտորանիչ եւիե զի բաց զիջումն
քո՝ Ի հայրահան ծոցոյ՝ Ի վրկուի

յի. թ մնտանաց. քարի խօսուք նոցա
քն՝ խնայեալ յիս՝ և ողորմեալ:

Ար խոնարհեցար յանպատում
վառանց՝ որդի նց. և եկիր Ի կա

մարումն մարդարէից՝ հախումայն
քարծղուէցն անձառ խարհրդով.

քարի խօսուք նոցա քն՝ խնայեալ
յիս՝ և ողորմեալ:

Ար զհառն տաճարին՝ զոր շինե
ցեր շիտղճ Էից՝ Ի վերայ վիմի.

քարծրանգն քան զան աջինն. և
գերազարդ վայելչու թք՝ տեսա

հողքն ծանուցին՝ խնայուիք հն
գւոյն. քարի խօսուք նոցա քն՝

խնայեալ յիս՝ և ողորմեալ:

Ար շուճեք կետարար մահաւամբ

քո ահր՝ զե րկունս մահու • իջա
 ներով 'ի դժոխս՝ վերածեր ընդ
 քեզ՝ զհողիս արդարոց մարդա
 րէիցն՝ 'ի լոյսն անսասնէր • բարե
 խօսութիւնս քս՝ խնայիս ցիս՝
 և ողորմեա

Ազգիք Աշխարհ և հասնումս քո 'ից 'Աս
 խովնային •

'Գլուխ Ը

ՄՈՒՔԵՆ ԵՒ ԱՌ

իս տը՝ ըստ բազում զը
 թու թէ քոյ զողորմութի • բարե
 խօսութեամբ սրբոյ նախապիային
 քոյ՝ և ողորմեա •

Արում զերկնայինն բացեր ըզ
 դուռն ցուցանելով զանճառելի
 գիտութեանդ • նորին աղաչանք իւր
 նայեա՝ յիս տը՝ և ողորմեա •

Ար աղօթանումէք հայցմամբ ըզ
 թողութիւն խնդրելով 'ի քէն
 ան

անօրէն սպանողայ իւրոց. նորին
աղաչանօք ինացեալ յիս տէր՝ և
ողորմեալ:

Ազգին Ազգայերս և Տարածութեաց սրբոյ Առ
սահորջին:

Գլուխ. ՀԵ.

ՏՐԱՇԱՓԱՌ
ւած և միշտ բարե խնամող.
որ յսոս աջ դիտուեթ թ զփրկուեթ ի
հայտատանե այց սկզբնաւորեալ.
Ի պարեմ ևահին՝ մեղապարտ ազգէն
Առսահորիչ մեզ շնորհեցեր.
վասն որոց բարեխօսուեթ թ նորա
փրկիչ կեցո՛ զիս մոր այժմ՝ և ի
քո ահաւոր գալտեանն:

Ար ի վերապն անգնդային՝ Չախեր
նովաւ զգլուխ վիշապին. ի գբի
ներքնում իջմամբ նորին. բարձ
բացուցեր զիս ի յերկինս. բարե
խօսուեթ թ նորա փրկիչ կեցո՛ զիս
տէր

տըր այժմ՝ և 'ի քո ահաւոր գալ
լրտակ անն :

Տրտապործ քո բանիւնդ՝ և մեծ
ողորձութեամբդ . և լէլ բժշկէր
զհարսուածն ընն՝ 'ի դիւսբախ սառ
տիցն . երկրպագուս ասնե լով զա
մենե սեան տը երբորդութեանդ :
վտան որոյ բարեխօսութիւն որա
վրկիչ՝ կէցս՝ զիս տը այժմ՝ և 'ի
քո ահաւոր գալստեանն :

Ար կոչեցեր զհեռացեալսն՝ 'ի
հարսանիս քո միածնին՝ ընդեզ
զբաժակն իմաստութե՛ն 'ի ձեռն
սրբոյն գրիդորի . բարեխօսութիւն
նորա՝ ողորմեա՛ս ինձ ան :

Նարե խօսութեամբ քահանայա
տըրտինն քո և վկային . կէցս՝ զիս
բազումողորմ :

Աղաչանօք օրցն գրիգորի՛ լուր
ինձ որ միայնդ ես բազումողորմ :

Մորին աղօթիւք՝ որով ուծայ
ճա

ճանապարհէ կենաց քա՛նկա տէր
դճանցանա իմ :

Ազգէս Ամոգիբոս եւ շաբաթօրէն ի Կրօնք
բարեբաղն :

Գլուխ . 12 :

ՄԵՅԻՆԱՂՆԱՒԱՆ

դայլ . որ ՚ի հօրէ ինձ
ծաղկեցար . եւ լուսով գործի ըր
տիկնիս ՚ի ճուռն նշ հայրստի
սայն՝ աղօթիւք հոգա թն՝ սղօր
մեա ինչ նմ :

Արքանդամ անկ ի գոհիւ ըլ եք
բարեբաղն էանդ՝ ընդ հանուր քա
րաղեցին՝ ուղղախառ դա՛ւնեա
լքեամք . աղօթիւք հոգա՛ սղօր
մեա ինչ նմ :

Ա՛ն զանճառ ելի տիօրէնա ըլ եք
քո խորհուրդ՝ ուսուցիչս տղի
մարդկան՝ գերաւնի թոյս զնդ
ի ինչ աղօթիւք հոգա՛ սղօր
մեա նմ :

Օտն

Օ անմարմնոց զմաքրութիւն մարմնական կրիւք տարեալք 'ի յանձինս իւրեանց. քաջ և յողթօղ երանեալ սուրբ հայրապետքն. բարեխօսութիւն 'ն ցա՝ ողորմեա՛ ինձ ամ:

Ենորհազարդ և պայծառ առարկեալութք հերքեցին՝ զիշխանն անօրէն իւրեանց գործակցօք՝ ճշիօղ հայրապետքն. բարեխօսութիւն 'նց՝ ողորմեա՛ ինձ ամ:

Զբիշտակք երկնից վափազին հանդիսի կատարման սոցա. որք 'ի մահուն իւրեանց կենդանացան. ելին 'ի կամար՝ և ըկնից խառնեցին 'ի գունդս զուճարթնոց. բարեխօսութիւն 'սոցա՝ ողորմեա՛ ինձ ամ:

Ողորմեաց ինձ տէր ամ իմ 'ի յիշատակի նք հայրապետացն. որք յանուն քո նք դարձուցին զաշխարհս կւոցն 'ի պաշտելութիւնէ.

աղօթ ի ք նց՝ աղօթմեան ինձ ւնձ .

Ար զգիտութի ք զկրկնային՝ և
զհագեօր զիմաստութի ազատա
պէս ծառայելիք յեկեղեցիս հայ
ապաանկաց . Ի ձեռն սբց թարգ
մանչաց . աղօջանօք նոցա՝ որք
մեան ինձ ւնձ .

Եւ ծառայելի շնորհօք լցեալք Ի յե
շատասիկ առ քք վարդապետայն
ինչրեմ Ի քէն աէք՝ կեցն զան
ձրե իմն Ի մեղաց .

Ի սասնորեալք ընդ անճարմա
կանք բազմութիսն՝ և Ի սբց հո
գւոյն են սրտակեալք . Ի ձեռն նո
ցէն բարեխոտութե աէք՝ կեց
զանձն իմն Ի մեղաց .

Արք օրժանի եզեն ընդունիլ Ի
քէն զանթառամ փոռց պրտին
աղօթ ի ք նց՝ որքրմեան ինձ ւնձ .

Ըա

Բարև խօսու թիւ սրբոց Հրիշտա
 իսպիտանի Անբայելի և Գար
 բիէլի . և ամենայն երկնային զօ
 րացն . և սրբոց Առարկոց . և
 Մարգարէից . և սրբոց Յօհան
 նու կարօպետի . և սրբն Ստեփան
 նոսի նախավկայի . և սրբն Գրի
 գորի մերց լա սաւարէն . և սրբոց
 Հայրապետաց . և Մարգարէ
 տաց . և իմ սրբոց քոց . Հնոց
 և Այոց . Յաւոյ և Անյոյ
 տից . զեւաղապու թի և զգորմու թի .
 և զերկնային Արքայութիւն քո
 պարգևեալ ինչ մարդասէր տր
 ըր ընտրեցի ք և ընկալար զսուրբ
 դիւանեղնն . և զերժանիկն . ք զ
 Հսկառակն . և զԱռարկայն .
 և զՄարգարէսն . և զմիլրտիչն Յօ
 հանէս . և զնախավկայն Ստեփան
 նոս . և զլուգրատիչն մեր Գրի
 գորիս . և զՀայրապետն . և ք զ
 Մար

Արդարեւ ասն . և զամենայն Արա
 բո . զՏիմոս . և զ Կորն . զՆայ
 տրս և զԱնիպայտս . Բն Աճ իմ .
 և Տաղարդ քարի . ք զնոսա կամա
 զք շարժարանաց քոյ : Այլ բա
 րեխոս առ քեզ ունիմ , ոչք աստ
 և լն ամենայն արեզևս սբէ կցնու
 Այ զի աղօթ իւք նոցա և բարեխօ
 սաւ լն խաղաղացու օցիս զկեն
 ցաղախարդ լն նա իմ . վրկի լով
 զիս յերեւելի և յաներեղ լն շ
 կամուցիս Ետրչեւս ինձ ահք լատ
 օրինակի նոցա կեալ . և զվախ
 ճանն իմ կերեւն ուղղախառ խառ
 տալանաւ լն Ի յոյ կենացն յա
 ճխակնից : Օի և ես աղժանի և
 զէյ մտանել յի բկնային խորանան
 լուսոյ և ժառանգել զպատրաս
 տեալն ի սկզբանէ աշխարհի սբց
 քոյ զարքայաւ լնիս : Այլ ընդ նո
 սին զսահմանով փառաբարկցից

Գ. թ. զ քնդ չոր և քնդ սրբոյ
 չորդոյդ: Այժմ և միշտ և
 յաճիտեանս յաճիտենից: Ամեն
 չոր մեր սր յերկինս ևս:

Բարե Առաջին և հարամացոյ սրբոյ չոր
 սիրտնց: և համարենաց ի սրտնց:

Գրուի. Է.:

PROSUSO C. US

ուամ բացի ր զքու զի հա
 ճատոյ սրբոյն հոգիակմեայ. խոս
 արվանիլ զսոճութիդ քո մտորտի
 քոսութի՛ ՚ի մէջ հայաստանեաց
 Յաղթող զօրութեամբ պայծա
 ոացիսլ ՚ի համարս լուսեղէնս լը
 անմարմնոց բազմութիւն: խոս
 արվանիցով զթի զ քսութադաճոյ
 Արդ հայցիմ ՚ի քէն, բարձ խո
 սութեամբ սրբոց հոգիակմեանց
 և համարէն կուսանաց, քնկոյ և
 զիս փսկիչ՝ յարդէդքութիւն ՚ի
 դպրութեան կենաց:

Քի

Ին պատկարից զտղօթանաւի
 զմաղթանս : զերանի ալ նաստառա
 կացն՝ մտաք : ցից ՚ի յնծալումն :
 զի հաճութեամբ խոնարհեալ ըն
 կացիս վասն իմ՝ զթողութիւն
 շնորհելով բազում յանցանաց
 իմաց :

Ինչ որ ցնծութիւնդ ես քն
 ան՝ և ուրախութիւն ան՝ արդա
 բոց : քաղցրացին վասն իմ աղա
 շանք սրբոցն՝ շնորհելով զթողու
 թիւն բազում յանցանաց իմոց :

Սուրբ Էջմիածնի և Տրապիզոնացի Էջմիածնի
 Գրչացի :

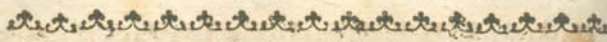
ԳԼԻԻ ԸԸ :

Ս Գ Ն Ո Ի

Թիւր սրբոց բոց քն
 հաստատեցին զհիմունս որ եկե
 ղեցւոյ : կանգնելով ՚ի նմա զնշան
 յաղթութեանս :

Եւ

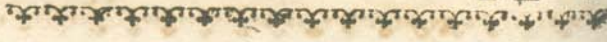
Լ՛ չբարտախառն ճգնու թիւ պա
 տե բարձրակ. ա. ք. ի յի լիլի. վե լիճամ
 բարձրակ. ք. և յիլիւց. այ դասուց
 և զի. և և զ սիլի. ք. աղաչանք. նոյ
 ինչ. յ. զիս. նոյ. և պարսկեան
 ի նոյ. սրս. և և և աղաչե. մ. քն. լի
 կալ. և զիս. յի լիլի. այ. ն. իսպանա. ի
 յու. ս. զի. ն. ա. աղաչանք. քար. իս
 սու. թե. ամբ. և աղաչ. ի. ք. սրս. այ
 ճգ. նու. սրս. ցե.

ԱՂՈՒԿ ԱԶՄՈՒԿԱՆ և Գրաստանաց ի շարանի
 նոյ պիլի. ք.

Գրաստ. լի.

ՔՍԱՆԱԿԻՆՆ
 դասան. և սրս. վիպի. յի. զ. ս
 դասան. ի. մի. անտ. ս. առ. ի. ք. սր
 կարդ. ամս. առ. քի. զ. նոյ. ս. բար. իս
 սու. թե. ամբ. և ինչ. զիս. առ. և
 պարսկեան.

Այս լիս. նոյ. աղաչանք. բու. մ. ճե. լի.

զարստու ահանս սուրբ զարխենա իւր
 բնանց և արխարսուր մարաննն ի
 դէմ թշնամուցին և զօրսցանն ի
 պատի թաղի . նց բարի կուսուրէն
 կեցն զին աւեր և սղարմեան :

Պարծեսցին սուրբք քն աւեր ի
 հանդիսանն իւրնանց . ոչք տօնչա
 նաց անօրինացն համբի բեցին և
 անսարսիանն պատիսացն արժանի
 զինն . նոցա բարի կուսուրէն սմբն
 կեցն զին աւեր և սղարմեան :

Է զմամբ արեանն սրբ վկայիցին
 հաշտեաց բնդիս քն և վերկեան
 յամենայն փորձու թեհէ :

Արք նահատակեցան վանն քն ի
 մահ վերանորիսարք յողթեցին
 թշնամուցին . նոցին սորաչանօք հաշ
 տեաց բնդիս քն և վերկեան յամե
 նայն փորձու թեհէ :

Արք մի սցանն ի սեր՝ ահաւոր քն
 աւերութեանդ և մատուցին զան
 ճինս

ձինս իւրեանց՝ պատարանդ քեզ և
զկեռումն. նոցին աղաչանօք՝ հաշ
տեանց ընդիս քմ՝ և փրկեալ յամ
փորձութենէ :

Արք զբաժակ մահու չ քեզ ար
բին. և մկրտութեամբ արեան չ
քեզ մկրտեցան. նոցօք աղաչեմ՝
ողորմեալ ինձ ան :

Արք և զխաչա իւրեանց բարձին
զկնի քու և անմեկնելի սիրով ընդ
քեզ խաչակցեցան. նոցօք աղա
չեմ՝ ողորմեալ ինձ ան :

Արք խոկապէս շիջուցին ստորան
կեռլ փայլակն. և հրեշտակացելք
ի դասս նորուն վերակարգեցան.
նոցօք աղաչեմ՝ ողորմեալ ինձ ան :

Օ քեզ սիրողաց որդի նյ՝ պատ
ուելց զյիշատակս արժանի ա
րա. և աղօթիք նոցա՝ ողորմեալ
ինձ ան :

Արք փորձեցան ՚ի փորձ արոյ և
հրոյ

հրոյ. և ի քո պատու իրանաց եր
բէք՝ ոչ խոտորեցան. աղօթիւք
նոցա՝ ողորկեալ ինձ ամ:

Աղևն առձայր սրբութեանն ան
մահ բանիս. և դպանեալ հողեորս
առտանեոր պատրաստեցիս. աղօ
թիւք նոցա՝ աղորակեալ ինձ ամ:

Օ հայրդ և դ ըզիդ և զմ հո
գիդ՝ փառաւորեմ ասելով. և
բեքսրբեան տերութիւն՝ կեցո
ղիս բարեխօսութիւն սրբոց քոց:

Աղաչեմ ողորմեաց. տէր բարե
բար՝ աղաչեմ ողորմեաց. վասն
աղօթից սրբոց Կուսնց. և Նորգ
նաւորաց. և Մարտիրոսաց. և ամ
Աբգ քոց՝ հնոց՝ և նորոց. յայ
տից՝ և անյայտից. Աղաչեմ՝ ո
ղորմեաց:

Պատկիչ սրբոց քո. որ պատկե
զալս քո՝ և առնես զկամս երկի
դա

իսկայն քոյ, և նային սիրով և
 քաղցրութեամբ յարարածս քոյ
 լուր ինձ յեւթից փսրութեամբ և նե
 թուսէ:

Բարեխօսութիւնք նք Մճանիսն.
 և ազաչանօք սէց Վուսանայ. և
 սէց Տգնա՛ն՝ յայն և սէց Սար
 տիրոսայ. և ամ սրբոց քոյ. Տը
 նոց՝ և նորոց. յայտնից՝ և անյոյ
 տնից. լուր ինձ տէր և սղարակն
 ճերևան քանեան և թնդ զվեղս ին
 Վրժանա՛ն՝ որեան զսհալթեամբ
 փառաւորեղ զքեզ լնդ հօր և
 ընդ սուրբ հոգւոցդ: Վրժմ և
 միշտ և յա՛խաւանս յա՛խաւեհից:
 Վճն:

Նայր մեր որ յերկինս ես՛:

Ազոն և Աճառնոս և ճշտմանորոց. շարտարի
դիտլ քն Վազարու շաւնն ճատի շարտարի
դի: Յարտարի խորտարանը խարոց անշանց արժ
Լորոց:

Գլուխ. Ես

Ք Ո Չ Ե Մ Ն Լ
աւշմամբ սրտի՛ք և աղա
ղակե՛մ առ քեզ Քն Լճ յոյս
մեղանոց՝ և վրկու թխն աշխար
հաց. Տն անտեղծ և դովեւա
քեզ անեղծ: Մարթոյ Պատիչ:
Բժիշկի: Լոյս Անհր: Լղբուր:
Հաց: Մն ճու թի: Գեթեղործ:
Լքճակի: Օսածկոյթ: Գար
ճուցիչ: Խնդրոյ Լղատիչ: Բա
ցոր: Լհա անկանխմ առաջի քոյ՝
ես ճնունդ ը մեղաց և որդիս անա

ապիտակ թե լցեալս նամ շարուք և
 անօրինե լս հագւում մտօք և մարմ
 նով և թիւ լեալս խորհրդով բա
 նիւ և գործով, և ծանրաբեռ
 նեալս պէտքէս մտի գնուած էք
 Տպարտութեամբ, Մտխանծու,
 Բարկութեամբ, Պաշտութիւն,
 ԼՂԳՆՈՒԹՅՈՒՆ, Պրկրածուութեամբ,
 ԲՂԾԻՄՈՒԹՅՈՒՆ, և ամենիւք
 մասամբ նոցին:

ԼՂԲԻՎՈՒՆ ԼՂԻՄՈՒԲԵՐԱՆ ԵՄ ԵՍ,
 զնրա ասացից՝ և կամ զնրա խոս
 տովան և զէց՝ անձինս խնց մեղա
 նաց կիր, և զի ոչ զթիւ մի ՚ի
 բարդեցեաց անօրէնութեց խնց՝
 զօրեցից ընդ գրով ասհմանի վա
 կել: Մնորոյ՝ վարանիմ ՚ի խոր
 հարդս իմ և ՚ի բանս միշտ՝ և ոչ
 գիտեմ՝ և թէ զնրա ողբացից ՚ի
 թշուառութեց խնց: Օ մկրտու
 թին զարդէգրութիւն՝ զոր կո

բուսի . և թէ զկուսութե սրբու-
 թի՛ զոր ազտեղացուցի . **Օ**մաք
 բութես շնորհ՝ զոր ժանտացուցի
 և թէ զհայրենեացդ պինջ՝ զոր
 վասնեւ սղ սպառեցի . **Օ**քարձ
 բութե անս փառք՝ զոր անպիատ
 հացուցի . և թէ զմարդասիրութե
 քոյ պարզե՛ զոր արհամարհեցի .
Օր ոչ պիտեմ՝ զմարդ հատա
 ճեցեց զտուգանս իմ . **Ք**անչի
 նուանեցայ ես գերեզմանաց բու-
 լաց . սրտոքոյ զեղեցիկ . և ի ներ-
 բուստ ի ժահահատութե ամբ մե
 ղաց . **Յ**ակնս . **Դ**եղուս . **Յ**ա-
 կանչո . **Դ**հատանիս . և **Դ** շո-
 շափի իս : **Ա**չ սովորութե ամբ՝
 միշտ ի սոսին բերիմ ծառայաբար
 և ոչ կարեմ երբէք ազատանալ
 ի սոցունց . **Ա**յլ զօրէն խողի՛
 միշտ լուացեալ ընդ տիղմն թա-
 լալիմ , և իբրև զճճիս ի տղմի
 կայտ

կայսու իմ : Այն ի վերայ այսոց իկ
յայլ իմն ահագ ինս անմասնեամ :

Ար զայլոց զսակաւ փուշս հոգամ
քողել . և ևս մոլախոտ եղևալ

և անտառ ախիտ՝ մինչև բաւական
լինիլ զազանայ՝ և թռչնայ՝ ի յիս

բունեալ գաղարիլ : Այն յայտ
ցիկ արտասուցայ և ողբոց գործս՝

յօրացեալ կամ և ս, ամ ախտ ի ք
ծիւրեայս . և յամենաչար աւաղա

կէն վերանորկցերս , և ամ ցաւօք
հիւժեալս : Այն զի՛ յառից մինչև

ցգլուխ՝ ջեր յիս առողջութի , ոչ
ձէթ և ոչ պատանս . այլ խոտն

բաւ՝ ծածկեալ , մեղօք՝ մեռեալ
քաղցու՝ մաշել , ծարանով՝ տանջ

եալ , աղքատութեամբ՝ տառապ
եալ , մեղացն օրինօք՝ գերեալ ,

ի տառուես չարին՝ վարակեալ ,
մերկութեամբ՝ խայտառակեալ ,

ի լեբինս՝ մոլորեալ , ի յայրս կո
րուս

բուսեալ, 'ի վիհս' կործանեալ, և
 ինձ զդրունա արքայուն՝ փակեալ
 Արեմն ինդրեմ զողորմածդ՝ և
 աղաչեմ զգթածդ. հայցեմ ըզ
 մարդասէրդ՝ և աղերսեմ զան
 ոխակալդ. վասն զի գիտեմ՝ որ կա
 բող ես. հաւատամ՝ զի ոչ տկա
 բանաց քեզ ամ բանս յուսամ,
 զի բաւական ես ամի: Հայեաց
 յիս գթածարար. ահա բաղխեմ
 և թախանձեմ: Տուր ինձ ձեռն
 բժիշկ բարի. և յարն զիս 'ի մե
 ղացս մահճաց՝ և 'ի տապոց Չեր
 մութե բոցոց բանաարկուիս, ա
 պարիսկ լավ զիս 'ի առտիկ տանջա
 նացս ցաւոց: Եւ տաւորեմ զաչս
 իմ որպէս զ'ի ճնէ կուրին՝ և որ
 առ ճանապարհաւն երկրովն՝ զի
 մի ննջեցից 'ի մահ: Եւ ըմպեալ
 զիս 'ի առանց մեղաց. Հան 'ի
 բանտէ զանձն իմ կործանեալ.

Օրս

Պատկերն զմերկո թիւնս իմ
 ամօթալի : Արբեան դժահահոտ
 եալս ախախք : Եւր ինձ գերե
 դարձ 'ի գերուխ ենէ մասցս :

Խնդրեան զկորուսեալս : Գարձն
 զնորրեալս : Պատեան զվիրանոր
 եալս : Անդանացն զմեռեալս ,
 որպէս զ' Եղարոսն չորեքօրեալ :

Ես զիս երկնատեղաց մանանայ
 ին : Երբն ինձ ծարանելոյս

զԶուրն կենդանիս : Ս' ծացն զաղ
 քատութիւնս իմ' անանց մեծու

թեամբն : Եւ բաց ինձ իմր պիակ
 եալ դրունս երկնից . Ը բազում

ողորմութե քում . և արժանի
 արան զիս լուսեղէն յարկաց քոց

ընդ սուբս քո : Մ' ջնորդութե
 ճնողի փրկիչիդ' և մարմնարանի ան

պարադրելոյդ : Արուհւոյն Կա
 ըի ամու Ե' ճամբի' և միշտ կուսի :

Եւ պաղատանօք երկնայնաց զօ
 բացն

բոցն քոց՝ լուսեղինաց : և Մա-
 խարատ : օղ Սարգրեկցն՝ խաբկոց :
 և Մ. աքելոցն՝ սրբաղգեստից : և
 Մարտակ տի մեծին Յովհաննու :
 և Մախիկին վեպի սրբոյն Ստե-
 փաննտի : և Յաննևրձեհայիսն
 նոճիրաղի սրբոյն Գրեգորի մեր
 լուսաճորչի : և Տայրտակ տոցն
 դասուց : և Մարդապետացն՝ գլխ
 դից : և Մարտիրոսացն՝ սրբակեցոց
 արեամբք : և Մեհապատրաոս
 Առաքելն մարբադսելոց ՚ի քեզ
 հարսնացելոց : և Մշտապաշտօն
 Միանձանց ընդդիմամարտիցն
 դիճաց : և Ե՛ւմ ընտրելոց քոց
 սրբոց՝ և պատկերոցն ընդ քեզ
 խաչակիր վարուքն յաճարն մեծի
 և քեզ ընդ Տօր և Է Տօր
 ոց և միայնոց արքայ Արարթուի
 և հաճաստարաստի՛ Տերաթի
 Փառք և Գոհաթի՛ Օրհնաթի

և

և Տարի բանութի • և Մեծաւ
 վայելչութի Սեփուհի յաւիտեանս
 Մեզն :

Նորն Տեաան Ղազարոս Աղօթեալ Մեծ
 վերս և Տղամատոց , Նորնս սէջ Երրոր-
 ցոսեմանն :

Գլուխ . Էսա

ՄԵՆԱԿԱ
 ՄԶ . Մեհաւ և անքննիս
 Մեծե և անորակ : Մեհեղ և ան
 ժամանակ : Մեհեղոց և պարզ :
 Տարի և ազգիւր բարութեանս
 Մեանք և կենդանաւոր : Մեհաճ
 և անմահարար : Մեհեարաշխ աջ
 և Իրաւակշխ ձեռն : Մեհեա
 Տայեաց ահն • և Տեղիքութեան
 լուր : Մեհախանձ արար • և Մե
 համեմատ գութ • Մեհախան
 սէր • և Տաղմաղեղ սղարմութի ,
 և մարդասիրութիւն : Մեհե սչ
 ևր

երբէք ճամկի յամենահայեաց
 անսովի, բուսնի, վիշտ վրտան
 դանորաց, և ասուապէլոց: Ա
 բնն՝ աղաչեմ զքեզ՝ կարկառեւ
 զամենամեք՝ աջ քո, ամենացաղթ
 զորովեամբդ, և վրկեան զիս՝ ի
 բռնութենի, բանասրկութիւն: Կոր
 զեան զտկարս՝ ի ժամեաց խորա
 մանկիւն: Մանրեան զմաղղա զիս
 բնաւաշին: Խցեալ կարացս զա
 կրն՝ չար օձին: Զարաւեալ կրս
 բեան զգործիս՝ սխալման պղծոյն:
 Կաշկանդեալ սրտասրտեան՝ շրդ
 թացիք կրկին: Մեւեալ բեւե
 աւան՝ ի ասորասրտն ներքին:
 Գարձակցօքն իւր անպերճ զնսա
 նան՝ և ի հար գեհննին:
 Ա՛՛՛ սղարմութիւն քս՝ զվրկեալ
 ճառացս սղարմ: Օւշարեկեղ
 և գլխանդեալ գիբիս զգաստացս:
 Օւնկեալ և զխարտակեալ մե
 աւալս

ուրախ կենդանացոյ: **Օ** սասանեղա
 պահեմ և կեցնեմ: **Մ**յլև յարմ
 զիս 'ի յանկմանէ: և **Ս**անդնեմ 'ի
 դայթազդու թեմէ: **Ս**խախեմ 'ի
 հառաչմանէ: և **Ս**խիմարեմ 'ի
 ըսոց: նաև ազատեալ ամբոցո բոլ
 հազիս իմ 'ի յե ըկեղէ դիւնոց:
Օ միտս 'ի զանազան վրդավանոց:
Օ գոցորանս 'ի սէպպէս և բե
 մանց: **Օ** գործարանս յայսպիսի
 շարժմանց:

Օ մարմինս 'ի մեղաց, և 'ի գազա
 նաց: 'ի սողնոց, և 'ի տարե բոց մեա
 սահանաց: **Մ**յլև դբանակս անդ
 բանկաց' կարգեմ վտանդի լոյս պս
 հապանս: **Ս**պիտիսու թի սու բբ
Մծածնին և ամենայն սրբոց բոց
 և նշանա՛ն ամենայաղթ սրբոց իս
 չին, պատասպարեալ պահեմ զճա
 ռայս բո՛ յամենայն երեկոյաց և
 յաներեւոթ ից թ շնամեաց: պժ մ,
 և

Ե առ յապոյց անպասանն 'ի փառս
քո, և 'ի դասի տա՝ անուանող քու մ'
տոյ : Եւ քեզ փասք՝ յաւիտեա
կանս յաւիտեանոց : Եւսկն :

Վերջն ան զ աղարթոս ԼՂժԻ՛՛՛ ԼՂՅճՂԻ՛՛՛ Ե
Մշտամարտոյց, 'ի դեմս սրբոյ Երրորդոս Եւսկն :
Գլուխ Խբ :

ՔՆՆԻՆ ՂԻՐ ԱՆԵՐ ԽԱ՛ Ե
ԽՆԲ ԱՂԱՆՆԱՅ ԽՈՒՅՑ ԻՄԸ ԽԱ՛ :

Օ ճանրացելս բեռամբք մեզաց՝
Թեթեացն՝ աւեր իմ : Կռեացելս
աղան զեալ կրիք սոխաակացն :
ԻՄԸ ԽԱ՛ :

Օ սառուցել զբառացեալս յոճոյ
ին սիրոյդ՝ Չե բնացն՝ աւեր իմ :
զմթացեալ խաւարեալս անաս
նական սահեցմանց՝ կռաստացն և
լուսաւորեալ : ԻՄԸ ԽԱ՛ :

Օ բարեանեալս 'ի ծածուկ որսո
ղէն

զէն՝ փրկեան և ազատեան տրիմ :
 զմանրեարս ՚ի ժանեաց կերչէն
 կորցեան և կենսադարձեան : ամ իմ :
 Ի արձն՝ զգերեալ խորհուրդս
 հոգւով՝ ՚ի դերսոյէն տէր իմ :
 զամբարնեալ կամքս զերձն՝ ՚ի
 խորդախաղէն : ամ իմ :

Օ յօժարութիս քողորութ՝ ՚ի
 քեզ միացն՝ տրիմ : զքանական
 մասն ոգւացս՝ խոհեմացն : ամ իմ :

Օ սրամտականս՝ արխացն տրիմ :
 զքանականս՝ ողջախոհացն : ամ իմ :

Երդարութք՝ զերիս մասունս՝
 ամբացն տրիմ : զխաւարեալ
 միաս՝ լուսանորեան : ամ իմ :

Օ ներարանադրեալ բնութի բա-
 նիս, հոգւով քո խառնեան տէր
 իմ : զտարաբեկիս յօգւտս խաղա-
 ճարհոյքս քո զերկեան : ամ իմ :

Օ գայարանք կարկառման մտա-
 ցրս՝ առ քեզ հայեցն տէր իմ :

դիպու թիք պատու հանացս՝ աղի
մանք քո լցն՝ ան իմ :

Տեսանելեացս՝ ցոյց ինձ զողոր
մութիւն քո ար իմ : լսելեացս՝
լսելի արա դձայն քո՝ ան իմ :

Ճաշակելցս՝ քաղցրասցիկ բանք
քո ար իմ : հոտուելեացս՝ բու
րեցի հոտ կենաց քոց՝ ան իմ :

Շօշափելեացս՝ ընդ թօփմացի
ջահեցի հրամանք քո ար իմ :
տեսողականս՝ առ քեզ հայեցի,
և իմացականս միշտ՝ զանհատելի
մասցի՝ աստուճած իմ :

Յիշողական իսկացս գանձարան,
միշտ աղիմանց քոց լիցի ար իմ :
և տանաղի քնարս ըստ դաճթի
լցեալ հողւով միշտ զքեզ օրհ
նեցի՝ ան իմ :

Ան մտաներ ՚ի դատաստան ընդ
ծիլիս քո՝ ար իմ : և մի հատուցա
ներ թի դործոց իմոց՝ ան իմ :

Ան

Աի սրտմտութեւնս և սպասեալն օր
սասանի ր զիս նոր իմ : և մի բար-
կտ թեւամբ ահարեկեացես զիս
զեղիկիս : նո՛ւ իմ :

Աի մատներ զմեղուցեալս 'ի մոր
մոքումս յա՛հտե՛նից կայծական
ցրն . նոր իմ : և մի յուղարկեր
զտղարկելիս անողորմ տանջանան .
նո՛ւ իմ :

Աի տար զտարադրեալս 'ի տաղ-
նաղ տարտարան . նոր իմ : և մի
ակրեացես 'ի վերայ իմ վճառե-
լոյս , վերսք անսպառ . նո՛ւ իմ :

Աի բարձրացի 'ի վերայ իմ
բոցն հարբորբոք . նոր իմ : և մի
ածեր 'ի վերայ բազմամեղիս ըզ-
հոցն մ' թաղին . նո՛ւ իմ :

Աի ծածկեացէ զծանակեալ ծա-
ռացս ծովն հրեղէն . նոր իմ : և մի
վաղեացէ 'ի վր զուվերոյս վտակ
հրախառն յորձանաց . նո՛ւ իմ :

Աի

Մի առաքելք զիս ՚ի խաւարն ար
տաքինս. ար իմ : և մի անկեաց ՚ի
գութն ապականութե. ան իմ :

Մի օրոշկացես զիս յերան, ե
րանելեացն. ար իմ : և մի զբիւս
ցես զանցաւորս ՚ի հաղորդութե
րնորելոց. ան իմ :

Մի զահագ ին՝ ճայնն ճայնն սցես
եթէ ճոյ չար և վատ. ար իմ : և մի
անտես առնէր զտարակուսն ըստ
էլեակնից օրհնութեցն. ան իմ :

Այս սուր ինձ ան զի լուսավայր
յառագաստին. ար իմ : և դասն ան
զտարակուսեարս ՚ի դասս իմաս
տուն կուսանացն. ան իմ :

Փառք՝ և երկրպագութի անճա
ռելի մարդասիրութի. ար իմ : պա
տիւ և գոհութի միտ մատուցնի մ
մեծի զթութեդ. ան իմ :

Արես օրհնեալ՝ յաւիտեանս
յաւիտեանից. ամէն :

Յեզաննու Գառնիցոյ, Աշոտ Աշոտի
 եւ Նորմատոյց, ՚ի քեզնս Քրիստոսոյն ժոյց:

Գլուխ . Եդ:

ՄԱՆ ԱՍՏՈՒ

ծոյ . տր իմ եւ տճ իմ յձ

քն . սր զեւոր ՚ի վերայ խաչին . ե
 բարձեր զմեզս աշխարհի:

Սեղուցեալ ծառայս, ե ծանրա
 բեռնեալ յանցնօք մեզաց . ահիկ
 ազաչեմ զքեզ . տր իմ եւ տճ իմ:

Սղորմեա ինձ՝ ուղ ողորմեցար հա
 մօրէն աշխարհի, վասն զի դու ես
 յոյս մեք եւ փրկութիւն . լոյս՝ ե
 կեանք . ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն:

Սրդ զմահացեալս մեզօք՝ ե զա
 նօրինեալս յանցանօք . մի անտես
 առներ տր իմ . այլ ողորմեա ինձ
 վասն ամենայն տնօրինական կրօն
 քոյ . որոյ տարար՝ համբերութիւն
 բազմա՛ն:

Յիշեալ ամենակեցոյց տր՝ զԵրուսա

քո 'ի հայրական ճոցոյ, և զմարմ
նանալդ՝ 'ի սբէ կուսէն մարիամայ:

Յիշեա՛ ամէնօրհնեալ տր՝ ը զ
շրջիլն քո՝ սպ զմարդ՝ 'ի մէջ մե
ղաւորաց մարդկանց:

Յիշեա՛ ամենասբ Խոր՝ զմկրտիլդ
քո՛ 'ի յորդանան 'ի յովհաննէ:

Յիշեա՛ ամենագէտ տր՝ զդսրո
վանագ՝ 'ի դսրացն. և զխորձանալ
'ի փարիսեցւոց:

Յիշեա՛ յառաջատես տր՝ զմատ
նիլդ՝ 'ի յուդայէ, և զքամահիլդ
'ի քահանայիցն:

Յիշեա՛ ամենագոր տր՝ զլմբուելիդ
'ի պարտիզիլն, և զձեռնակալիլդ՝ 'ի
խուժանէն:

Յիշեա՛ ամենակարօղ տր՝ զկալդ
առաջի կայխափայի, և զհարցումն
'ի յաննայէ:

Յիշեա՛ անբխակալ տր՝ զաստակն
'ի ճոյէն, և զկառփն՝ 'ի կանողէցն:

Յիշեա՛ն արքայ սարայից՝ զկապա
նօք կանգնելից՝ ՚ի յտաննին սկզա
տոսի, և զգանկն ՚ի նմանէ :

Յիշե՛ա՛ն Երկայնամկոտ նոր՝ զԹուքն
՚ի յԵրբայեցւոց, և զԾեծն Եղե
գրամբ :

Յիշե՛ա՛ն անմոռաց լայն՝ զքղամի
թքն կարմիր, և զպրտկն փշեղէն :

Յիշե՛ա՛ն անյիշաչար նոր՝ զժամն
զայն, յորժամ բարձեր զխաչա
փայան՝ կենապեր յուսովի :

Յիշե՛ա՛ն բարձրել՝ զբարձրանայդ
քո, ՚ի վն կենդանարմատ փայ
տին, և զպարտայնդ իղդ բեւոօք :

Յիշե՛ա՛ն մի մոռանար՝ զպարտ
միդ ճարանոցն, և զճաշակումն
լեղւոցն, և զքացախին :

Յիշե՛ա՛ն մի մոռանար՝ զճայն Էլի
Էլին, և զխոցումն ՚ի զինուորէն :

Յիշե՛ա՛ն մի մոռանար՝ զհասումն
վարդագոցն նք արեանդ, և զխո
նար

հարհիւն՝ անձայեալ գլխոյդ՝

Յիշեա՛ն կենդանիդ յաւիտենից,
զթաղումնդ երեքօրեայ, և դյա-
րութիդ անձայէս, և զհամբար-
ձումնդ հրաշարիառ:

Յիշե՛ա՛ն յիշատակդ յաւիտենից,
դ յաւիտենից կորուսեալս՝ քանդի-
վանս մեղաւորիս յանձն առե-
րդայս ամենայն, ամենադուրժ տր:

Մըդ՝ զայսոսիկ ունիմ առ քեզ
միջնորդ և բարեխօս, բազում
դորմ:

Արեմն ողորմեա ինձ՝ և թող
զնմ զյանցանս իմ, և սրբեա՛ն զիս
ի մեղաց, և ազատեա՛ն յամի վշտաց
զեհեհնոյն, և առե՛ր ինձ տեղի յար-
քայութեդ քում, զի դու ես
մարգասէր տր, և քեզ ընդ հօր
և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք
իշխանութի և պատիւ, այժմ և
միշտ և՛:

Եւ զայն փոխարանս Գրքի Էջ Գրքի,
 Եւ զայն փոխարանս Գրքի Էջ Գրքի,
 Եւ զայն փոխարանս Գրքի Էջ Գրքի:
 Գլուխ . Եւ զ:

ՏՆՍՈՒ ԵՎ

Իմ, յս քս բան հօր և
 կերպարան, կենդանի և կենդա
 նարար, յոյս և փրկութիւն ամե
 նեցուն, որք կարգան առ քեզ,
 Ար շնորհես առանկզ քան զար
 ժանն, և տաս խնդրողացն՝ զպի
 տոյս կարեաց:

Օ Ի սչ միայն արարեր և ստա
 ցար՝ վերստին յանցանելն մեր չար
 չարանօք խաչի քո:

Եւ յէ՛ միշտ զքեզ ետուր փրկ
 կանս կենաց մարդկան:

Մ Ի որոյ՝ մեծ եզե մինչև յեր
 կինս աղօրմութի քո, և յամենացն
 երկրի ցուցան փառք քո:

Եւ այնքան գերազանցեաց պար
 գեաց քոց նշանակ:

Օ Ի

Օ ի ոչ միայն մարդկայինա հիա
նան ազգք:

Եւ ի երկնային զօրքն, և առա
ւել մերձակայքն:

Բնդ որս ստեղծեալ փառանձ
րեւ անկուելի ճայնիւ ասելով. սք
սք. սք. սք զօրութեց:

Օ որս և ուսեալ եմ. երգեմ
ի թամ անմահիդ զեհման՝ կցոր
դելով անմարմնոցն երջանկց. զ՛ի
առ յիս զանձառն՝ տեսանելով
խորհուրդ:

Եւ ընդ մեր եղեալ զօրինակ
մահուն ճշմարտի. մարդկայէս ը
մեզ եղանակեն զերգա օրհնուէ:

Օ ի եթէ զօրինակն անգիտա
նան գովասանութե՛ւ միայն զսքն
կարգան զանուն ուստի զերեւմե
ծածկեն և զտան:

Ես՝ զորս ասացից զօրհնուի, և
կամ զգոհուի. բայց միայն ը

քեզ օրհնեցից և սարսափմամբ,
և հաճատով մերձեցայց և յանտե
սանելիդ անճառութիւնս

Օրհնեմ զհայր՝ զառաքօղ փրբ
կողից և

Օրհնեմ և զհողիդ ար՝ զկատա
րիչ և որբիչ զգալցն օրինակի

Օրհնեմ զանխմահայլ զքո խո
նարհութիւնդ և

Օրհնեմ և զլեծ քո քաղցրու
թեան կամսդ և

Օրհնեմ որ զկենաց զմարմնիդ
քո ետուր ինձ և

Օրհնեմ որ զարիւն քո, շնոր
հեցեց ինձ ի քաճութիւնս

Օրհնեմ որ հուր անճութեան
քո, ոչ կիցու զմեռիս հողիցն և

Օրհնեմ զոր ոչ տանին եր
կինք ամ ար տանին ի թախան

և նո՛ւ աստիան եկեղեցիք և

Օրհնեմ որ արտիւն ի քեզմ
և

և բազմիս ՚ի սեղանս սրբութեան:

Ո՛վ օրհնուէ աղբիւր, և ամենա

բարի տաճօղ շնորհաց յս քն

Եւ յժմ եկեալ իբրու զգտա

պարտեալ ծառայ, առաջի քոյ

անկանին:

Օ ի եթէ սքք ամ առ հասարակ

յիշեն, և քոյոցդ բարեաց կարօ

տին միանդ մայն և ՚ի բարեխօսուի:

Օ իարդ և ոչ ես՝ զանկեալս ՚ի

շնորհացն, և ունայնս ՚ի բարեզար

դութեանց:

Օ ի եթէ այժմ ոչ ողորմիս,

յորում բացեալ ես զդուռն ան

ճառ ճրից. երբ տայցես յայլում

ժամու:

Եթէ թաղաւորի որ պատահէ

սեղանոյ ՚ի ժամ ճաշոյ, և ունայն

յայնմանէ ելանէ, երբ կի բակրի

ցի. զրկեալ ՚ի հասարակոյ սրբ

զեէն:

Օ ի

Օ ի անկրէսլ և յոյսմ ժամու է
առնուլ 'ի քէն զննդիրս՝ ուղ և
նոցայն, 'ի քաղցրուէ ժամանակի:

Օ ի եթէ յորժամ ընդհանուր
երկինք և երկիր առ հասարակ բա
րեխօսեն՝ ոչ լսես, այլ յորժամ
ժամու զամենեան ժողովեցից:

Օ ի եթէ մինչ հիանան անմարմ
նոցն դասք ընդ առատուէ պար
զևաց քոց և զօրհնութիս մա
տուցանեն՝ ոչ առնում, յորժամ
'ի կշիռ դնես՝ զհարդ ընկալաց:

Օ ի եթէ յորժամ գոչեն ասե
լով, ողորմեա՛ քո արարածոց,
մասն ինձ ոչ տացի, ընդ որոց
այլոց առից:

Յորժամ՝ ըստ անսուտ հրամա
նի քում՝ ոչ քա՛նխմ, յետոյ՝ և
ո՛ր իս քա՛նեսցէ:

Օ ի եթէ 'ի ծագել լուսոյ արե
գականդ՝ ոչ լուսա՛նորիմ, 'ի զի
շերի

շերի սրպէս պայծառ աջացցի :

Եւ յորժամ ձրի բժ խշկդ մեք ճեա
և զդեղդ կենաց սչ ապցես, ապ
ունր գտից բժ խշկ :

Եթէ բնութք ճոխացուցիչդ՝
զաղքատութիւն սչ բարձցես, ապ
այլ ով երթացցի ի վարթամաց :

Եթէ յարութեդ պատահեալ
մեռանիմ, զիս ս՝ յարուցի :

Եհա յայտնապէս խոստովանիմ :
զի ես մեռեալ եմ, և քեզ է յա
րուցանելն :

Եղաչեմ զքեզ անձնի և այժմ
ունայն դարձուցանելը զիս, ապ
չափ պարզեացդ խշխանս :

Յորժամ յորդեալ է իբրև ըդ
գետ ի լրութենէ ծովու մեծիդ
պարզեք ուստի և ինձ կաթիլ
մի բաճական է :

Եւ քեզ փառք՝ ընդ հօր քում
ամենազօրի, և ընդ ամենասուրբ՝

Տողւոյդ ճշմարտի : Այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանց .
ամէն :

Աղօթի Ամօղիքս և Տրամատոց . Արարեալ
Տրամատեան և Տրամատեան Արարեալ
Արարեալն :

Գլուխ . Դեմ :

ՏՆՆՏՈՒ ԽՈՍ
տախանիմ և երկիրսդ ազա
նեմ քեզ՝ հայր և որդի՝ և որ հո
գի . անեղ և անմահ բնութիւն .
արարիչ հրեշտակաց՝ և մարդկն
և ամենայն եղելոց . ողորմեաց
ինձ բազմամեղս :

Հաւատով խոստովանիմ և եր
կիրսդ անեմ . քեզ՝ անբաժանե
լի լոյս միասնական որ երջարդուի
և մի անձութիւն . Արարիչ լուսոյ
և հալածիչ խաւարի . հալածեա
լի Տողւոյ իմմէ զխաւար մեղաց՝ և
ամն

անգխառութեան • և լուսանարեւ
 ղմիտս իմ ՚ի ժամուս յայսմիկ • ա
 ղօթեղ քեզ ՚ի հաճոցս՝ և ընդու
 նիլ ՚ի քէն ղխնդրու՛ածս իմ • և
 ողորմեաց ինձ բազմամեղիս •

Նայր երկնա՛նոր անձ ճշմարիտ, որ
 առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի •
 ՚ի ինդիր մոտրեալ ոչխարին •

Մեղաց յերկինս և առաջի քոյ •
 ընկալ զիս ուն զանառակ որդին •
 և զգեցն ինձ զպատմու՛ ճանն զա
 ռաջին, զոր մերկացայ մեղօք • և
 ողորմեաց ինձ բազմամեղիս •

Արդի այ անձ ճշմարիտ՝ որ խա
 նարհեցար ՚ի հայրսական ճոցոյ՝ և
 առեր զմարմին ՚ի սրբոյ կուսէն

Մարիամայ, վասն մերոյ փրկուե,
 խաչեցար և թապեցար՝ և յարեր
 ՚ի մեռելոց՝ և համբարձար վառօք
 առ հայր • մեղաց յերկինս և առ ա
 ջի քոյ՝ յիշեա՛ զիս ուն զպատմակն

յորժամ դաս արքայութի քով .
և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Տողի այ ան ճշմարիտ՝ որ իջեց
ի յորդանան՝ և ՚ի վերնատունն .

և լուսանորեցեր զիս մկրտութի
նս անաղանին : Անդայ յերկինս

և անջի քոյ . մաքրեա զիս վերրս
տինս անային հրով քով . ուղ հրե

ղէն լեզուօք զառաքեալսն . և ո
ղորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Անեղ բնութիւն , մեղայ քեզ՝
մտօք իմով ք՝ հողւով և մարմնով

իմով . մի յիշեր զմեղս իմ զա
ռաջինս . վն անունանդ քում սոյ .

և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Տեսող անմեղայ քեզ . խոր հր
գով բանիւ և գործով . ջնջեա

զձեռագիր յանցանաց իմոց . և
գրեա զանուն իմ ՚ի դպրութի կէնց

և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս .
Քննող գաղտնեաց մեզայ քեզ .
կա

կամաւ և ակամայ՝ դիտութիւն և
անդիտութիւն • թողութի շնորհ և
մեղաւորիս • զի ՚ի ճննդէնէ տարբ
աւճաղանին մինչև յայտօր՝ մեղուց
եալ եմ՝ առաջի անութեդ քոյ •
դպայարանօք խնովք • և ամենայն
անդամօք մարմնոյս • և ողորմեաց
ինձ բազմամեղիս :

Ամենախնամ անձն զիր պահապան
աչաց խնոց զերկիւղ քո անձն
ևս հայել արատ • և ականջաց ի
մոց՝ ոչ ակտորժիլ լսել դրանս չա
րութեան • և բերանոց խնոց՝ ոչ
խօսիլ դատութի • և սրտի խնոց՝
ոչ խօրհիլ զշարութիւն • և ձե
ռաց խնոց՝ ոչ դործել զանիրան
ութիւն • և ոտից խնոց՝ ոչ գնալ
ի ճանապարհս անօրէնութեան •
այլ ուղղեան զշարժումս սոցա ի
նիլ միշտ լն պատուիրնոց քոց անի
և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Գուր կենդանի քն՝ դճուր սիրոյ
 քոյ զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա
 յանձն իմ, զի այլեացէ զազա հս
 դուց իմոյ, և սրբեացէ զեղծ մը
 տայ իմոց՝ և մարբեացէ զլեզ
 մարմնոյ իմոյ, և վառեացէ զոյս
 զխառթի քոյ՝ ի սրտի իմու մ, և
 ողորակեաց ինձ բաղմամեղիս:

Իմաստաւթի հօր յի, տուր ինձ
 դիմաստաւթիւն՝ զբարիս խորհիլ
 և խօսիլ՝ և դործել առաջի քոյ
 յամ ժամ, ի շար խորհրդոց՝ ի
 քանկոց, և ի դործոց՝ փրկեա զիս,
 և ողորակեաց ինձ բաղմամեղիս:

Կամեցող բարեաց տր կամարոյ,
 մի թողուր զիս ի կամս անձին
 իմոյ դնալ, այլ առաջխորդեա
 ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոյ
 բարեսիրաց, և ողորակեաց ինձ
 բաղմամեղիս:

Արքայ երկնաճոր՝ տուր ինձ զար
 քի

բայու թիւն քո • որք խոստացար
սիրելեաց քոց՝ և զօրացն զսիրտ
իմ՝ առել զմեղս • և սիրել զբեզ
միայն • և առնել զկամս քո • և ո
ղորմեաց ինձ բազմամեղիս •

Խնամօղ արարածոց՝ պահեա
նշանա՛ւ խաջի քոց • զհոգի և ըզ
մարմին իմ • ի պատրանաց մեղաց •
՛ի վարձութեաց գիւնայ • և ՛ի մար
դոց անիրաււաց • և յամ վտանգից
հոգւոց և մարմնոց • և ողորմեաց
ինձ բազմամեղիս •

Պահապան ամի քո՝ աջ քո հո
վանի լիցի ՛ի վերայ իմ, ՛ի տու՛հ և
՛ի գեշե՛րի • ՛ի նստիլ ՛ի առն՝ և ՛ի
զնալ ՛ի ճանապարհի • ՛ի նեջել՝ և
՛ի յառնել՝ զի մի երբէք սասա
նեցայց • և ողորմեաց ինձ բազմա
մեղիս •

Ը՛ծ իմ որ բանաս զձեռն քո՝ և
լուսն զամ արարածս ողորմութի
քով

քով • քեզ յանձն առնեմ զան
 ձրն իմ • դու հոգաւ և պատրաս-
 տեա՛ս զպէտա հոգւոյ և մարմնոյ
 իմոյ՝ յայտմհետէ մինչև յաւիտեն
 և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Մարձուցիչ մտորելոց՝ դարձն
 զիս ՚ի շար սովորութեց իմոց ՚ի
 բարի սովորութիւնս և բեւոտա
 ՚ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն
 և զերկիւղ գեհեհոյն՝ և զսէր ար-
 քայութենս • զի զղջացայց ՚ի մե-
 ղաց՝ և գործեցից զարդարութի •
 և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Ղբիւր անմահուն՝ աղբերացո
 ՚ի սրտէ իմմէ զարտատուս ապաշ-
 խարուն ուղ պոռնրկին • զի լուճ
 ցից զմեզս անձին իմոյ՝ յառաջ
 քան զերանեին իմ յաշխարհէս •
 և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Պարզեւիչ ողորմուն՝ պարզեւեա
 ինձ ուղղասիրտ հաւատով և բա-

և յսեյի սրա ինձ զերանաճէտ կո
 չումն արդարոյ՝ յերկնից սրբոյ
 ութից. և ողորմեաց ինձ բազ՛:
 Ամհաղօյմ ար՛ ողորմեաց ամ
 հաճատացիւց ՚ի բեզ. խնոց և
 օտարաց՝ ծանօթից և անծանօ
 թից՝ կենդանեաց՝ և մեռելոց:
 Ենորհեա՛ և թշնամեաց խնոց՝ և
 ատելեաց զթողութիւն՝ որ առ իս
 յանցանաց՝ և դարձն զնս՝ ՚ի չար
 եացն՝ զոր ունին վասն իմ. զի ո
 ղորմուէ բում արժանի և զկցին.
 և ողորմեաց ինձ բազմամեզիս:
 Փառաւորեալ Տէր՝ ընկալ զա
 զաչանս ծառայիս քոյ՝ և կատա
 րեա՛ ՚ի բարի զկնդրո՛ւածս իմ:
 Բարեխօսութիւն սրբուհոց Աճ
 ածնին՝ և Յօհաննու մկրտչին՝ և
 սրբն Սանփաննոսի՝ Աստափկայ
 ին՝ և սրբն Գրիգորի մերոյ՝ Լու
 սաւորչին՝ և սրբոց Առաքելոց՝ և
 Սար

տէր իմ. և մի ըստ անօրէնութե
մերում հատուցաներ՝ Աճ իմ.

Քանզի մեք կամ և դու սանդ
ծիչ մեր. և գործք ձեռաց քոյ
ամենեքեան :

Մեղաք մեք և անօրինեցաք. յն
ցեաք. և խոտորեցուցաք զոտս
մեր ՚ի շահապ քոյ :

Խստացուցաք զսիրտս մեր չեք.
կեչի ՚ի քէն ահաւոր թագաւոր :

Յաղագս որոյ՝ ժամանեցին ՚ի մեզ
հարուճաճք ազգի ազգի :

Մովք. և սուրք. գերութիւնք.
և նեղութիւք. հիւանդութիւք. և
ցաճք տաժանելիք. վիշտս յերկ
նէ. և վիշտս յերկրէ. մահտարա
ժամք. և օղք խռովարար :

Վճայք անպէտք. և անձկեք ան
ժամանակք. զի կամ փակին բար
կութիւք և կամ բանին սաստկու
թեամք : Աճ և զսք մեք կոխան

այնո

այնոցիկ՝ որ ոչ կարդան զանուն
քո սուրբ:

Եւ յու Կոր անոխակալ, և մար
դասէր, Թէպէտ և մեք մեղաք,
սակայն՝ ի քեզ անկաթ յարգան
դէ աւանդանին, և ոչ դոյ մեզ այլ
անձս օտարս:

Բանիլի դու ես հայր մեր, և տե
սուչ և հովիւ: Աւրեմն դարձ առ
մեզ անձ փրկիչ մեր, և դարձն ի
մէջ զցոսումն պատուհասի քու:

Օհ ե Թէ ըստ գործոց մերոց հա
տուցնես մեզ, մեք զօրհանապազ
զճանապարհս մեր ապականեցաք
չար գործովք մերովք: Եւ որ՝ ա
ղաչեմ զքեզ մարդասէր Տէր:

Բարեխօսութիւն սրբաւհոյ Եւ
ածնին՝ ամէնօրհնեցելոյ, և Յօ
հաննու Վարապետին, և Սան
փաննասի սրբոյ նախապիպին, և
սրբոց Եւզաբելոց քոյ և Սար

գարեց. և սրբոյն Վրիզորի մեր
յուսամորչին. և ամ սրբոց քոց
վկայից:

Հաստատեալ զսբ Աթուղեկէ
և Առաքելական եկեղեցի քո՝
զ Աշխաճին. և զամ վանորայս
և զեկեղեցիս հայաստանեաց. ան
չարժ. և հաստատուն մնալ ի ներ
կայումս. և առ յապոյ:

Եւ ամենազօր սուրբ և պատուա
կան խաչիւ քո՝ պահեալ զհայ
րապետս մեր իշխանական Պեր
ճուժք. զԱզիսկոսրոսունս. ըզ
Վարդապետս. զԱբեղայս. ըզ
Վրոնաւորս. զԱյլեցունս. և ըզ
Սարկաւազունս. հանդերձ ժա
ռանգաւորօք եկեղեցւոյ քում
սրբոյ:

Եւ յիւ՞ զբարեպաշտ Թաւադարս.
և զիշխանս աշխարհաց զօրացն զօ
րուժք քով. և կարողացն ընդ
դէմ

գեւոր օտար թշնամեաց չարաց •
 և Օսմուսնացեալն հաւատա-
 ցելոց ՚ի քեզ պահեան սրբութի
 և արդարութիւն • և Օտղայս նոյ
 սրնս և աճեցն յերկիւղ քս և
 ՚ի սէր • և Օտրոց նոցա շնորհեան
 գգաստութեան ոգի :

Պահեան տր՝ զամենեւեան՝ զհա-
 շտացեալս ՚ի քեզ • զարս և
 զկանայս՝ զհեռաւորս և զմերձա-
 շորս • և սրբ ՚ի ծովու են և սրբ
 ՚ի ցամաքի :

Շնորհեան տր՝ աշխարհաց խա-
 զաղութիւն • հիւանդաց առողջու-
 թիւն • և բրիտանելոց սէր և
 միաբանութիւն :

Եւ յի գերելոց նոցին զարձ շնոր-
 հեան • և բանտարկելոցն հանումն •
 կապելոց արձակումն • մեզանորոց
 զղջումն • մեզաց բուժումն :

Եւ յի հերձուածողաց կարկումն
 ապուս

տղանդից խափանումն. դիճաց հա
լածումն:

Պսճեա՛ տը՛ դքանաճոր հօտս քո
յերևելի և յաներևոյթ թշնամ
եաց :

Ե՛ւ օրհնեա՛ զամս զայս, և ըզ
պտուղ տարւոյս պսորիկ, պահե
լով անխորճ և անպատահար՝ յա
մենայն ցամաքնէ :

Աքանչացո՛ տը՛ զշնորհս քո և
զողորմութիո՛ ՚ի մարդ, և յանա
սուն, ՚ի կենդանիս, և յանկեն
դանս, ՚ի յօղս, ՚ի յամպս, ՚ի ցօղս
՚ի առնկս, և ՚ի բոյսս :

Պսճեա՛ զմեզ տը՛ սիրով, և խա
ղաղութք, և յաջողեա՛ զկեանս
մեր՝ ուզղափառ դաճանութք և
արդարութեամբ :

Յիշեա՛ տը՛ և զննջեցեալն զայ
նօսիկ, որք ուղիղ հաճատով՝ կա
տարեցին զկեանս իւրեանց :

Յիշեա՛

Յիշեալ տը զճնօղս իմ և զեղբարս և զմերձաւորս և զհեռաւորս զքարերարս և զերախտաւորս և թշնամիս և զատելիս :

Եւ շնորհեալ նց հանդիստ յարդարոցն կայանս և ջնջեալ զձեռադիր յանցանաց իւրեանց և թնդ զմեզս նց զկամայն և զակամայն և զգիտուէ և զանգիտութեանս :

Եւ զի ՚ի վերջին աւուրն ՚ի հրաբորբօք գարտեանն և գատատանի արժանայ օրեւ զամենեւն յուսեղէն ամբօք թուիլ յերկինս և իսանիլ ընդ սէս քս և ընդ սիրելիս :

Ինչ որում թեզ փութ և դոհուի և երկարադուի երրորդուէդ սն և անձուէդ միայ հօրդ անեղի և որդուդ միածնի և հագուդ ճշմարտի յաւիտեանս յաւիտեանից ամէն :

Յոգնիմաստ Հայրապետի մարտի 4 Գաղտ
 րո- Աննայն Հայոց : Արարել զՄաղխան
 'ի պէս Գաղտոց մանկանց' նորախաբից :
 Յան-արն ինչպէս է Արարած օրէան ժաման,
 'ի զարեպրանն ի մեզ Համայնից սաստան
 սիրաց մանկանց :

Օայս թ. ոմն 'ի նոցանէ լին' 'ի Բարչր ստէ :

Գլուխ . Լսե :

Երեցելք . օրհնեսցուք միա
 բանուք՝ զարարիչն նմ արարածոց
 զամենակարող զհայրն նմ :

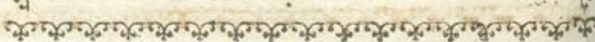
Եւ մանկունքն տոտոցեն Օրհնելու է :
 Գովեսցուք և զճնեալն 'ի հօրէ՝
 նախ քան զյաճիտեանս և զմիա
 ճին որդի զբանն Աճ :

Մանկունք : Օրհնելու է Աճ :

Բարեբանեսցուք և զզղխեալն 'ի
 հօրէ՝ փառակից որդւոց . զճշմա
 ըրտ նք Հողին Աճ :

Մանկունք : Օրհնելու է Աճ :

Մից նորուէն՝ և երեք անճնէյ
 նմ :

անձունն : գոհացողական ձայնիւ՝
տայութք զվազս՝ և զերկրորդու
Թիս յաւիտեանս յաւիտենից :

Մանկանք : Բ՛նի :

Բողոքով սրտիւ աղաչեցցուք զան
զի սոյ ճաղեաց զլոյս առանձօտու
յարրճս իւր, ճաղեացէ և սցժմ՝
զլոյս իմանի շնորհց յանձնես մեր :

Մանկանք : Բ՛նի :

Սրբեալ մտքրեացէ զհագի և
զմարմինս մեր :

Մանկանք : Բ՛նի :

Լուսանորեացէ զաչս մտաց մե-
րաց առ ՚ի իմանալ մեզ : զգորու-
Թիւնս անձային սրատունկրանայ :

Մանկանք : Բ՛նի :

Ասու մեականա՛ն հմտանալ :

Մանկանք : Բ՛նի :

Գործնականա՛ն զարգանալ :

Մանկանք : Բ՛նի :

Եւ տեսականա՛ն զսէօրճանալ :

Մանկանք : Բ՛նի :

Փառանորեացուք զանունս ամե-
ն

նա

Կամք և բորբոքուեն հօր և որդւոյ
և հօգւոյն սրբոյ յախտեանս
Սանկունք : Ընեն

Եւ ասացին զհայրենի ի յայն
Վառա՞նքս :

Որ ասացն զհաղթանս, ասացե և զայս լին
՚ի Բարձր :

Գլուխ : Կը :

ՅԵՐԵԽՕՍՈՒ
Թք սրբուհւոյ անձամբին
և սբ լուսաւորչին մերոյ և ամ
սբց՝ տայէ ան ան աշխարհաց իսս
ղաղութիւն :

Սանկունք : Ընեն :

Յանձնաւոյց և անյաղթելի մեծի
աթոռոյս՝ անշարժ ու ի և անտաս
նութիւն :

Սանկունք : Ընեն :

Եւ եկեղեցեացս ուղղափառաց
հաստատութիւն :

Սանկունք : Ընեն :

Սեծի Հայրապետի մերոյ

(այս անուն) Արբազան Աթուղի
կուսին յամերամ ժամանակօք ա-
պահով անդորրութիւն :

Մանկանք : Ա՛ն :

Եւ մեզ համադումար ժողովե-
լոցս ըստ իւրաքանչիւր կարգի և
աստիճանի սէր և միտքանութիւն

Մանկանք : Ա՛ն :

Մեծաջան աշխատութեանս
տո՛ւրակացն մերոց սէր ի յարմար
տիկ զերաց՝ գօրութի և կարողութիւն

Մանկանք : Ա՛ն :

Յամ չարեաց և ի փորձանաց
փրկութիւն և ազատութիւն :

Մանկանք : Ա՛ն :

Օտորմութիւն և զյիշատիկս տո՛ւն
դեցն՝ և այլոց սրտաւորեաց սրբոց
աթուոյս զմեծ վարձատրութիւն

Մանկանք : Ա՛ն :

Ղամարիտ և ուղղափառ հաճա-
տոցս մերոց կրկին հաստատութիւն

Մանկանք : Ա՛ն :

Ներձուճածողաց և հերետիկոսոց՝

սաստառու զու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Քահանայից՝ զգաստու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Արծաւորաց՝ ժողովարու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Քրիստոնէից՝ անսպաշտու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Օհրաց՝ խոհեմու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Տղայաց՝ պահպանու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Թագաւորաց՝ հաշտու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Հիւանդաց՝ աստղու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Ախտսովեաց՝ բժշկու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Գերեաց՝ ազատու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Ահրեւից՝ անդորրու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

Տրամեցեւից՝ մխիթարու թիւն :

Մանկունք : Ա՛ն :

ՍԷ

Արեւեաց՝ միաբանութիւն:

Մանկոանք: Աշին:

Թշնառեաց՝ հաշտութիւն:

Մանկոանք: Աշին:

Օղոյ՝ քաղցրութիւն:

Մանկոանք: Աշին:

Ահճրեաց՝ առատութիւն:

Մանկոանք: Աշին:

Այդեաց և անդատանեաց պիտ
ղաբերութիւն:

Մանկոանք: Աշին:

Աղքատաց ընչաճէտութիւն:

Մանկոանք: Աշին:

Եւ մտ՝ բարեց լիութի և առատի:

Մանկոանք: Աշին:

Այնչեցելոց մերոց որ առ քո՝
հանգիստ և ողորմութիւն:

Մանկոանք: Աշին:

Եւ ասի Աշինայան ՚ի հայն. ՚ի Գոյնս Առ
չաստիղծիային:

Տողուցո՞ք ստանա՞մք ՚ի յարուսթին Վր ծղն
բիթ քա՞մնաւթ: Կորնն քն ՚ի արարուս
ձոյրտողերն անոյն շոյոյ:

Գլուխ ԽԹ:

ՍՆՆԿԼԻ

անեղ բնու թիւն
 ինքնեղ աննիւթ՝ դոյացու թիւն
 ահեղաքանչ՝ անքաւ ան հուն
 հրդօր անձ՝ և մեծ ա նուն
 աղարածոց՝ ար բոլո բից
 մահիւնացունցս՝ և անմա հից
 և կայք մանկուկք՝ եկեղեց ւոյ
 տացուք միշտ բզիառս ւոյ
 Պարզ հութե՝ ներ երրորդում
 անձինս երիս՝ դոյ ՚ի մի ում
 հոյր անսկիզբն՝ և անպատ ճառ
 անժամանակ՝ ճրնունդ ան ճառ
 անհաս բղխումն՝ բստուգա պէս
 և հաւատամք՝ ճշմարտա պէս
 և կայք մանկուկք՝ եկեղեց ւոյ
 տացուք միշտ բզիառս ւոյ

Լոյս 'ի լուսոյ՝ բանն 'ի հօ ըն.
 առեալ զմարտին՝ 'ի կոյս մօ ըն.
 ճնանի հրաշիք՝ մանուկ տը զայ.
 առ 'ի բառնալ՝ զմեղս աղա մայ.
 շքեալ յի բերի՝ խոնարհու թք.
 այլ սքանչելեօք՝ իշխանու թք.
 եկայք մանկուհիք՝ եկեղեց ւոյ.
 տացուք միշտ ը զփառս նոյ.
 Ի շարձարանս զայ մարդկա բար.
 մերով բնու թքս՝ ճշմարտա բար.
 պընդեալ 'ի փայտըն մահա բար.
 որ մեզ եղև՝ կենդանա բար.
 իջեալ 'ի դուք՝ գերեզմա նին.
 յարեալ փառ օքն՝ նծայ ին.
 եկայք մանկուհիք՝ եկեղեց ւոյ.
 տացուք միշտ ը զփառս նոյ.
 Իւղարեբիցն՝ եկեալ տե սին.
 զհրեշտակս երկնից՝ որք առե ին.
 խաչեալն յարեալ՝ ահա տե սէք.
 մի զտրհուրիք՝ ալ խընդա ցէք.
 աշակերտացրն պատմե ցէք.

և աշխարհի՛ քարոզե	ցեք՝
եկայք մանկունք՝ եկեղեց	ւոյ՝
տացուք միշտ ըզփառս	այ՝
Լ յօր ըսկիզբն՝ արարա	ծոց՝
երկնաւորաց՝ և երկրաց	նոց՝
և փրկութե՛ մերոյ սկըղ	բան՝
այլև կրկին՝ զմեզ նորոգ	ման՝
նք փեսային՝ օր յարու	թե՛
հարթին լուսոյ՝ ուրախու	թե՛
եկայք մանկունք՝ եկեղեց	ւոյ՝
տացուք միշտ ըզփառս	այ՝
Լ ըզ յարուցեալն՝ ՚ի մեռե	լոց՝
զաթոռն ընտիր՝ հանուրց հայոց	հոց՝
պերճ պահեսցէ՛ իշխանու	թե՛
և օր յաւուր՝ կարգադրու	թե՛
և երջանիկ՝ հայրապե	տին՝
անալէկո՛ծ՝ ըզկեանս բա	րին՝
եկայք մանկունք՝ եկեղեց	ւոյ՝
տացուք միշտ ըզփառս	այ՝
Լ ճ հոգին՝ յըզահո	սան՝
հեղցէ զշնորհս՝ յայս վարժա	րան՝

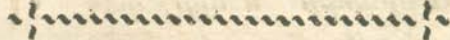
տա

տալով մանկանցս՝ խմատու թի.
 և անմխտացս՝ ըզգծնու թի.
 փառք և պատիւ երրորդու թեւ.
 այժմ՝ և անորաւ՝ միշտ յաւիտեւ.
 եկայք մանկուհք՝ եկեղեց ւոյ.
 տացուք միշտ ըզփառս նոյ.

Որ տացն զՎաղ-Լանս, տատացէ ե զայս՝ Լեւ,
 'ե Բարձր:

Շարամանողի սորին նոն Ղաղա
 րու երջանիկ Հայրապետին Տր
 ողորմեսցի. և օրհնութի նորին 'ի
 վերայ մեր եղիցի:

Մանկանք Անն:

Յաւանայնոսմ աւար զինի յերեկոյեան ժա
 ման. Գնտաղեն՝ դատաճատակք մանկանքն՝ 'ե
 լարժարունն. ե տատացէ մոմն 'ե մանկանցն
 զայս Լեւ, 'ե Բարձր:

Գլուխ. Ծ.

ՈՒՆՑՈՂԱ

կան ճայնիւ միաբանութ'
 տացուք նոյ մերում, զփառս և
 զգոհութիս: Մոն

Մանդոսնք: Օրհնեալէ Ան:

Որ արժանի արար զմեզ 'ի տուն
ընջեանս յայսմիկ օրհնել և փա
ռաւորել: զահաւոր և զսոսկալի
զանուէն իւր նք:

Մանդոսնք: Օրհնեալէ Ան:

Եւ առաջնորդեաց մեզ խաղա
ղութիւնք և անդորրութիւնք հասա
նիլ 'ի ժամ երեկոյիս:

Մանդոսնք: Օրհնեալէ Ան:

Օ սաղարթ ախիս և զկանաչաց
եալ նք զահս մեր սնկործ և ան
սասան պահեացէ:

Մանդոսնք: Ան:

Գերընտիր և սրբս զան Ա ե
հապեալին մերում տն (այս անուն)
զկեանս երկարս խաղաղութիւն պար
զեւսցէ:

Մանդոսնք: Ան:

Օ անձագումար նք ժողովս, և
զմիաբանութիւն մեր օրհնեսցէ:

Մանդոսնք: Ան:

Եւ յամ երեւելեաց և յաներև

ութից թշնամեաց՝ զերծուցեալ
ապրիցուցէ:

Մանկանք: Ամին:

Նա՛ւատով խնդրեսցուք ՚ի նմա
նէ՛՛ զի գնեսցու՛ած ժամանակս կե
նաց պանդխտութե մերոյ՝ խաղա
ղութք պահէ սցէ:

Մանկանք: Ամին:

Ի չարեաց՝ փրկեսցէ:

Մանկանք: Ամին:

Ի մեղաց՝ ազատեսցէ:

Մանկանք: Ամին:

Ի պիղծ խորհրդոց՝ ՚ի բանից՝ և
՚ի գործոց՝ սրբեսցէ:

Մանկանք: Ամին:

Ի գիշերայնոց զտրհուրանց՝ և ՚ի
ց՛որմանց բիխարայ՝ զերծուցէ:

Մանկանք: Ամին:

Ն՛՛ւ զզօրութիս խա՛ւարասէր եւ
խանին խորտակեսցէ:

Մանկանք: Ամին:

Ն՛՛ւ զիշխանութիս նր՛՛ ընկճեսցէ:

Մանկանք: Ամին:

Ն՛՛ւ զատամուշնս նորա՛՛ փշրեսցէ:

Ման

Մանկանք: Ամեն:

Ի սահմանաց և ՚ի բնակութեց
ղնա ՚ի բաց հալածեսցէ:

Մանկանք: Ամեն:

Օբանակս հրեշտակաց առ ՚ի
պահպանել զվեզ առաքեսցէ:

Մանկանք: Ամեն:

Ի նս՛ յանձն և ապաստնե արասցէ:

Մանկանք: Ամեն:

Առա՛ւօտու օրհնութեցն՝ և փառա
բանութեցն՝ զվեզ արժանացուցէ:

Մանկանք: Ամեն:

Հա՛ւատով յուսով՝ և սիրով զար
դարեսցէ:

Մանկանք: Ամեն:

Ի դործս առաքինութե՛ և յսծ
պաշտութե արիացուցէ:

Մանկանք: Ամեն:

Ամթխածուք և պարկեշտուք
զգայարանս մեր ամրացուցէ:

Մանկանք: Ամեն:

Շնորհօք և մարդասիրուք ամե-
նասք և բրորդուէն հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սքեյ որում փառք յա՛:

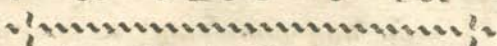
Մանկանք: Ամեն: Ա՛:

Եւ ասացին զհայր յերես ՚ի Յայն:

Որ ազացն զմազլանս՝ ասացել և զայս, Եւ զ՚
՚ի Բարձր:

Յարմարողի սարին տն Ղազա
րու Եւ ջանիկ Հայրապետին տմ
Հայոց ՏԻ սգորմեսցի. և օրհնու
թի նորին ՚ի վերայ մեր և զիցի:

Յանգ Սրբոյ Աշխարհ Ղարսոյ:

Ասան հրաժարման ՚ի սատա
նայէ. և խոստովանութիւն
առ աստուծաճ:

1

՚ի սուղնոսացն Ղազլի:

Ան ապաշխարութե:

2

Ան ապաշխարութե:

3

Ան ապաշխարութե:

4

Ան ապաշխարութե:

5

Ան ապաշխարութե:

6

Ան ապաշխարութե:

7

Ան ապաշխարութե:

8

Ազգիս Ստնասէն Ղարսայն:

Ան ապաշխարութե:

9

Սրբոյ

Սրբոյն Գրեգորէ Նարեկացւոյն:

Ս Ի յորդորելոյ զամ՝ առ ՚ի յօգ
նութի անձին՝ և փրկութե: 10

Ս Ի անբաւ բարե ըրութեն ան
որ առ մարդկայինս բնութի: 11

Ս անն արհամարհելոյ անձին. և
պարտաւելոյ: 12

Ս անն նախատանաց և պարտա
ւանաց անձին: 13

Ս Ի բժշկութե անն. և խնդիրք
անձինն առողջութեան: 14

Ս Ի բժշկութե անն. և խնդիրք
առողջութեանն անձին: 15

Ս Ի արգար իրաւանցն անն. և ան
ձինն պարտաւորութեան: 16

Ս անն յորդորելոյ զամ՝ ՚ի սէր և
՚ի գութ ողորմութեան: 17

Ս անն անառակին խորհրդոյ. և
խնդիրս օգտակարս: 18

Ս Ի կսկծանաց սրտից հառչանք
և պաղատանաց աղերսք: 19

Ս Ի

Ս ան հաշտեցուցանելոյ զած .

և բանք զարմացուցիչք : 20

Ս ան անհուն երախտաւորութեան

մի և բարեբարութեան : 21

Ս ւ պատարագմատուցի և ճաշու

կողաց զմարմին և զարիւն մե : 22

Ս ւ արեան մե . որոյ շնորհիւ

վերացին հեծութիւնք . և հաս

ցին օգնութիւնք : 23

Ս ւ քակտման զօրութե դիւին .

և ՚ի պահպանութի անձին : 24

Ս ան փշրելոյ զօրուէց այսոցի

չարաց . և անձինս պահպանուէ : 25

Ի շարահամացն յերոց :

Ս ւ ապաշխարութեան : 26

Ս ւ ՚ի միւսանգամ գալստեանն

քրիստոսի : 27

Ս ւ Եւանջիւն սրբոյ : 28

Ս ւ Եւանջիւն : 29

Ս ւ Տրեշտակասի տաց : 30

Ս ւ Եւանջիւն սրբոց : 31

Ս ւ

Ս ան, սրբոյն Յօհաննու Աարա
պետին: 32

Ս ւ Մարգարէից սրբոց: 33

Ս ւ սբջ Աստուկային: 34

Ս ան սբջ Առսաւորչին մերոյ

Գրիգորի: 35

Ս ւ սբց Տայրապետաց: 36

Ս ւ սբց Առսանաց: 37

Ս ւ սբց Աղիւստաց: 38

Ս ւ սրբոց Մարտիրոսաց: 39

Վարդէտէ Աղոյն Պետրոսին:

Ս ւ հառաչանաց մեղաց և բաց

ման գրան երկնից արքայուէ: 40

Ս ւ սրահպանութեանն: 41

Ս ւ առ ՚ի գութ և ՚ի սէր շար

ժեղոյ այ առ ինքն: 42

Ս ան տնօրէնութեանն թի՛ որ

զնոսա աղերս արկանէ, առ կրօն

տնօրէնութեան: 43

Ս ւ սրբոյ Պատարագին: 44

Ս ւ ամենից իրաց հարկաւորաց

խն

Լնդկլք՝ և յոյժ տխրանիք՝ 45

Ս Ի կի նդանեց՝ և ննջեցե լոց՝ 46

Ս Ի վարժարանի մաղժանք կի-
րակէի յառա՛օտունս 47

Ս Ի վարժարանի մաղժանք կի-
րակէի յառա՛օտունս 48

Ս Ի վարժարանի մաղժանք կի-
րակէի յառա՛օտունս 49

Ս Ի վարժարանի մաղժանք յա-
մենայնում երեկոցի՝ 50

Եւ Քի յուսոյն մերոյ՝ փառք
յա՛նխեանս Եւ մէնս

ԱՒԱՐՏ

Ք

ատք պատիւ և երկրպա-
զութիւն ամենայնք Ար-
րորդութե և միոյ Աճութեանն
Հօր և Արդւոյ և Հոգւոյն Սբոյ
Ար ը իւրում անհամեմատ բա-
րեբարութեն , ետ կարողութի,
և յաջողեաց, զի վերստին տպեց-
մամբ՝ բազմացի, և սիրեացի յա-
մենայն ուրեք՝ ախորժեի և օգ-
տաւէտ գրքոյիս աղօթից՝ կոչեց-
եալ Աճողերս . որով լցցի իղձ՝
հայկզուն և լուսաւորչակրօն՝ ջեր-
մեռանդ աղօթասէր աղօթիկ ըցնու

Արդ՝ որք ընթեռնուք զսա,
և վայելեալ ՚ի պարարտուէ ուղ-
իսց սորին՝ փառիկանայք ՚ի հոգի,
և հրճուիք ՚ի սիրտ, յիշման ար-
ժանի համարեմք զբարի պատ-
ճառն՝ կրկին տպագրեցման սորին

զՏուն

շՏունին օրհնուէ, և զնպատակն
 աւարինական կասարելուէ. զ'ի
 Սուրաթ բնակեալ Սուղայեցի
 Պայծառ Իշխան զԱղայ Յօհն
 Ջանն վսեմախորհուրդ և գերահին
 ճար. որ իւրական արդար և տիրա
 պարդե վաստակօք՝ արդեամբք և
 դոյլօք՝ ներ Հիսիսակն Տրուէ
 'ինոր Ասիսիլեան քաղաքին՝ զեր
 կուս՝ լուսանորուէ մտաց՝ բոլորից
 հայկազնոց՝ բարեառիթ 'Ապրոցս'
 և արտաքին մակացո. Ից բարեկրդ
 Ուսումնարնս՝ յանուն ար Աճած
 նի, և յանուն Անյն Գրեգորի
 Լուսանորչին մերոյ նախայօժար
 ախորժանօք հաստել հաճեցաւ. և
 զոր խորհեցաւն զունարթամիտ տը
 րօք իւրովք՝ 'ի յանկ հանեալ 'ի կա
 տարն հասոց. լէնմին՝ և զցանկիս
 զայս Տպարն՝ արիիանման պայծա
 ռացուցեալ՝ և ամ հարկանոր պա
 րա

բազայիւքն լիսցուցեալ՝ առ նո՛ւր
 եաց՝ ի վայել բողորի յարեթանն
 սեբընդոցս լուսա՛նորչակրօնից :

Սի՛յ՝ ի վերոյ յիշտիեալ Պայ-
 ծառ Իշխան Լճայ Յօհաննանէ
 մե՛ն ապա օգնուի գտեալ տպարանն
 մեր՝ ինքնայօժար կամօք բաղձացո՛ւ
 տպարուք՝ ի յոյս ընծայել և զսճա
 հաճոյ զաղօթմնո՛ւնէր գրքոյիս զայս
 կոչեցել Լճաղերս, թո՛ւով հինգ
 հարիւր, յատկական ծախիւք՝ նոյն
Պայծառ Իշխան՝ Սուղայիցի
Լճայ Յօհաննանին Սի՛յ զի՛ բնա
 ճից ջերմե՛նդ աղօթկերացն՝ մըշ
 տանս՝ ի ձեռին ունելով զսա, յազ
 դու յաղօթս խրեանց՝ յար յիշա-
 տակեցմամբ՝ զսճավայել ապաստի
 րուին՝ առնն և բեւելոյ և պատու՛ա
 կանի, աղօթեցնն և վ՛անդին և
 ազգաօգուտ կենաց՝ անձառ և ան
 պատու՛մ բարերարին իւրոյ :

Արոյ

Արոյ զտուրսն՝ ամենամեծն ան-
 լը այլոց զուրթ ամիտ առատաձեռ-
 նուք՝ յայ: գործ ազգասօզուտ՝ ինք
 նակամ օգնողացն՝ անձանց բարե-
 սիրաց՝ բնակելոց՝ ի զանազան գա-
 շառս՝ ի կողմն հնդկաց՝ յաբելթա-
 տոհմ և հայազարմ շուսանորչա-
 դանանից՝ առատաբաշխ արոցն ի
 փառս և ի պատիւ իւր վերընկալցի
 զբարեդիտակ նպատակն՝ յուսոյ և
 ակնկալութ բնաւիցն՝ անվրէպ պահ
 մամբ՝ ի յանկ հանցէ. և զբարի յի-
 շատակս իւրաքանչիւրոցն՝ ի յան-
 ջնջելի երանական մատենի իւ-
 րում արձանացուցէ:

Ի փախճան բանիս՝ ինդրելով
 յամենողորմ բարերարէն ան՝ յա-
 ճելումն և երկարութի անդին և
 պատուական կենաց՝ մեծախոր-
 հուրդ առնա ան, և բարեբողբոջ
Ի ստերացրն, և բողորից արեւա-
 կից

կից մեր ճանորացն, յիշման արժա-
 նի համարես ջիբ զ'ի քս հանգուց-
 եալ կողակիցն նորին՝ ՂԳուլիս-
 տան Տիկինն, զհայրն՝ Քալան-
 թար Յակօբն, զմայրն՝ Մէրբան
 Տիկինն • զպապն իւր՝ Գեբաթ
 Մղայն, և զհանիկն իւր՝ Թագու-
 հի Տիկինն • որոց ամենեցուն առ
 հասարակ՝ ամենաբարին անձ՝ ըստ
 մեծի ողորմութե իւրում ողորմես-
 ցի, և անձառելի ներողութեն գը-
 թասցի • և ճ՛ զ ի մեզ՝ բարեմը
 տու թ ք աղօթողացի՝ մասն բար-
 եաց՝ անտի սլարգեւեսցի • Ամէն •

